

I. XVI POSIEDZENIE KR PZD

1) Informacja

W dniu 11 października 2017 r. w Warszawie pod przewodnictwem Pana Eugeniusza Kondrackiego, Prezesa PZD odbyło się XVI posiedzenie Krajowej Rady PZD. W posiedzeniu uczestniczyła Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej, Pani Maria Fojt.

Otwierając posiedzenie Prezes PZD zaznaczył, że do końca roku Krajowa Rada ma bardzo napięty harmonogram prac i szereg trudnych zadań, w tym przede wszystkim zorganizowanie Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD planowanego na 9 grudnia 2017 r. Zrelacjonował również prace Prezydium, które w ostatnim czasie skupione były na nowelizacji statutu PZD. Jak zaznaczył, zmiany są potrzebne, a nowe zapisy ułatwią oraz udoskonalą pracę Związku.

Prezes PZD dużo uwagi poświęcił rozwojowi ogrodów działkowych. Zadeklarował, że Związek zbada dokładnie zapotrzebowanie na działki w całej Polsce. Podkreślił, że w programie rozwoju ogrodów dużą rolę odegrają samorządy, które mogą wspierać istniejące ROD oraz pomóc w tworzeniu nowych ogrodów. Prezes PZD przedstawił również wyniki wstępnej analizy wykonanej przez Krajową Radę, która statystycznie przedstawia nasycenie ogrodami w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. Wyniki analizy wyraźnie wskazują, że w szeregu miast zapotrzebowanie na nowe działki jest znaczne. Temat wywołał żywą dyskusję – poszczególni działacze przedstawili dotychczasowe działania związane z rozwojem ogrodów oraz ich efekty. Informowali również o zapotrzebowaniu na działki w swoich okręgach oraz przybliżyli rodzaje potrzeb lokalnych społeczności, proponując jednocześnie konkretne rozwiązania

realizujące ideę rozwoju ROD. Skonkretyzowanie i wdrożenie programu rozwojowego ROD będzie jednym z najważniejszych tematów poruszanych w grudniu na Nadzwyczajnym Krajowym Zjeździe Delegatów.

Mecenas Tomasz Terlecki poinformował zebranych, że Prezydium KR PZD przyjęło projekt statutu, który został przesłany do okręgów w celu dalszych konsultacji. Nowelizacja statutu wywołała żywą dyskusję. Uczestnicy posiedzenia byli zgodni, że znowelizowany statut musi odpowiadać potrzebom zarówno działkowców, ogrodów jak i Związku. Jeszcze w październiku w pięciu miastach odbędą się konferencje przedzjazdowe z delegatami, gdzie jednym z głównych tematów będzie statut PZD.

Podczas posiedzenia Marek Pytka, Kierownik Wydziału Prezydialnego KR PZD przedstawił zebrane uwagi oraz opinie okręgów na temat funkcjonowania kolegiów prezesów. Okręgi są zdania, że kolegia mogą wspierać ich w pracy i są najlepszym partnerem we współpracy z samorządami. Zdania są podzielone w kwestii tworzenia kolegiów prezesów we wszystkich ośrodkach, natomiast wszystkie okręgi wysoko oceniają ich dotychczasową działalność.

Krajowa Rada PZD na swoim XVI posiedzeniu przyjęła uchwałę w sprawie zwołania Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD, uchwałę w sprawie prac nad nowelizacją statutu, uchwałę o zarejestrowaniu zmian regulaminu pracy OZ PZD w Elblągu, uchwałę w sprawie nadania sztandaru ROD „Zacisze” w Zabrze oraz „Przyjaźń” w Bytomiu oraz uchwałę w sprawie zmian w składach komisji problemowych.

2) Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku posiedzenia.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Stwierdzenie prawomocności obrad.
5. Zwołanie Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD i ustalenie jego tematyki.
6. Informacja o pracach nad statutem PZD.
7. Wykorzystywanie majątku Związku.
8. Funkcjonowanie kolegiów prezesów.
9. Rejestracja zmian regulaminu pracy OZ PZD w Elblągu.
10. Nadanie sztandarów.

11. Sprawy organizacyjne.
12. Dyskusja.
13. Podjęcie uchwał.

14. Sprawy różne.
15. Zakończenie obrad.

3) Komisja Uchwał i Wniosków:

1. Zdzisław Śliwa	Poznań	Przewodniczący	4. Józef Pisarski	Pomorski
2. Barbara Korolczuk	Wrocław		5. Andrzej Bojko	Podlaski
3. Jan Radoła	Śląski			

4) Uchwały

UCHWAŁA NR 1/XVI/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 11 października 2017 r.
w sprawie zwołania Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Delegatów
Polskiego Związku Działkowców i ustalenia jego tematyki

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 124 ust. 1, 3 i 4 statutu PZD, postanawia:

§ 1

Zwołać w Warszawie w dniu 09 grudnia 2017 r. Nadzwyczajny XIII Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców.

§ 2

1. Nadzwyczajny XIII Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców zwołuje się w celu rozpatrzenia i podjęcia uchwał w następujących sprawach:

- 1) Dokonania zmian w statucie PZD uchwalonym w dniu 2 lipca 2015 r. przez XII Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców;

- 2) Rozwój ogrodów działkowych w Polsce;
- 3) Stwierdzenie wygaśnięcia mandatów delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów PZD zgodnie z kompetencjami wynikającymi z § 39 ust. 2, pkt 1 statutu PZD.

2. Tematy wymienione w ust. 1 znajdują się w załącznikach o Zjeździe, które będą dostarczone delegatom.

§ 3

Zgodnie z § 167 statutu PZD w Nadzwyczajnym XIII Krajowym Zjeździe Delegatów Polskiego Związku Działkowców udział wezmą delegaci wybrani w 2015 r. przez okręgowe zjazdy delegatów PZD.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 11 października 2017 r.

UCHWAŁA NR 2/XVI/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 11 października 2017 r.
w sprawie prac nad nowelizacją statutu PZD

Po zapoznaniu się z projektem zmiany statutu PZD opracowanym przez Komisję ds. nowelizacji statutu, Krajowa Rada akceptuje kierunki zmian, które wynikają z tego dokumentu. Z zadowoleniem należy przyjąć, że proponowane modyfikacje mają charakter wielokierunkowy i odpowiadają na rozmaite problemy występujące w praktyce organów Związku. Dzięki temu można zakładać, że zmieniony statut będzie jeszcze bardziej udoskonalał działalność naszej organizacji.

W sposób szczególny Krajowa Rada zauważa, że projekt statutu spełnia swoje zasadnicze zadanie polegające na dostosowaniu regulacji związkowych do nowych przepisów ustawy o stowarzyszeniach. W tym zakresie należy odnotować zapisy, które stwarzają szersze możliwości do rekompensowania członkom organów PZD ich trudów związanych z pracą wykonywaną na rzecz ogrodów i działkowców. Takie rozwiązanie było postulowane od dłuższego czasu, a propozycje w tym zakresie niewątpliwie wychodzą naprzeciw tym zrozumiałym oczekiwaniom.

Jednocześnie Krajowa Rada z zadowoleniem przyjmuje pozostałe modyfikacje proponowane w związku z bieżącą nowelizacją statutu. W szczególności pozytywnie należy ocenić zmianę struktury organizacyjnej okręgów, polegającą na przypisaniu prezydiom OZ funkcji zarządów terenowych jednostek organizacyjnych PZD, natomiast okręgowym zarządom roli organów stanowiących, będących najwyższymi władzami okręgowymi pomiędzy zjazdami. Wydaje się, że takie rozwiązanie nie tylko ujednolici strukturę organizacyjną całego Związku, ale również dostosuje rolę powyższych organów do ich rzeczywistych funkcji.

Niezależnie od powyższego, na aprobatę zasługują również kierunki zmian dotyczące innych spraw związanych z funkcjonowaniem organów Związku. W tym względzie na uwagę zasługują zwłaszcza zapisy:

- o wzmacniające uprawnienia działkowców w zakresie udziału w walnych zebraniach;
- o zwiększające kompetencje walnych zebrań w zakresie akceptacji osób dokooptowanych do składów organów ROD;
- o zmieniające przesłanki odwoływania ze składu organów PZD;
- o upraszczające zasady zwoływania posiedzeń organów PZD, zwłaszcza przez organy wyższego stopnia;
- o przesądzające zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłat ogrodowych w roku nabycia działki, jeżeli poprzedni działkowiec uiszczył te opłaty w tym roku;
- o usprawniające tryb uchwalania opłat ogrodowych pokrywających opłaty za użytkowanie wieczyste.

Krajowa Rada zaznacza, że powyższe modyfikacje stanowią obecnie jedynie propozycje i przez następne tygodnie będą podstawą do ogólnopolskiej dyskusji. Z zadowoleniem należy stwierdzić, że temat zmiany statutu budzi żywe zainteresowanie nie tylko wśród działaczy w ROD, ale również wśród działkowców. Dlatego też Krajowa Rada oczekuje na szeroki udział w konsultacjach dotyczących przedmiotowego projektu. Wspólnym celem wszystkich struktur i członków Związku musi być bowiem takie ukształtowanie statutu, aby odpowiadał oczekiwaniom działkowców i jeszcze bardziej usprawnił funkcjonowanie rodzinnych ogrodów działkowych.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 11 października 2017 r.

UCHWAŁA NR 3/XVI/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 11 października 2017 r.
w sprawie zarejestrowania zmian w regulaminie Okręgowego Zarządu PZD w Elblągu

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 108 ust. 4 Statutu PZD, postanawia:

§ 1

Zarejestrować zmianę regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Elblągu, zarejestrowanego Uchwałą Nr 4/VI/2016 KR PZD z dnia 22 mar-

ca 2016 r., polegającą na skreśleniu w § 6 ust. 3 dotychczasowego zapisu „na co najmniej 14 dni przed jego terminem” i w to miejsce wpisać „na co najmniej 7 dni przed jego terminem”.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ

/-/Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 11 października 2017 r.

UCHWAŁA NR 4/XVI/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 11 października 2017 r.
w sprawie nadania sztandaru Rodzinnemu Ogrodowi Działkowemu „Zacisze” w Zabrzu

Działając na podstawie Uchwały Nr 4/IX/2009 KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

KRAJOWA RADA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Nadaje

S Z T A N D A R

RODZINNEMU OGRODOWI DZIAŁKOWEMU

„ZACISZE”

W ZABRZU

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 11 października 2017 r.

UCHWAŁA NR 5/XVI/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 11 października 2017 r.
w sprawie nadania sztandaru Rodzinnemu Ogrodowi Działkowemu „Przyjaźń” w Bytomiu

Działając na podstawie Uchwały Nr 4/IX/2009 KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

KRAJOWA RADA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Nadaje

S Z T A N D A R

RODZINNEMU OGRODOWI DZIAŁKOWEMU

„PRZYJAŹŃ”

W BYTOMIU

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 11 października 2017 r.

UCHWAŁA NR 6/XVI/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 11 października 2017 r.
*w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia Panu Tadeuszowi Kosowskiemu
mandatu członka Krajowej Rady PZD*

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 39 ust 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 1 Statutu PZD, stwierdza wygaśnięcie Panu Tadeuszowi Kosowskiemu (Okręg Śląski)

mandatu członka Krajowej Rady PZD z dniem 9 października 2017 r., to jest z dniem upływu pisemnej rezygnacji z członkostwa w Krajowej Radzie PZD.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 11 października 2017 r.

UCHWAŁA NR 7/XVI/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 11 października 2017 r.
w sprawie zmian w składach stałych komisji problemowych Krajowej Rady PZD

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, w związku z wygaśnięciem mandatów członka KR PZD oraz dokooptowaniem do składu Krajowej Rady, dokonuje następujących zmian w składach stałych komisji problemowych powołanych Uchwałą Nr 2/II/2015 KR PZD z dnia 13 sierpnia 2015 r. w sprawie powołania stałych komisji problemowych:

1. Komisja oświaty ogrodniczej:
 - 1) Na Przewodniczącego komisji Krajowa Rada powołuje P. Edwarda Galusa (Świętokrzyski).
 - 2) Do składu komisji Krajowa Rada powołuje P. Krzysztofa Podleńskiego (Mazowiecki).
2. Komisja do spraw inwestycji i pozyskiwania środków unijnych i krajowych:
Ze składu komisji ubył P. Tadeusz Kosowski (Śląski) – rezygnacja z KR PZD.
3. Komisja polityki społecznej:
Ze składu komisji ubył P. Grzegorz Oracz (Mazowiecki) – rezygnacja z KR PZD.
4. Komisja do spraw medialnych oraz promocji ogrodów i Związku:
Ze składu komisji ubył P. Tadeusz Kosowski (Śląski) – rezygnacja z KR PZD.
5. Komisja do spraw gospodarki gruntami:
Ze składu komisji ubył P. Grzegorz Oracz (Mazowiecki) – rezygnacja z KR PZD.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 11 października 2017 r.

II. XVII POSIEDZENIE KRAJOWEJ RADY PZD

1) Informacja

W dniu 15 listopada 2017 roku w Warszawie pod przewodnictwem Pana Eugeniusza Kondrackiego Prezesa PZD, odbyło się XVII posiedzenie Krajowej Rady PZD.

Tematyka posiedzenia dotyczyła spraw związanych z Nadzwyczajnym XIII Krajowym Zjazdem Delegatów PZD, a więc przyjęcia propozycji zmian statutu PZD oraz rozwojowi rodzinnych ogrodów działkowych.

Mec. Tomasz Terlecki przedstawił propozycje zmian w statucie PZD, które zostały zaproponowane przez Komisję ds. nowelizacji statutu PZD w wyniku przeprowadzonych w drugiej połowie

października br. konferencjach przedjazdowych z delegatami. Członkowie KR po przedyskutowaniu propozycji, poparli proponowane zmiany, a co za tym idzie postanowili przyjąć statut i skierować pod obrady Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD podejmując uchwałę nr 1/XVII/2017 *w sprawie przyjęcia propozycji zmian statutu PZD*.

Krajowa Rada PZD zadecydowała również o tematach stanowisk, w jakich powinien wypowiedzieć się Zjazd, jako najwyższy organ Związku. Stanowiska XIII Zjazdu będą wskazywać kierunki działania Związku w sprawie roszczeń

i ustawy reprivatyzacyjnej, szerszego otwarcia PZD na ogrody, działkowców i społeczeństwo jak również szerokiej współpracy z organizacjami porządowymi i samorządami.

Bardzo ważnym tematem, który stoi przed Związkiem jest opracowanie programu rozwoju ogrodów działkowych. Podczas obrad Prezes PZD omówił temat rosnącego zapotrzebowania na działki w ROD i możliwości rozwoju ROD. Wspomniał, że wyniki przeprowadzonego badania zapotrzebowania na działki w Polsce wskazują

na to, że w szeregu miast jest ono znaczne. Prezes podkreślał, że w rozwoju ogrodów dużą rolę odegrają samorządy, które mogą wspierać istniejące ROD oraz pomóc w tworzeniu nowych ogrodów. Z niektórych rejonów kraju już mamy poparcie i zapewnienia władz samorządowych o pomocy w pozyskaniu nowych terenów, budowaniu nowych ogrodów działkowych, bądź też powiększaniu obecnych. Krajowa Rada PZD podjęła w tym temacie Stanowisko w sprawie potrzeb i możliwości rozwoju ROD.

2) Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku posiedzenia.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Stwierdzenie prawomocności obrad.
5. Przyjęcie projektu zmian Statutu PZD i skierowanie go pod obrady
6. Dyskusja.
7. Sprawy, na temat których powinien wypowiedzieć się Nadzwyczajny Zjazd.
8. Rosnące zapotrzebowanie na działki w ROD i możliwości rozwoju . Stanowisko KR.
9. Dyskusja.
10. Podjęcie uchwał i stanowisk.
11. Sprawy różne.
12. Zakończenie obrad.

3) Komisja Uchwał i Wniosków

1. Stanisław Zawadka	Przewodniczący	3. Czesław Smoczyński	- Pomorski
	- Mazowiecki	4. Jerzy Karpiński	- Wrocław
2. Izabela Ożegalska	- Łódzki	5. Piotr Gadzikowski	- Toruńsko-Włocławski

4) Uchwały

UCHWAŁA NR 1/XVII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 15 listopada 2017 r.
w sprawie przyjęcia propozycji zmian statutu PZD

Po zapoznaniu się z rezultatami prac i propozycjami zarekomendowanymi przez Komisję Statutową, Krajowa Rada postanawia przyjąć i skierować pod obrady XIII Krajowego Zjazdu Delegatów propozycje zmian statutu PZD.

W ocenie Krajowej Rady wyniki pracy powyższej Komisji świadczą o tym, że obowiązujący statut jest dobrym i wszechstronnym dokumentem, na miarę oczekiwań i potrzeb działkowców, Związku i jego struktur. Istnieje jednak potrzeba ciągłego doskonalenia prawa związkowego celem wprowadzenia jeszcze lepszych rozwiązań

prawnych wzmacniających status działkowców i usprawniających działalność całego Związku. Dotyczy to w szczególności statutu, który jest podstawowym dokumentem stosowanym w naszej organizacji.

Krajowa Rada PZD stwierdza, że propozycje wypracowane przez Komisję Statutową zmierzają do podniesienia jakości statutu poprzez wprowadzenie mechanizmów rozwiązujących problemy pojawiające się w praktyce działkowej. Propozycje te wynikają ze starannej analizy dotychczasowej praktyki i częstokroć pochodzą od organów

Związku, które w swojej codziennej działalności stosują postanowienia statutu.

W związku z tym Krajowa Rada akceptuje propozycje zgłoszone przez Komisję Statutową, uznając, że przyczynią się do udoskonalenia statutu. Dlatego też Krajowa Rada kieruje te propozycje do rozpatrzenia przez XIII Krajowy Zjazd Delegatów PZD, wnosząc jednocześnie o ich przyjęcie i uchwalenie.

Jednocześnie Krajowa Rada PZD zobowiązuje Prezydium Krajowej Rady do prowadzenia dalszych prac nad propozycjami do statutu celem ewentualnego wprowadzenia do przyjętego projektu odpowiednich zmian i niezbędnych poprawek redakcyjnych oraz przedstawienia wyników tych prac podczas XIII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 15 listopada 2017 roku

UCHWAŁA NR 2/XVII/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 15 listopada 2017 roku
w sprawie przedłożenia Nadzwyczajnemu XIII Krajowemu Zjazdowi
Delegatów PZD propozycji stanowisk zjazdowych

Posiadając doświadczenia wynikające z działalności PZD oraz dbając o przyszłość rodzinnych ogrodów działkowych i Związku, Krajowa Rada PZD uznaje za zasadne zwrócić się do Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD o wypracowanie następujących stanowisk:

1. Stanowisko w sprawie roszczeń i ustawy reprywatyzacyjnej.

2. Stanowisko w sprawie szerszego otwarcia Polskiego Związku Działkowców na ROD i działkowców.
3. Stanowisko w sprawie szerszego otwarcia ROD na społeczeństwo.
4. Stanowisko w sprawie szerokiej współpracy ROD z organizacjami pozarządowymi.
5. Stanowisko w sprawie szerokiej współpracy z samorządami.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 15 listopada 2017 roku

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 15 listopada 2017 r.
w sprawie potrzeb i możliwości rozwoju ROD

Krajowa Rada PZD zapoznała się z aktualnymi pracami zmierzającymi do opracowania programu rozwoju ROD, a w szczególności z badaniem dotyczącym nasycenia ogrodami w miejscowościach z podziałem według kryterium liczby mieszkańców przypadających na jedną działkę rodzinną w danym mieście oraz na jeden ROD, a także jaka powierzchnia ROD przypada na jednego mieszkańca.

Krajowa Rada PZD zapoznała się również z wynikami badania ankietowego zamieszczonego na Facebooku, które zostało skierowane do potencjalnych kandydatów na działkowców.

Wyniki badania ankietowego potwierdziły, że aż 87,3 % osób, które nie posiadają jeszcze działki w ROD, jest zainteresowana użytkowaniem działki rodzinnej. Ponadto 76% ankietowanych potwierdziło, iż ich znajomi są zainteresowani posiadaniem działki w ROD.

Krajowa Rada PZD uznaje rozwój ROD za ważne zadanie dla całego Związku. PZD, jako ogólnopolska organizacja skupiająca blisko milion działkowców, jest szczególnie predestynowana do opracowania i realizacji programu rozwoju ROD. Tradycją ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce, w tym szczególnie PZD, jest rozwój ROD na miarę potrzeb społeczeństwa. Szczególnym tego dowodem był rozwój w latach 80-tych, kiedy PZD założył ogrody na powierzchni 14,5 tys. ha i przydzielił działki 365 tys. rodzin. To jest 120-letnia tradycja ogrodnictwa działkowego oraz ogromne doświadczenie, które nadal w strukturach i działaniach Związku jest aktualne.

Przeprowadzone badania potwierdzają, iż przyjęcie przez Związek programu rozwoju ROD

jest jak najbardziej zasadne. Są miasta, gdzie ogrodów działkowych jest zbyt mało, zatem tworzenie w nich nowych ROD z pewnością wywoła akceptację mieszkańców tych miejscowości. Już teraz wyłaniają się konkretne miasta, gdzie zapotrzebowanie na nowe ROD jest znaczne.

Należy zatem rozważyć możliwość przeprowadzenia rozwoju ROD w województwach: śląskim, mazowieckim, małopolskim, łódzkim i małopolskim oraz m.in. w takich miastach jak: Warszawa, Kraków, Nowy Sącz, Łódź, Gdańsk, Gdynia, Radom, Białystok i okolice, Chorzów, Ruda Śląska, Rybnik, Dąbrowa Górnicza, Tychy, Bielsko-Biała, Bytom, Gliwice, Katowice, Sosnowiec, Zabrze, Kalisz, Konin, Poznań, Środa Wielkopolska, Olsztyn i okolice, Elk, Iława, Giżycko, Kielce, Starachowice, Toruń, Grudziądz, Międzyzdroje, Dziwnów, Kamień Pomorski, Szczecin Koszalin, Kołobrzeg i Szczecinek.

Jednocześnie KR PZD stwierdza, iż zasadne jest dokonanie pogłębionej analizy wskazanych miast, tak, aby wytypować te miasta, w których faktycznie nie ma wolnych terenów ani wolnych działek lub te miasta, gdzie popyt na działki rodzinne jest równy podaży.

Krajowa Rada PZD uznaje, iż obecnie jednym z podstawowych celów Związku jest opracowanie kompleksowego programu rozwoju ROD, a następnie jego realizacja. Program winien być zadaniem ciągłym, realizowanym począwszy od 2018 roku. W tym celu, na Nadzwyczajnym XIII Krajowym Zjeździe Delegatów PZD, Krajowa Rada PZD przedstawi potrzeby i możliwości rozwoju ROD z uwzględnieniem wielkości okręgów, województw i miast.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 15 listopada 2017 roku

III. PREZYDIUM KR PZD POSTANOWIŁO

1. Powołanie służby kontrolno-instruktażowej

UCHWAŁA NR 400/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 25 października 2017 r.
w sprawie powołania w PZD służby kontrolno-instruktażowej

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 7 i 9 statutu PZD, postanawia:

§ 1

1. Powołać w Polskim Związku Działkowców służbę kontrolno-instruktażową stanowiącą wyodrębnioną komórkę organizacyjną w ramach struktury biura Krajowej Rady PZD.
2. Zadaniem służby kontrolno-instruktażowej będzie wspieranie Prezydium Krajowej Rady PZD w realizacji jego zadań statutowych związanych z nadzorem nad działalnością jednostek organizacyjnych PZD.

§ 2

1. Służba kontrolno – instruktażowa będzie odpowiedzialna za prowadzenie kontroli i instruktażu w jednostkach organizacyjnych PZD.
2. Kontrole i instruktaż mogą być tematyczne lub kompleksowe.
3. Kontrole i instruktaż będą prowadzone pod kątem stosowania i przestrzegania przepisów związkowych (regulaminu ROD, statutu PZD, uchwał systemowych PZD) oraz powszechnie obowiązujących (w tym ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych).
4. Działalność kontrolna służby kontrolno – instruktażowej będzie obejmowała w szczególności:
 - 1) kontrolę działalności merytorycznej rodzinnych ogrodów działkowych oraz jednostek terenowych PZD, a w szczególności działalności:
 - a) statutowej,
 - b) w zakresie gospodarki gruntami,
 - c) inwestycyjnej,
 - d) prawnej,
 - e) oświatowej,

f) ogrodniczej,

g) medialnej,

w tym podejmowanych działań, decyzji i dokumentacji (rocznych sprawozdań z działalności, planów pracy, uchwał organów PZD, dokumentacji pracy i innych dokumentów związanych z działalnością organów PZD), z uwzględnieniem zawieranych umów o dzieło i umów zlecenia, zasadności zawierania tych umów, stawek za usługi, poświadczenia wykonania pracy,

- 2) kontrolę finansową rodzinnych ogrodów działkowych oraz jednostek terenowych PZD, w tym zgodność działań z dokumentacją stanowiącą podstawę podejmowanych czynności, ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych, Zakładowym Planem Kont, uchwałami systemowymi i kierunkowymi Prezydium Krajowej Rady PZD oraz poprawność dokumentacji finansowo – księgowej (rocznych sprawozdań finansowych, rocznych preliminarzy finansowych, innej dokumentacji finansowo-księgowej),
- 3) kontrolę gospodarowania Funduszem Rozwoju ROD w rodzinnych ogrodach działkowych (ewidencjonowania wpływów, wydatków i kosztów pod względem zgodności z uchwałą Krajowej Rady PZD o Funduszu Rozwoju ROD; ewidencjonowania, wydatkowania i rozliczania dotacji i innych środków przeznaczonych na realizację inwestycji lub remontów otrzymanych od jednostki krajowej lub terenowej PZD; opłat ogrodowych w części przeznaczonej na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej wpłacanych jednorazowo przez nowych działkowców (§ 147 ust. 1 pkt. 1 statutu PZD); opłat

- ogrodowych w części przeznaczonej na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej) oraz w jednostkach terenowych PZD (w zakresie ewidencjonowania, wydatkowania i rozliczania odszkodowań należnych PZD za infrastrukturę ogrodową z tytułu likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego lub jego części; odszkodowań należnych PZD za prawo PZD do gruntu z tytułu likwidacji ROD lub jego części w przypadku odtwarzania ROD lub jego części; dotacji i innych środków na realizację inwestycji lub remontów otrzymanych od jednostki krajowej PZD),
- 4) kontrolę gospodarowania Funduszem Oświatowym PZD w rodzinnych ogrodach działkowych (ewidencjonowania wpływów, wydatków i kosztów pod względem zgodności z uchwałą Krajowej Rady PZD o Funduszu Oświatowym PZD; ewidencjonowania, wydatkowania i rozliczania wpłat z tytułu podwyższenia opłaty ogrodowej uiszczanej w roku nabycia prawa do działki (§ 147 ust. 1 pkt. 2 statutu PZD) – w części przeznaczonej dla rodzinnego ogrodu działkowego; ze środków funduszu statutowego i funduszy celowych będących w dyspozycji rodzinnego ogrodu działkowego na podstawie stosownej uchwały zarządu ROD) oraz w jednostkach terenowych PZD (w zakresie ewidencjonowania, wydatkowania i rozliczania wpłat z tytułu podwyższenia opłaty ogrodowej uiszczanej w roku nabycia prawa do działki (§ 147 ust. 1 pkt. 2 statutu PZD) – w części przeznaczonej dla jednostki terenowej PZD; ze środków funduszu statutowego i funduszy celowych będących w dyspozycji rodzinnego ogrodu działkowego na podstawie stosownej uchwały prezydium OZ PZD),
 - 5) kontrolę prawidłowości wydatkowania środków budżetowych, w tym zgodność zapisów księgowych ze stanem kont,
 - 6) kontrolę funkcjonowania biur jednostek organizacyjnych PZD, w tym w zakresie zatrudnienia i kosztów funkcjonowania (umowy najmu, umowy z dostawcami mediów, inne umowy zewnętrzne związane z funkcjonowaniem biur, regulowanie należności i wykonywanie obowiązków publiczno – prawnych),
 - 7) kontrolę umów zawieranych przez jednostki organizacyjne PZD innych niż wymienione w pkt. f (m.in. umów o dzieło, umów zlecenia, umów związanych z wykorzystaniem majątku PZD),
 - 8) kontrolę w zakresie ustanawiania praw do działek rodzinnych zgodnie ze statutem PZD, dokumentacja,
 - 9) kontrolę w zakresie organizowania i przeprowadzania szkoleń przez jednostki organizacyjne PZD (szkoleń dla zarządów rodzinnych ogrodów działkowych, działkowców oraz narad),
 - 10) kontrolę prawidłowego i zgodnego z prawem zagospodarowania i wykorzystywania działek w rodzinnych ogrodach działkowych,
 - 11) przygotowywanie informacji z przebiegu przeprowadzonych kontroli i jej wyników oraz przetwarzanie ich na potrzeby Prezesa PZD i jednostki krajowej PZD.
5. Działalność instruktazowa służby kontrolno – instruktazowej będzie obejmowała w szczególności:
 - 1) instruktaz bezpośredni (działkowców i członków organów PZD) w zakresie stosowania i przestrzegania przepisów związkowych (regulaminu ROD, statutu PZD) oraz powszechnie obowiązujących (w tym ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych),
 - 2) instruktaz zbiorowy (na szkoleniach dla zarządów rodzinnych ogrodów działkowych, działkowców oraz podczas narad),
 - 3) przygotowywanie informacji z przebiegu przeprowadzonego instruktazu i jego wyników oraz przetwarzanie ich na potrzeby Prezesa PZD i jednostki krajowej PZD.
 6. Do zadań służby kontrolno – instruktazowej należeć będzie również wykonywanie innych zadań zleconych przez Prezesa PZD.
 7. Przy wykonywaniu swoich zadań służba kontrolno-instruktazowa będzie uprawniona do uzyskiwania od:
 - 1) organów jednostek organizacyjnych PZD – wyjaśnień, informacji i dokumentów niezbędnych do należytego wykonywania swoich zadań,
 - 2) pracowników jednostek organizacyjnych PZD – konsultacji lub opinii dotyczących zagadnień, będących przedmiotem kontroli lub instruktazu, w zakresie niezbędnym do należytego wykonywania swoich zadań.
 8. Członkowie organów oraz pracownicy jednostek organizacyjnych PZD będą zobowiązani

do współdziałania ze służbą kontrolno-instruktażową.

§ 3

1. Służba kontrolno – instruktażowa będzie przeprowadzała kontrole i instruktaż w jednostkach organizacyjnych PZD na podstawie planu zatwierdzonego przez Prezesa PZD lub na polecenie Prezesa PZD.
2. Plan kontroli i instruktażu winien obejmować określenie:
 - 1) jednostek organizacyjnych, których będzie dotyczyć kontrola lub instruktaż,
 - 2) miejsc i terminów, w których zostanie przeprowadzona kontrola lub instruktaż,
 - 3) zakresu spraw, które będą przedmiotem kontroli lub instruktażu.
3. Plan kontroli powinien zostać przygotowany i przedstawiony Prezesowi PZD nie później niż do końca lutego każdego roku, w którym będzie prowadzona kontrola lub instruktaż.
4. W przypadku kontroli lub instruktażu na polecenie Prezesa PZD, Prezes PZD przedstawi plan kontroli obejmujący elementy określone w ust. 2.

§ 4

1. Służba kontrolno-instruktażowa będzie liczyła co najmniej 3 osoby.
2. W jej skład będą wchodziły:
 - 1) koordynator służby kontrolno-instruktażowej
 - 2) pracownicy zatrudnieni na stanowiskach w służbie kontrolno-instruktażowej.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

Warszawa, dnia 25 października 2017 r.

3. Osoby wchodzące w skład służby kontrolno-instruktażowej muszą wyróżniać się znajomością zagadnień statutowo-organizacyjnych oraz finansowo – księgowych.
4. Osoby wchodzące w skład służby kontrolno-instruktażowej będą zatrudniane przez Prezesa PZD na zasadach określonych w PZD.
5. Służba kontrolno-instruktażowa będzie podlegała bezpośrednio Prezesowi PZD.

§ 5

1. Do kompetencji koordynatora służby kontrolno-instruktażowej będzie należało kierowanie tą komórką organizacyjną, a w szczególności organizacja działalności, dokonanie podziału pracy i nadzór nad jej wykonaniem przez poszczególnych pracowników oraz ocena wykonywanej przez nich pracy.
2. Koordynator służby kontrolno-instruktażowej będzie ponosił odpowiedzialność za prawidłowe i terminowe wykonywanie zadań określonych w niniejszej uchwale oraz zadań zleconych przez Prezesa PZD.

§ 6

Szczegółowy zakres uprawnień i obowiązków służby kontrolno-instruktażowej oraz sposób jej działania określi Prezes PZD w drodze zarządzenia.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

2. Ramowy program szkoleń przed walnymi zebraniem

Prezydium KR PZD przyjęło ramowy program szkoleń przed walnymi zebraniem w ROD w 2018 roku wskazując w nim obowiązkowe tematy, które muszą być przedstawione uczestnikom ze względu na ich wagę statutową, organizacyjną oraz informacyjną. Adresatami ramowego programu szkoleń są członkowie zarządów ROD, członkowie

komisji rewizyjnych ROD oraz członkowie zespołów do obsługi walnych zebrań powołanych przez prezydium OZ. Wszystkie zawarte w nim tematy powinny być przedstawiane przez pracowników merytorycznych biura okręgu, głównie ze względu na posiadaną przez nich znajomość tematu oraz wiedzę prawną. Ramowy program szkoleń zawiera

7 grup zagadnień, które mimo, iż mogą wydawać się znane większości, muszą być ciągle utrwalane i powtarzane, żeby dawać efekty. Mowa tu o ogólnych zagadnieniach, jak np. czy w ROD powinno być przeprowadzone walne zebranie, czy konferencja delegatów, warunki zwoływania obydwu, możliwość zwołania walnego zamiast konferencji, uchwały jakich nie może podejmować walne zebranie, zagadnienia związane z przygotowaniem walnego zebrania, np. przygotowanie materiałów sprawozdawczych, przedstawienie wzoru kalkulacji wysokości opłat ogrodowych, określenie zakresu potrzeb inwestycyjnych i remontowych w ROD oraz przewidywany koszt zadania, który zostanie ujęty we wniosku przedstawionym na walnym zebraniu, przygotowanie projektów uchwał dotyczących bieżącej działalności ogrodu itp.

W programie wskazane do omówienia i utrwalenia są obowiązki komisji rewizyjnej ROD przed walnym zebraniem, obowiązki członka zespołu obsługującego walne zebranie, obowiązki zarządu ROD po walnym zebraniu, oraz najważniejsze za-

gadnienie – zwołanie i przebieg walnego zebrania (konferencji).

W tym roku szczególnie ważne będzie przedstawienie uczestnikom szkoleń zmian jakie zostały wprowadzone do statutu, szczególnie tych, które odnoszą się do walnych zebrań. Statut PZD zostanie zmieniony przez Nadzwyczajny XIII Krajowy Zjazd Delegatów PZD, a po jego rejestracji w KRS, nastąpi m. in. zmiana w § 40 ust. 2 statutu PZD – walne zebranie będzie miało obowiązek zatwierdzenia dokooptowania członka organu między walnymi zebraniem pod rygorem wygaśnięcia mandatu.

Szkolenia zostaną również wykorzystane na przekazanie wiedzy, która sprawia widoczne trudności zarządom ROD. Mowa tu o wykorzystywaniu majątku PZD, świadczeniach i nagrodach wypłacanych z tytułu pracy społecznej w ROD, poprawność stosowania umów o dzieło i umów zlecenie czy pozyskiwanie środków na zadania inwestycyjne i remontowe – zarówno ze środków zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

UCHWAŁA NR 399/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 25 października 2017 r.
w sprawie wprowadzenia ramowego programu szkoleń
przed walnymi zebraniem sprawozdawczymi w ROD w 2018 roku

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 1 i 7 statutu PZD, postanawia:

§ 1

1. Wprowadzić ramowy program szkoleń przed walnymi zebraniem sprawozdawczymi obejmujący najważniejsze zagadnienia dotyczące procedury przygotowania oraz przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych, jak również ogólne zagadnienia dotyczące funkcjonowania ROD i PZD.

2. Ramowy program szkoleń stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Obowiązkiem przeprowadzenia szkoleń obarczyć pracowników merytorycznych biur okręgów PZD.
2. Podziału tematyki szkolenia pomiędzy poszczególnych pracowników dokona prezes OZ PZD.

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 25 października 2017 r.

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR 399 /2017 PREZYDIUM KR PZD

z dnia 25 października 2017 r.

**w sprawie przyjęcia ramowego programu szkoleń
przed walnymi zebraniem sprawozdawczymi w ROD w 2018 roku**

RAMOWY PROGRAM SZKOLEŃ PRZED WALNYMI ZEBRANIAMI SPRAWOZDAWCZYMI w ROD w 2018 roku

Grupy uczestników szkoleń:

- 1) członkowie zespołów do obsługi walnych zebrania sprawozdawczych,
- 2) członkowie zarządów ROD;
- 3) członkowie komisji rewizyjnych ROD.
4. Prawomocność zebrania.
5. Wyłączenia w byciu przewodniczącym walnego zebrania.
6. Uchwały, jakich nie może uchwalić walne zebranie.

Cel szkolenia:

Celem szkolenia jest dokładne zapoznanie uczestników z procedurą dotyczącą przygotowania oraz przeprowadzenia walnych zebrania sprawozdawczych i zagadnieniami, które należy podczas nich omówić.

Ramowy program opracowano w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 13 grudnia 2013 roku *o rodzinnych ogrodach działkowych*;
- 2) Statut PZD;
- 3) Uchwałę nr 335/2015 Prezydium KR PZD *w sprawie wprowadzenia wytycznych określających zasady odbywania walnych zebrania sprawozdawczych w ROD w okresie niniejszej kadencji w PZD oraz wzorów druków do przeprowadzenia tych zebrania*.
- 4) Regulamin Komisji Rewizyjnych PZD.

Prowadzący szkolenie:

Pracownicy merytoryczni biura okręgu PZD.

Obowiązkowe zagadnienia do omówienia:

I. Zagadnienia ogólne:

1. Walne zebranie – podstawowe informacje, regulacje prawne, kompetencje.
2. Konferencja delegatów – podstawowe informacje i regulacje prawne.
3. Walne zebranie czy konferencja delegatów. Warunki zwołania konferencji delegatów – możliwość zwołania walnego zamiast konferencji w trakcie kadencji – uchwała nr 3/VI/2016 KR PZD *w sprawie interpretacji Statutu PZD w zakresie decydowania przez zarząd ROD o zwołaniu walnego zebrania sprawozdawczego ROD w trakcie kadencji*.

II. Przygotowanie walnego zebrania:

1. Materiały sprawozdawcze:
 - a) Sprawozdanie merytoryczne zarządu ROD za poprzedni rok,
 - b) Sprawozdanie finansowe zarządu ROD za poprzedni rok,
 - c) Sprawozdanie komisji rewizyjnej ROD ze swojej działalności za poprzedni rok.
2. Projekt porządku obrad z uwzględnieniem oceny zarządu.
3. Projekt regulaminu walnego zebrania (konferencji).
4. Przedstawienie wzoru kalkulacji wysokości opłat ogrodowych uwzględniając koszty zarządzania ROD, ochrony, konserwacji infrastruktury, kosztów prac porządkowych, opłat za dostawę energii elektrycznej i wody w części dotyczącej terenu ogólnego, podatków i opłat oraz partycypacje uchwaloną przez KR PZD.
5. Określenie zakresu potrzeb inwestycyjnych i remontowych w ROD oraz przewidywany koszt zadania, który zostanie ujęty we wniosku przedstawionym na walnym zebraniu. Uwzględnienie konieczności bilansowania potrzeb z możliwościami finansowymi ROD.
6. Określenie innych potrzeb ogrodu np. zmiana planu zagospodarowania.
7. Projekt planu pracy na kolejny rok.
8. Projekt preliminarza finansowego na kolejny rok.
9. Projekty uchwał dotyczących bieżącej działalności ogrodu wynikające z obowiązków walnego zebrania sprawozdawczego;
10. Materiały niezbędne w czasie trwania walnego zebrania (konferencji):
 - imienna lista obecności uprawnionych do udziału w walnym zebraniu członków PZD

w ROD (lista delegatów wybranych na zebraniach sektorów) –w przypadku podwójnego członkostwa małżeństwa, nazwisko każdego z małżonków jest umieszczane w oddzielnych pozycjach na liście;

- wzory protokołów komisji walnego zebrania.

III. Zebrania w sektorach w przypadku odbywających się konferencji delegatów.

IV. Obowiązki komisji rewizyjnej ROD przed walnym zebraniem:

- Sporządzenie sprawozdania z działalności komisji rewizyjnej ROD za poprzedni rok;
- Ocena rocznego sprawozdania z działalności zarządu ROD;
- Zbadanie i ocena sprawozdania finansowego ROD za poprzedni rok;
- Zbadanie projektu preliminarza finansowego ROD na bieżący rok i wydanie opinii.
- Konieczność wskazania terminu sporządzenia powyższych dokumentów.

V. Zwołanie i przebieg walnego zebrania (konferencji)

1. Zawiadomienie członków PZD o terminie i miejscu odbycia walnego zebrania, treść zawiadomienia, proponowany porządek obrad, sposób doręczenia zgodny z ustawą o ROD.
2. Informacja o I i II terminie.
3. Informacja o miejscu i terminie wyłożenia materiałów sprawozdawczych.
4. Zmiana w § 40 ust. 2 statutu PZD – Obowiązek zatwierdzenia przez walne zebranie dokooptowania członka organu między walnymi zebraniem pod rygorem wygaśnięcia.
5. Tematy ogólne:
 - a) Nowelizacja statutu PZD – wprowadzone zmiany.
 - b) Konieczność kontaktu z zarządami ROD na każdym etapie przygotowań do walnego zebrania.
 - c) Aktualna sytuacja wokół ogrodów i PZD.
 - d) Problem śmieci – opłaty, zasady utylizacji.
 - e) Wykorzystywanie majątku PZD.
 - f) Program rozwoju ogrodów działkowych.
 - g) Świadczenia i nagrody wypłacane z tytułu pracy społecznej w ROD – planowanie w preliminarzu, decyzja walnego zebrania.
 - h) Poprawność stosowania umów o dzieło i umów zlecenie

- i) Infrastruktura ogrodowa, modernizacja, możliwości i niezbędne nakłady finansowe.
- j) Zadania inwestycyjne i remontowe – pozyskiwanie środków na ich realizację, dotacje z OZ i KR, pożyczki, metody, kierunki realizacji zadań inwestycyjnych.
- k) Pozyskiwanie środków z budżetów obywatelskich.
- l) Sprawy terenowo-prawne – regulacja wniosków z art. 76 ustawy oraz sprawy roszczeniowe.
- m) Współpraca z samorządem terytorialnym w zakresie stanu prawnego gruntów ROD, w szczególności umieszczeniu ROD w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

VI. Obowiązki członka zespołu obsługującego walne zebranie sprawozdawcze:

- Zapoznanie się ze specyfiką każdego ogrodu przydzielonego do obsługi walnego zebrania;
- Pomoc w przygotowaniu walnego zebrania, a zwłaszcza konstruowaniu projektów uchwał;
- Czuwanie nad poprawnością przebiegu zebrania oraz przyjmowanych uchwał;
- Podejmowanie interwencji w razie zaistnienia konieczności;
- Wykorzystanie przerwy między pierwszym, a drugim terminem zebrania
- Sporządzenie sprawozdania zawierającego ocenę przygotowania i przebiegu walnego zebrania.

VII. Obowiązki zarządu ROD po walnym zebraniu

- Konieczność przekazania dokumentów z walnego zebrania do biura okręgu w terminie 14 dni. Podkreślenie wagi tego obowiązku. Zależności.
- Obowiązki ustawowe: zawiadomienie działkowców o zmianie wysokości opłat ogrodowych, przedstawienie informacji finansowej dotyczącej prowadzenia ROD za ubiegły rok.
- Podanie do wiadomości działkowców numeru konta, na który mogą regulować opłaty.

**PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW**

Warszawa, dnia 25 października 2017 r.

3. Nowelizacja uchwały w sprawie zadań i trybu pracy kolegiów prezesów

Prezydium Krajowej Rady PZD w dniu 14 listopada 2017 r. podjęło uchwałę w sprawie zadań i trybu pracy Kolegiów Prezesów. Wobec stojących przed PZD zadań i potrzebą ciągłego rozwoju ogrodów, nieunikniona była zmiana przepisów regulujących funkcjonowanie kolegiów prezesów, a także jednocześnie rozszerzenie ich kompetencji.

Aktualnie w kolegiach zrzeszonych jest 31 % ogrodów Związku. Znowelizowana uchwała przewiduje, że Kolegia zostaną powołane na terenie całego kraju. Celem uchwały jest usprawnienie funkcjonowania kolegiów oraz stworzenie reprezentacji Związku w każdym powiecie, mieście, gminie oraz dzielnicy, co pozwoli promować idee ogrodnictwa działkowego wśród lokalnej społeczności, a także spowoduje podjęcie szerokiej współpracy ROD nastawionej na realizację polityki oświatowej oraz inwestycyjnej z miejscowym samorządem teryto-

rialnym, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi grupami działania. Kolegium Prezesów stanowi forum wymiany doświadczeń i reprezentuje ROD przed określonym samorządem terytorialnym. Skuteczność działania kolegiów mogą zapewnić jedynie prezesi zarządów ROD skupieni w Kolegiach. Ich rola, jako reprezentanta wspólnych interesów ROD z danego obszaru jest nieoceniona. Szczególne znaczenie istnienia i działalności Kolegiów Prezesów ma w pozyskiwaniu środków z budżetów gminnych, zgodnie z ustawą o ROD na inwestycje w ogrodzie oraz promowanie wyznaczonych ROD uczestniczących w projektach obywatelskich. Podjęta uchwała ma na celu wskazać kolegiom kierunki działania, aktywności w stosunku do władz, instytucji i społeczności lokalnych, aby zapewnić funkcjonowanie i rozwój ogrodów działkowych prowadzących wspólną politykę na danym terenie.

UCHWAŁA NR 417/2017

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

z dnia 14 listopada 2017 r.

w sprawie zadań i trybu pracy kolegiów prezesów

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 74 ust. 3 statutu PZD postanawia, że:

§1

1. Prezydium okręgowego zarządu PZD powoła kolegium prezesów w powiecie, gminie, mieście lub dzielnicy miasta.
2. Obszar działania kolegiów powinien uwzględniać możliwość współpracy, a także reprezentatywność ROD w stosunku do jednego samorządu.

§2

1. W skład kolegium wchodzi prezesi albo wiceprezesi zarządów ROD z terenu określonego w uchwale o powołaniu kolegium, jako stali członkowie struktury poziomej Związku.
2. Wyboru członka kolegium zgodnie z pkt 1 dokonuje zarząd ROD.
3. Prezes zarządu ROD może wydelegować na posiedzenie kolegium członka zarządu ROD, który bierze udział w posiedzeniu, z prawem głosu.

4. Członkostwo w kolegium prezesów wygasa wraz z dniem zaprzestania pełnienia funkcji w zarządzie ROD.
5. W przypadku zmiany na funkcjach zarządu, zarząd ROD powoła członka kolegium prezesów zgodnie z pkt 2.

§3

1. Pierwsze posiedzenie kolegium prezesów zwołuje prezes OZ PZD.
2. Kolegium prezesów wybiera z grona stałych członków kolegium przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza. Wybór następuje zwykłą większością głosów.
3. Zmiana w obsadzie funkcji, o których mowa w ust. 2 należy do kompetencji kolegium prezesów. Zmiany, nie związane z ustaniem członkostwa w kolegium, następują na wniosek większości członków kolegium prezesów.
4. Kolegium prezesów postanawia, gdzie będą się odbywać posiedzenia. Dokumentacja kolegium przechowywana jest w zarządzie ROD przewodniczącego kolegium.

5. W przypadku braku warunków do przechowywania dokumentacji w ROD określonego w pkt. 4, dokumentację przechowuje się w siedzibie ustalonego przez kolegium zarządu ROD.

§4

1. Posiedzenie kolegium prezesów zwołuje i prowadzi przewodniczący kolegium lub w razie jego nieobecności zastępca przewodniczącego.
2. Posiedzenie kolegium może zwołać prezes OZ.
3. Posiedzenie zwołuje się według potrzeb.
4. Sekretarz sporządza protokół z posiedzenia kolegium.
5. Protokół winien zawierać:
 - 1) datę i miejsce posiedzenia,
 - 2) wykaz obecnych członków kolegium,
 - 3) tematykę posiedzenia,
 - 4) podjęte ustalenia, opinie, kierunki działania.
6. Protokół podpisuje sporządzający go sekretarz i przewodniczący kolegium prezesów.
7. Załącznikiem do protokołu jest lista obecności na posiedzeniu.
8. Z posiedzenia sporządza się dokument ustaleń, który przekazuje się wszystkim należącym do kolegium zarządom ROD. Dokument ustaleń stanowi integralną część protokołu z posiedzenie kolegium.

§5

1. Kolegium prezesów stanowi forum wymiany doświadczeń i reprezentuje ROD przed określonym samorządem terytorialnym, organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi grupami działania.
2. Kolegium ustala działania podejmowane w celu rozwoju ROD, ustala kierunki współpracy ROD z samorządem terytorialnym oraz określa i realizuje wspólną politykę wszystkich ROD z obszaru działania kolegium w celu realizacji polityki Związku. Kolegium Prezesów jest przedstawicielem wspólnych interesów ROD przed jednym samorządem terytorialnym.
3. Kolegium prezesów:
 - 1) reprezentuje interesy rodzinnych ogrodów działkowych i działkowców w samorządach terytorialnych,
 - 2) w drodze porozumień typuje ROD lub ROD-y do programów realizowanych z budżetów obywatelskich,
 - 3) promuje program wśród wszystkich ROD i działkowców oraz w społeczeństwie miasta, gminy i dzielnicy,

- 4) stanowi forum wymiany doświadczeń prezesów zarządów ROD w zakresie prowadzenia spraw związkowych i funkcjonowania ROD,
- 5) określa kierunki współpracy z samorządem terytorialnym w zakresie stanu prawnego gruntów ROD, w szczególności umieszczenia ROD w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 6) przedstawia samorządowi terytorialnemu zamierzenia inwestycyjne i remontowe w ROD celem uzyskania wsparcia finansowego z budżetu samorządu,
- 7) ustala zasady uczestnictwa przedstawicieli ROD na sesji rady, a także kierunki podejmowanych zamierzeń i decyzji mogących mieć wpływ na funkcjonowanie ROD i prawa działkowców,
- 8) określa kierunki i koordynuje działalność promocyjną ROD na terenie powiatu, gminy, miasta, dzielnicy,
- 9) współpracuje z samorządem terytorialnym i innymi instytucjami w zakresie ochrony środowiska w tym ochrony ogrodów przed niekorzystnym wpływem zanieczyszczeń i hałasu,
- 10) współpracuje z lokalnymi mediami celem przedstawiania problematyki ROD społeczeństwu,
- 11) współpracuje ze strażą miejską i policją w celu ustalenia kierunków zapewnienia bezpieczeństwa w ROD,
- 12) poszukuje nowych źródeł finansowania zadań inwestycyjno-remontowych ze środków unijnych oraz funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- 13) inicjuje politykę inwestycyjną zmierzającą do stałego unowocześniania rodzinnych ogrodów działkowych z wykorzystaniem zaleceń zawartych w uchwale nr 5/IV/2015 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 25 listopada 2015 r., w sprawie programu „Unowocześnianie infrastruktury rodzinnych ogrodów działkowych – ROD XXI wieku”,
- 14) promuje ROD wśród lokalnej społeczności,
- 15) tam, gdzie to możliwe i uzasadnione podejmuje działania w celu rozwoju ROD w postaci pozyskiwania nowych terenów na zakładanie ROD lub w celu powiększenia powierzchni istniejących,
- 16) wdraża przyjęte przez Krajową Radę Polskiego Związku Działkowców programy

- i promuje je wśród działkowców, ich rodzin, a także społeczności lokalnej ,
- 17) realizuje wspólnie z samorządem lokalnym, programy i imprezy integracyjne, współpracuje w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz w zakresie zapewniania bezpieczeństwa działkowcom i ogrodom.
- 18) Promuje i realizuje zadania PZD określone w „Programie Społecznego Rozwoju ROD”.

§6

1. Kolegium prezesów nie jest organem PZD i nie może wykonywać czynności, ani podejmować decyzji w sprawach zastrzeżonych w przepisach związkowych dla organów Związku.
2. Kolegium prezesów nie przysługują uprawnienia przewidziane prawem związkowym dla jednostek organizacyjnych PZD.
3. Kolegium prezesów nie może prowadzić biura ani zatrudniać w jakiejkolwiek formie pracowników, ani zawierać umów o pracę, o dzieło, zlecenie, świadczenie usług i innych.
4. Ewentualne wydatki związane z funkcjonowaniem kolegium, np. korespondencja, pokrywane są przez ROD, których prezesi zarządów są członkami kolegium.
5. Koszty winny być ponoszone równomiernie przez wszystkie ROD.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

6. Wydatki kolegium mogą być też pokrywane przez okręg w wysokości przyjętej w preliminarzu z przeznaczeniem na działalność kolegiów.

§7

1. Prezydium okręgowego zarządu może podjąć decyzję o rozwiązaniu kolegium prezesów w przypadku, gdy:
 - a) nie podejmuje ono działalności,
 - b) nie odbywa posiedzeń,
 - c) podejmuje działania sprzeczne z interesem działkowców, ogrodów i PZD.

§8

1. Prezydium okręgowego zarządu udziela wszelkiej, niezbędnej pomocy kolegiom (organizacyjnej, prawnej, finansowej oraz oświatowej).
2. Prezydium okręgowego zarządu dokonuje oceny funkcjonowania powołanych kolegiów prezesów co najmniej raz w roku.
3. Biuro okręgu prowadzi rejestr powołanych kolegium prezesów

§9

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą Uchwała Nr 36/2011 Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie zadań i trybu pracy kolegiów prezesów.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 14 listopada 2017 r.

4. Ramowe zakresy obowiązków i czynności dla pracownika biura OZ PZD zatrudnionego na:

- Stanowisko inspektora ds. terenowo-prawnych

UCHWAŁA NR 419/2017

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW z dnia 14 listopada 2017 r.

*w sprawie ramowego zakresu obowiązków i czynności dla pracownika biura OZ PZD
zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. terenowo-prawnych*

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie na podstawie § 134 ust. 2 pkt 1 i 9 statutu PZD, postanawia co następuje:

§ 1

1. Przyjąć ramowy zakres obowiązków i czynności dla pracownika biura OZPZD zatrudnio-

nego na stanowisku inspektora ds. terenowo-prawnych.

2. Zobowiązać Dyrektorów OZ PZD do wykorzystania zapisów zawartych w ramowym zakresie przy sporządzaniu zakresu obowiązków i czynności dla nowo zatrudnianych w OZ PZD pracowników lub też przy konieczności aktualizacji zakresów obowiązków dla pracowników dotychczas zatrudnionych.
3. Niniejszy zakres ma zastosowanie do wszystkich pracowników okręgu w zakresie tego stanowiska. Biorąc pod uwagę możliwości okręgu ze względu na jego wielkość i stan zatrudnienia

w biurze OZ, zakres czynności i obowiązków należy dostosować do indywidualnego stanowiska.

§ 2

Zobowiązać Dyrektorów Biur OZ PZD do weryfikacji zakresów obowiązków i czynności u dotychczas zatrudnionych pracowników z uwzględnieniem czynności zawartych we wprowadzonych niniejszą uchwałą zakresach ramowych i dokonanie ewentualnych zmian .

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 14 listopada 2017 r.

Załącznik nr 1 – Ramowy zakres obowiązków i czynności dla inspektora ds. terenowo-prawnych.

**Załącznik nr 1
Do Uchwały Prezydium KR PZD
Nr 419/2017 z dnia 14.11.2017r.**

RAMOWY ZAKRES OBOWIĄZKÓW I CZYNNOŚCI DLA INSPEKTORA DS. TERENOWO-PRAWNYCH

Uwaga: *Niniejszy zakres ma zastosowanie do wszystkich pracowników okręgu w zakresie tego stanowiska. Biorąc pod uwagę możliwości okręgu ze względu na jego wielkość i stan zatrudnienia w biurze OZ, zakres czynności i obowiązków należy dostosować do indywidualnego stanowiska.*

CZĘŚĆ I ZALEŻNOŚĆ SŁUŻBOWA

Inspektor ds. terenowo- prawnych jest pracownikiem biura Okręgowego Zarządu
.....w.....
i podlega bezpośrednio Dyrektorowi/Kierownikowi Biura OZ PZD.

CZĘŚĆ II OBOWIĄZKI I CZYNNOŚCI

1. Bieżąca i bezpośrednia współpraca z zarządami ROD w zakresie spraw terenowo -prawnych związanych z nieruchomościami na których usytuowane są rodzinne ogrody działkowe.
2. Prowadzenie dziennika pracy, celem dokumentowania bezpośredniego kontaktu inspektora ds. terenowo- prawnych z Zarządem ROD (data, cel wizyty, potwierdzenie zarządu ROD).
3. Prowadzenie spraw związanych z regulacją i aktualizacją stanu prawnego nieruchomości, na których usytuowane są rodzinne ogrody działkowe, w tym w szczególności :

- kompletowanie dokumentacji prawnej ROD (decyzji administracyjnych, wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów, aktów notarialnych, zawiadomień i wypisów z ksiąg wieczystych, wypisów i ich aktualizacji z ewidencji podmiotów gospodarczych- Regon itp.)
 - sprawdzanie zapisów w księgach wieczystych prowadzonych dla nieruchomości PZD, ujawnianie praw PZD, podejmowanie działań prawnych w przypadku naruszenia praw PZD.
 - podejmowanie działań mających na celu pozyskanie na rzecz PZD tytułu prawnego do nieruchomości zajętej przez ROD na drodze postępowania administracyjnego lub umów cywilnych.
4. Prowadzenie spraw w zakresie ujawniania i uzgadniania dokumentacji prawnej dla nieruchomości PZD, na których usytuowane są ROD z terenu działania Okręgu w Programie Rejestr ROD, w tym współpraca z Wydziałem Gospodarki Gruntami Biura Krajowej Rady PZD w tym zakresie.
 5. Ustalanie stanu posiadania PZD z uwzględnieniem ROD na terenie działania okręgu w tym ustalania powierzchni i liczby działek użytkowanych, na koniec każdego roku kalendarzowego. Dokonywanie analizy w zakresie wolnych terenów i działek w ROD oraz ustalenie sposobu aktywizacji tych terenów poprzez pozyskiwanie nowych użytkowników, współpraca w tym zakresie z zarządami ROD.
 6. Współpraca z zarządami ROD w zakresie zachowania ogrodów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w tym aktywny udział w podejmowanych przez samorządy procedurach planistycznych na etapie tworzenia studium uwarunkowań i uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym składania uwag do projektów studium lub planów oraz bieżącego monitorowania stron internetowych gmin, prasy lokalnej, obwieszczeń dotyczących przystępowania przez gminę do sporządzania lub zmiany studium lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego .
 7. Prowadzenie instruktażu dla zarządów ROD (referowanie tematu w organizowanych przez okręg nadradach, szkoleniach oraz udzielanie porad bezpośrednich) w zakresie spraw terenowo- prawnych, gospodarki gruntami, z zachowaniem prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa i procedur wewnętrznych.
 8. Prowadzenie spraw związanych z nabyciem, zbyciem i obciążeniem praw do nieruchomości PZD, w tym przygotowywanie dokumentów prowadzących do podejmowania decyzji i zawierania umów w niniejszym zakresie zgodnie z kompetencjami określonymi w statucie PZD.
 9. Analiza dokumentów i udział w postępowaniach związanych z podziałem nieruchomości, rozgraniczeniami geodezyjnymi, scaleniami itp, w tym działania w zakresie ochrony interesów i praw przysługujących PZD.
 10. Prowadzenie merytoryczne spraw w zakresie dotyczącym łączenia i podziałów ROD oraz zmian w planach zagospodarowywania ogrodów, w tym opracowywanie dokumentacji po podjęcia decyzji przez organy PZD zgodnie z kompetencjami.
 11. Analizowanie spraw w związku z wyodrębnieniem się ROD ze struktur PZD, w tym podejmowanie działań w przypadku naruszenia warunków ustawowych oraz w następstwie wyodrębnienia się ROD, podejmowanie czynności zgodnie z obowiązującymi rozwiązaniami systemowymi mającymi na celu skreślenie ROD z Rejestru ROD.
 12. Prowadzenie spraw związanych z likwidacją ROD i czasowym zajęciem terenu, po stronie zagadnień prawnych tych czynności przy uwzględnieniu procedur i unormowań wynikających z prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa i procedur wewnętrznych. Zabezpieczenie na rzecz PZD i działkowców warunków ustawowych oraz działania zgodnie z przyjętymi w PZD działaniami systemowymi. Współpraca z ins. ds. inwestycyjnych w OZ w zakresie zagadnień technicznych związanych z likwidacją lub czasowym zajęciem terenu.
 13. Przygotowywanie dokumentów formalno-prawnych do spraw prowadzonych przez radcę prawnego w zakresie spraw roszczeniowych do gruntów zajętych przez ROD na drodze postępowań administracyjnych i sądowych .
 14. Współpraca z zarządami ROD w zakresie prowadzenia spraw podatkowych, w tym zwolnień podatkowych dla nieruchomości zajmowanych przez rodzinne ogrody działkowe.
 15. Współpraca z zarządami ROD w zakresie wypełniania obowiązku wynikającego z gospodarki śmieciowej na podstawie obowiązującego prawa. W sprawach koniecznych występowanie do samorządów i instytucji.

16. Prowadzenie spraw związanych z uzyskaniem dla ROD numerów statystycznych dla podmiotów gospodarczych -Regon.
17. Przedkładanie kompletnych i prawidłowo przygotowanych dokumentów z zakresu prowadzonych spraw do opinii i decyzji organów PZD.
18. Sporządzanie wniosków o wydanie przez osoby reprezentujące PZD, pełnomocnictw dla przedstawicieli OZPZD lub zarządów ROD do czynności w imieniu i na rzecz PZD.
19. Prowadzenie rejestrów, przygotowywanie sprawozdań, opracowań informacji oraz innych niezbędnych materiałów z zakresu prowadzonych spraw na potrzeby ROD oraz jednostki terenowej i krajowej.
20. Przekazywanie okresowych informacji do Prezesa OZ PZD i Prezydium OZ PZD z prowadzonych działań i prac w tym stanu prawnego gruntów Okręgu.
21. Współpraca międzywydziałowa i stanowiskowa w prowadzonych sprawach.
22. Rozpatrywanie skarg i zażaleń w zakresie prowadzonych spraw w oparciu o przepisy powszechne i wewnętrznie obowiązujące oraz udział w lustracjach i kontrolach w ROD, w celu ustalenia rzeczywistego stanu spraw.
23. Współpraca z wydziałami i stanowiskami jednostki Krajowej PZD.
24. Obsługa zebrań w jednostkach organizacyjnych PZD oraz aktywne uczestnictwo w organizowanych spotkaniach instruktażowych i organizacyjnych również wyjazdowych.
25. Wykonywanie innych prac powierzonych przez Kierownika/Dyrektora Biura OZ PZD oraz Prezesa OZ PZD.

CZĘŚĆ III

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Służbowa za:

1. terminową i prawidłową realizację obowiązków, czynności i zadań ujętych w niniejszym zakresie czynności,
2. właściwe zabezpieczenie dokumentacji formalno-prawnej,
3. zachowanie tajemnicy służbowej
4. prowadzenie spraw objętych zakresem czynności zgodnie z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

CZĘŚĆ IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Przy wykonywaniu określonych niniejszym zakresem czynności, pracownik zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących przepisów, w tym szczególnie dotyczących prawa pracy oraz obowiązujących w Polskim Związku Działkowców przepisów wewnętrznych i procedur.

Powyższy zakres przyjmuję
do wiadomości i stosowania

.....
(data podpis pracownika)

.....
(podpis Prezes OZ PZD)

- Stanowisko inspektora ds. inwestycji

UCHWAŁA NR 418/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 14 listopada 2017 r.
w sprawie ramowego zakresu obowiązków i czynności dla pracownika biura OZ PZD
zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. inwestycji

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie na podstawie § 134 ust. 2 pkt 1 i 9 statutu PZD, postanawia co następuje:

§ 1

4. Przyjąć ramowy zakres obowiązków i czynności dla pracownika biura OZPZD zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. inwestycji
5. Zobowiązać Dyrektorów OZ PZD do wykorzystania zapisów zawartych w ramowym zakresie przy sporządzaniu zakresu obowiązków i czynności dla nowo zatrudnianych w OZ PZD pracowników lub też przy konieczności aktualizacji zakresów obowiązków dla pracowników dotychczas zatrudnionych.
6. Niniejszy zakres ma zastosowanie do wszystkich pracowników okręgu w zakresie tego sta-

nowiska. Biorąc pod uwagę możliwości okręgu ze względu na jego wielkość i stan zatrudnienia w biurze OZ, zakres czynności i obowiązków należy dostosować do indywidualnego stanowiska.

§ 2

Zobowiązać Dyrektorów Biur OZ PZD do weryfikacji zakresów obowiązków i czynności u dotychczas zatrudnionych pracowników z uwzględnieniem czynności zawartych we wprowadzonych niniejszą uchwałą zakresach ramowych i dokonanie ewentualnych zmian .

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 14 listopada 2017 r.

Załącznik nr 1 – Ramowy zakres obowiązków i czynności dla inspektora ds. inwestycji

Załącznik nr 1
Do Uchwały Prezydium KR PZD
Nr 418/2017 z dnia 14.11.2017r.

RAMOWY ZAKRES OBOWIĄZKÓW I CZYNNOŚCI
DLA INSPEKTORA DS. INWESTYCJI

Uwaga: Niniejszy zakres ma zastosowanie do wszystkich pracowników okręgu w zakresie tego stanowiska. Biorąc pod uwagę możliwości okręgu ze względu na jego wielkość i stan zatrudnienia w biurze OZ, zakres czynności i obowiązków należy dostosować do indywidualnego stanowiska.

CZĘŚĆ I

ZALEŻNOŚĆ SŁUŻBOWA

Inspektor ds. inwestycji jest pracownikiem biura Okręgowego Zarządu.....
w..... i podlega bezpośrednio Dyrektorowi/Kierownikowi Biura OZ.....PZD.

CZĘŚĆ II

OBOWIĄZKI I CZYNNOŚCI

1. Wdrażanie polityki inwestycyjnej Związku w rodzinnych ogrodach działkowych mającej na celu rozwój i modernizację ogrodów.
2. Wdrażanie w praktyczne stosowanie przez zarządy ROD obowiązujących w PZD uchwał i wytycznych oraz Programów w zakresie modernizacji, remontów i inwestycji ogólnooгородowej infrastruktury.
3. Bieżąca i bezpośrednia współpraca z zarządami ROD oraz funkcjonującymi w nich komisjami problemowymi w zakresie inicjowania oraz realizacji zadań remontowo-inwestycyjnych w ogrodach, na każdym etapie postępowania:
 - opracowania wniosku na walne zebranie w sprawie realizacji zadania,
 - planowania i projektowania zadania,
 - kosztorysowania,
 - uzyskania wymaganych zezwoleń, pozwoleń, zgłoszeń,
 - wyboru/wyłonienia wykonawcy, w tym pomoc w przygotowaniu przetargu,
 - zawarcia umowy z wykonawcą w tym opiniowanie umów o roboty
 - realizacji zadania,
 - doboru inspektorów nadzoru robót branżowych w celu sprawowania nadzoru inwestorskiego nad realizacją inwestycji,
 - odbioru zadania,
 - uzyskania stosownej dokumentacji powykonawczej,
 - rozliczenia zadania i jego przyjęcia na stan majątku PZD.
4. Prowadzenie dziennika pracy w terenie, celem dokumentowania bezpośredniego kontaktu inspektora ds. inwestycji z Zarządem ROD (data, godzina, nazwa ROD, cel działań, dokonane ustalenia, potwierdzenie działań przez Zarząd ROD, zlecający).
5. Przygotowywanie dla Prezydium OZ PZD decyzji w zakresie wyrażania zarządom ROD zgody na działania przekraczające zwykły zarząd w zakresie inwestycji i remontów w ROD w tym wydawanie stosownych pełnomocnictw.
6. Sporządzanie planu inwestycji i remontów OZ wraz z jego aktualizowaniem na podstawie planów inwestycji i remontów w ROD oraz jego wykonania przez Zarządy ROD .
7. Prowadzenie instruktażu dla zarządów ROD (referowanie tematu w organizowanych przez okręg nadradach, szkoleniach oraz udzielanie porad bezpośrednich) w zakresie zasad i sposobu prowadzenia inwestycji w ROD, z zachowaniem prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa i procedur wewnętrznych. Wskazywanie na pozytywne działania zarządu ROD i błędy.
8. Pomoc zarządom ROD w pozyskaniu środków na realizację inwestycji i remontów w ROD z samorządu terytorialnego i środków unijnych.
9. Udział w kontrolach ROD ujętych w przyjętym planie kontroli Prezydium OZ oraz kontrolach doraźnych obejmujących realizowane przez zarządy ROD inwestycje i remonty.
10. Opracowywanie i przygotowywanie projektów uchwał i wytycznych dla Okręgowego Zarządu PZD i jego Prezydium w sprawie zagospodarowywania, modernizacji, inwestycji, likwidacji i czasowego zajęcia terenu w ROD oraz służebności, zgodnie z kompetencjami i zakresem wynikającym ze statutu PZD.
11. Uczestniczenie w procesie likwidacji i czasowego zajęcia terenu ROD w zakresie opiniowania porozumień normujących warunki likwidacji i czasowego zajęcia terenu oraz przygotowywanie opinii w zakresie wniosków o likwidację lub czasowe zajęcie terenu, nadzorowanie przy odtwarzaniu ROD lub odtwarzaniu infrastruktury, badanie zabezpieczenia wszelkich praw i należności przysługujących PZD w sporządzanych wycenach w formie operatu szacunkowego przez rzeczoznawcę majątkowego. Inspektor winien czuwać nad stroną techniczną tych zagadnień, a więc ustalać jaka infrastruktura jest likwidowana, czy wycena jej wartości jest adekwatna do jej stanu, czy za te środki będzie można odtworzyć zlikwidowaną infrastrukturę, czy likwidacja nie naruszy prawidłowego funkcjonowania pozostałej części ROD, czy ROD jest prawidłowo odtwarzany, egzekwować warunki rękojmi i gwarancji w zakresie odtworzonej infrastruktury, itp., oraz współpracować z inspektorem ds. terenowo-prawnych, który w tych kwestiach powinien prowadzić sprawy po stronie czynności prawnych.
12. Prowadzenie i nadzorowanie przebiegu fizycznych likwidacji ROD i czasowego zajęcia terenu ROD.

13. Opracowywanie założeń do projektów realizacyjnych infrastruktury nowo tworzonych ROD.
14. Koordynowanie i nadzór ogólny inwestycji w zakresie odtworzenia całości lub części ROD przez inwestorów obcych.
15. Prowadzenie i rozliczanie inwestycji polegających na zakładaniu i odtwarzaniu ROD przez PZD.
16. Sporządzanie stosownych sprawozdań rzeczowo-finansowych z przebiegu likwidacji i czasowego zajęcia ROD.
17. Opiniowanie wniosków i ich procedowanie w zakresie warunków ustanowienia służebności obejmujących nieruchomości PZD.
18. Opiniowanie planów zagospodarowania ROD.
19. Opiniowanie i kontrolowanie zamierzeń i działań inwestycyjno-remontowych obejmujących nieruchomości sąsiadujące z terenami ROD na podstawie(decyzji, zawiadomień-przesłanych przez odpowiednie urzędy oraz na podstawie stanu rzeczywistego).
20. Analizowanie i przygotowywanie opinii w zakresie wniosków zarządów ROD w celu pozyskania środków finansowych na realizację inwestycji i remontów w formie:
 - dotacji z Funduszu Rozwoju ROD okręgowego lub krajowego oraz ich rozliczeń,
 - dotacji z Funduszu PZD przeznaczonego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz ich rozliczeń
 - pożyczek z Funduszu Samopomocowego PZD oraz ich spłat.
21. Nadzór nad prawidłowym i terminowym rozliczaniem środków finansowych pozyskiwanych na inwestycje i remonty w ROD w formie dotacji i pożyczek w ramach struktur PZD oraz środków pozyskanych z zewnątrz.
22. Współpraca międzywydziałowa i stanowiskowa w prowadzonych sprawach.
23. Rozpatrywanie skarg i zażaleń w zakresie prowadzonych spraw w oparciu o przepisy powszechne i wewnętrznie obowiązujące.
24. Prowadzenie stosownych rejestrów, analiz oraz sporządzanie sprawozdawczości z zakresu powierzonych spraw.
25. Współpraca z wydziałami i stanowiskami jednostki Krajowej PZD.
26. Obsługa zebrań w jednostkach organizacyjnych PZD oraz aktywne uczestnictwo w organizowanych spotkaniach instruktażowych i organizacyjnych również wyjazdowych.
27. Wykonywanie innych prac powierzonych przez Kierownika/Dyrektora Biura OZ PZD oraz Prezesa OZ PZD.

CZĘŚĆ III

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Służbowa za:

1. terminową i prawidłową realizację obowiązków, czynności i zadań ujętych w niniejszym zakresie czynności,
2. właściwe zabezpieczenie dokumentacji formalno-prawnej,
3. zachowanie tajemnicy służbowej
4. prowadzenie spraw objętych zakresem czynności zgodnie z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

CZĘŚĆ IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Przy wykonywaniu określonych niniejszym zakresem czynności, pracownik zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących przepisów, w tym szczególnie dotyczących prawa pracy oraz obowiązujących w Polskim Związku Działkowców przepisów wewnętrznych i procedur.

Powyższy zakres przyjmuję
do wiadomości i stosowania

.....
(data podpis pracownika)

.....
(podpis Prezes OZ PZD)

5. Odznaczenie organizacyjne

UCHWAŁA NR 445/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 14 listopada 2017 roku
w sprawie zatwierdzenia wzoru odznaczenia organizacyjnego PZD

Prezydium Krajowej Rady PZD działając na podstawie upoważnienia zawartego w uchwale nr 2/XV/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 10 sierpnia 2017 roku *w sprawie ustanowienia odznaczenia organizacyjnego PZD oraz ustalenia warunków jego przyznawania*, postanawia:

§ 1

Przyjąć wzór odznaczenia organizacyjnego PZD, który stanowi znaczek w kolorze złota o wymiarach 20 mm x 17 mm z zaokrąglonymi rogami. Płaszczyznę wewnątrz stanowi stylizowany kwiat słonecznika w kolorze złota, w środku którego znajduje się skrót nazwy Polskiego Związku Działkowców – PZD – oraz łopata skrzyżowana z gracką, znaku stanowiącego logo PZD, pozostała przestrzeń wypełniona jest zieloną emalią. Odwrotna strona odznaczenia jest gładka z umocowaną zapinką.

SEKRETARZ

/-/Izabela OŻEGALSKA

§ 2

1. Pierwszą partię odznaczenia organizacyjnego PZD wydać w ilości 6 000 sztuk.
2. Pozostałą ilość odznaczeń organizacyjnych PZD wydać po zgłoszeniu zapotrzebowania przez okręgi PZD do jednostki krajowej PZD.

§ 3

Koszty wydania oraz dystrybucji pierwszej partii odznaczenia organizacyjnego PZD, o której mowa w § 2 ust. 1 niniejszej uchwały, pokryć ze środków budżetowych jednostki krajowej PZD.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 14 listopada 2017 roku

IV. ROZWÓJ ROD

Rozwój ROD – nasycenie ogrodami w miejscowościach z podziałem według kryterium liczby mieszkańców.

W związku z prowadzonymi pracami zmierzającymi do opracowania programu rozwoju ROD, oraz w oparciu o dane przesłane przez okręgowe zarządy PZD przy badaniu „ROD w miastach”, Krajowa Rada PZD przygotowała zestawienie obrazujące nasycenie rodzinnymi ogrodami działkowymi w miastach powyżej 100 000 mieszkańców.

Jednocześnie KR PZD postanowiła zbadać nasycenie ogrodami działkowymi także i w mniejszych miejscowościach. W tym celu, KR PZD zwróciła się przy piśmie z dnia 13.10.2017 r. do wszystkich okręgowych zarządów PZD o przeprowadzenie powyższego badania w mniejszych ośrodkach tj.:

- w miejscowościach, w których liczba mieszkańców wynosi od 50 tysięcy do 100 tysięcy,
- w miejscowościach, w których liczba mieszkańców wynosi poniżej 50 tysięcy.

W pierwszym badaniu należało wskazać konkretne miasta. Natomiast w drugim badaniu, obejmującym miejscowości poniżej 50 000 mieszkańców, należało wskazać dane dotyczące miejscowości ogółem, bez wymieniania ich konkretnych nazw.

Obydwa badania obejmowały następujące dane: liczbę mieszkańców, liczbę ROD w mieście, powierzchnię ogrodów, oraz liczbę działek. Powyższe informacje były niezbędne do uzyskania informacji o nasyceniu ogrodami działkowymi w poszczególnych miastach i pokazania jaka powierzchnia ROD przypada na jednego mieszkańca, ilu mieszkańców przypada na jedną działkę rodzinną w danym mieście oraz ilu mieszkańców przypada na jeden ROD. Kryterium liczby mieszkańców przypadających na jeden ROD może nie w pełni odzwierciedlać badany temat z uwagi, że ogrody mogą mieć różną powierzchnię.

Po przeprowadzeniu badania OZ PZD miały wskazać, w których miastach funkcjonujących na terenie Okręgu jest największe nasycenie ogrodami działkowymi, a w których wynik ten jest niski.

Powyższe dane miały zostać przesłane do KR PZD w terminie do dnia 18 października 2017 r. Wszystkie okręgi przesłały wypełnione tabele. Jednakże niewiele okręgów odniosło się do wyników, jakie wypływają z przeprowadzonego bada-

nia na terenach im podlegających. Najpoważniej do tematu podszedł OZ Podkarpacki PZD, który jako jedyny wskazał w jakich miejscowościach jest największe, a w jakich najmniejsze nasycenie ogrodami biorąc pod uwagę kryteria liczby ROD, powierzchnię ROD i liczby działek w konkretnych miejscowościach.

Ponadto, krótkiej odpowiedzi udzieliły również okręgi: w Kaliszu, Małopolski, Warmińsko – Mazurski, Słupsk i Świętokrzyski.

ROD w miejscowościach liczących do 50 000 mieszkańców

Z przesłanych danych wynika, iż na terenie Polski istnieje 1 043 miejscowości liczących do 50 000 mieszkańców, w których funkcjonuje 2 321 rodzinnych ogrodów działkowych, co stanowi 50% wszystkich ROD w Polsce. Łączna powierzchnia ROD w tych miejscowościach wynosi 207 094 080 m², na których funkcjonuje 447 210 działek rodzinnych.

Najwięcej miast liczących do 50 000 mieszkańców, w których zlokalizowane są ogrody działkowe znajduje się na terenie okręgu Mazowieckiego (137 miejscowości), Poznańskiego (81), Łódzkiego (78), Bydgoskiego (58) i Małopolskiego (55).

Najmniejsze nasycenie ogrodami na 1 mieszkańca względem powierzchni ROD występuje w okręgach: w Częstochowie (7,98 m²), Śląskim (9,24 m²) i Małopolskim (10,88 m²).

Z kolei największe nasycenie ogrodami na 1 mieszkańca względem powierzchni ROD występuje w okręgach: w Legnicy (127,72 m²), w Pile (53,36 m²), w Bydgoszczy (39,96 m²), w Zielonej Górze (38,07 m²), we Wrocławiu (37,76 m²) i Szczecinie (37,99 m²) (wykres nr 3).

Natomiast, biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną należy stwierdzić, iż najmniejsze nasycenie ogrodami występuje w okręgach: częstochowskim (48 mieszkańców na 1 działkę), śląskim (46 mieszkańców na 1 działkę) i małopolskim (43 mieszkańców na 1 działkę).

Największe nasycenie ogrodami występuje z kolei w okręgach: legnickim (3 mieszkańców na 1 działkę), pilskim (8 mieszkańców na 1 działkę) i wrocławskim (10 mieszkańców na 1 działkę) (wykres nr 6).

Z kolei, jeśli przyjrzymy się wynikom badania pod względem liczby mieszkańców przypadających na 1 ROD, to w tym kryterium największe nasycenie ogrodami występuje w OZ PZD w Legnicy (849 mieszkańców na 1 ROD) i w Pile (1 377 mieszkańców na 1 ROD).

Z kolei najmniejsze nasycenie ogrodami ze względu na liczbę mieszkańców przypadających na 1 ROD występuje w okręgach: częstochowskim (5 400 mieszkańców na 1 ROD), słupskim (8 756 mieszkańców na 1 ROD), śląskim (5 689 mieszkańców na 1 ROD) i świętokrzyskim (5 736 mieszkańców na 1 ROD) (wykres nr 9).

Zatem wyniki badania pod względem liczby mieszkańców przypadających na 1 ROD tylko nieznacznie odbiegają od pozostałych dwóch badanych kryteriów. Dodatkowo pojawiają się takie okręgi jak Świętokrzyski i w Słupsku, gdzie nasycenie ogrodami pod względem liczby mieszkańców przypadających na 1 ROD jest najmniejsze.

Podsumowując wyniki badania należy stwierdzić, iż w miejscowościach liczących do 50 000 mieszkańców zasadnym jest tworzenie nowych ROD na terenie działania okręgu w Częstochowie, Śląskim i Małopolskim.

RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE W MIEJSCOWOŚCIACH W POLSCE LICZĄCYCH DO 50 000 MIESZKAŃCÓW

OZ PZD	liczba miast	Liczba mieszkańców w miastach razem	Liczba ROD w miastach razem	Powierzchnia ROD (w m ²) w miastach razem	Liczba działek rodzinnych w miastach razem	Powierzchnia ROD na 1 mieszkańca (w m ²)	Liczba mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD	Liczba mieszkańców przypadających na 1 ROD
1	2	3	4	5	6	7 = 5/3	8 = 3/6	9 = 3/4
BYDGOSZCZ	58	250 013	125	9 989 564	18 007	39,96	13,88	2 000,10
CZĘSTOCHOWA	11	129 600	24	1 033 986	2 670	7,98	48,54	5 400,00
ELBLĄG	11	63 503	20	1 603 636	3 595	25,25	17,66	3 175,15
POMORSKI	28	462 676	109	8 467 482	19 675	18,30	23,52	4 244,73
GORZÓW WLKP.	17	149 195	31	3 809 982	7 660	25,54	19,48	4 812,74
KALISZ	33	234 751	88	5 128 315	12 471	21,85	18,82	2 667,63
KOSZALIN	26	264 600	66	7 625 172	16 114	28,82	16,42	4 009,09
LEGNICA	39	82 363	97	10 519 556	23 420	127,72	3,52	849,10
LUBLIN	45	447 752	93	6 445 861	14 545	14,40	30,78	4 814,54
ŁÓDZKI	78	553 561	145	9 453 155	20 320	17,08	27,24	3 817,66
MAŁOPOLSKI	55	579 165	135	6 301 674	13 326	10,88	43,46	4 290,11
MAZOWIECKI	137	1 019 802	234	17 723 402	39 022	17,38	26,13	4 358,13
WARMIŃSKO- -MAZURSKI	46	514 100	130	13 793 737	29 889	26,83	17,20	3 954,62
OPOLSKI	48	350 463	77	12 559 689	29 226	35,84	11,99	4 551,47
PILA	26	84 009	61	4 483 124	9 789	53,36	8,58	1 377,20
PODLASKI	34	286 777	58	5 470 567	10 929	19,08	26,24	4 944,43
POZNAŃ	81	527 768	177	14 928 876	29 689	28,29	17,78	2 981,74
PODKARPACKI	31	428 932	99	6 387 044	14 073	14,89	30,48	4 332,65

OZ PZD	liczba miast	Liczba mieszkańców w miastach razem	Liczba ROD w miastach razem	Powierzchnia ROD (w m ²) w miastach razem	Liczba działek rodzinnych w miastach razem	Powierzchnia ROD na 1 mieszkańca (w m ²)	Liczba mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD	Liczba mieszkańców przypadających na 1 ROD
1	2	3	4	5	6	7 = 5/3	8 = 3/6	9 = 3/4
SŁUPSK	11	122 589	14	2 555 000	5 157	20,84	23,77	8 756,36
SUDECKI	48	418 320	90	14 231 904	32 317	34,02	12,94	4 648,00
SZCZECIN	30	303 964	72	11 546 864	22 583	37,99	13,46	4 221,72
ŚLĄSKI	37	631 560	111	5 834 797	13 621	9,24	46,37	5 689,73
ŚWIĘTOKRZYSKI	24	263 900	46	3 902 094	8 726	14,79	30,24	5 736,96
TORUŃSKO-WŁOCŁAWSKI	31	201 090	57	3 586 752	6 488	17,84	30,99	3 527,89
WROCŁAW	28	244 262	68	9 224 320	22 259	37,76	10,97	3 592,09
ZIELONA GÓRA	30	275 481	94	10 487 527	21 639	38,07	12,73	2 930,65
SUMA	1 043	8 890 196	2 321	207 094 080	447 210	23,29	19,88	3 830,33

ROD w miastach liczących 50 000 – 100 000 mieszkańców

Z przesłanych danych wynika, iż na terenie Polski istnieje 49 miast liczących od 50 000 do 100 000 mieszkańców, w których funkcjonują 604 rodzinne ogrody działkowe, co stanowi 13 % wszystkich ROD w Polsce. Łączna powierzchnia ROD w tych miastach wynosi 54 408 595 m², na których funkcjonuje 129 163 działki rodzinne.

Najwięcej miast liczących od 50 000 do 100 000 mieszkańców, w których zlokalizowane są ogrody działkowe znajduje się na terenie okręgu Śląskiego (12 miast), Łódzkiego (5 miast) i Mazowieckiego (4 miasta).

Najmniejsze nasycenie ogrodami na 1 mieszkańca względem powierzchni ROD występuje w okręgach: Łódzkim (10,09 m²) Mazowieckim (8,30 m²), Śląskim (11,69 m²) i Świętokrzyskim (10,42 m²).

Podobne wyniki są w przypadku badania nasycenia ogrodami mając na uwadze liczbę mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD. Również i tu najmniejsze nasycenie ogrodami występuje w okręgach: Łódzkim, Mazowieckim, Śląskim i Świętokrzyskim.

Z kolei w przypadku liczby mieszkańców przypadających na 1 ROD, najmniejsze nasycenie ogrodami występuje w okręgach: mazowieckim (14 375 mieszkańców na 1 ROD) i słupskim (10

222 mieszkańców na 1 ROD), natomiast największe nasycenie występuje w okręgach: legnickim (3 147 mieszkańców na 1 ROD), pilskim (3 353 mieszkańców na 1 ROD) i toruńsko-włocławskim (1 845 mieszkańców na 1 ROD).

Analizując przesłane wyniki pod kątem konkretnych miast należy stwierdzić, iż ze względu na powierzchnię ROD przypadającą na 1 mieszkańca największe nasycenie ogrodami występuje w: Lubinie (43,84 m²), Przemyśle (37,60 m²), Pile (34,86 m²) i Stargardzie (33,07 m²).

Z kolei najmniejsze nasycenie ogrodami występuje w: Legionowie (0,18 m²), Pruszkowie (3,95 m²), Zgierzu (6,83 m²), Mysłowicach (8,11 m²), Pabianicach (8,61 m²), Bełchatowie (8,85 m²), Starachowicach (8,94 m²), Białej Podlaskiej (9,42 m²), Nowym Sączu (9,42 m²) i Wodzisławiu Śląskim (9,71 m²) (wykres nr 2).

Ze względu na liczbę mieszkańców przypadających na 1 działkę największe nasycenie ogrodami występuje w: Lubinie (9 mieszkańców na 1 działkę), Pile (11 mieszkańców na 1 działkę), Świdnicy (11 mieszkańców na 1 działkę), Stargardzie (13 mieszkańców na 1 działkę) i Słupsku (13 mieszkańców na 1 działkę).

Z kolei najmniejsze nasycenie ogrodami występuje w: Legionowie (1 682 mieszkańców na 1 działkę), Pruszkowie (96 mieszkańców na 1

działkę), Zgierzu (55 mieszkańców na 1 działkę), Pabianicach (54 mieszkańców na 1 działkę), Wodzisławiu Śląskim (48 mieszkańców na 1 działkę), Bełchatowie (45 mieszkańców na 1 działkę), Łomży (45 mieszkańców na 1 działkę), Zamościu (44 mieszkańców na 1 działkę), Nowym Sączu (43 mieszkańców na 1 działkę), Białej Podlaskiej (40 mieszkańców na 1 działkę) i Zawierciu (40 mieszkańców na 1 działkę) (wykres nr 5).

Pod kątem liczby mieszkańców przypadających na 1 ROD największe nasycenie występuje w: Grudziądzu (1 845 mieszkańców na 1 ROD), Lubinie (2 440 mieszkańców na 1 ROD), Tarnowskich Górach (2 899 mieszkańców na 1 ROD) i w Przemyśle (2 959 mieszkańców na 1 ROD), a najmniejsze nasycenie występuje w: Legionowie (54 170 mieszkańców na 1 ROD), Zamościu (12 929 mieszkańców na 1 ROD), Siedlcach (12 845 mieszkańców na 1 ROD), Łomży (12 555 mieszkańców na 1 ROD), Wejherowie (12 532 mieszkańców na 1 ROD) i w Pruszkowie (12 147 mieszkańców na 1 ROD) (wykres nr 8).

Z analizy powyższych danych wynika, iż miasta, w których jest największe nasycenie ogrodami pod względem powierzchni ROD przypadającą na 1 mieszkańca jest zbieżna z miastami, w których jest największe nasycenie ogrodami pod względem liczby mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną. Nieco odmiennie wygląda sytuacja w przypadku nasycenia ogrodami pod kątem liczby mieszkańców przypadających na 1 ROD, gdyż pojawiają się miasta, które przy innych kryteriach nie występowały jak Wejherowo, Zamość, czy Siedlce.

Należy zatem stwierdzić, iż najwięcej miast liczących od 50 000 do 100 000 mieszkańców, w których nasycenie ogrodami jest zbyt małe występuje na terenie okręgu Łódzkiego, Mazowieckiego i Śląskiego.

Dane według konkretnych miast pokrywają się z danymi według okręgów. **Zatem wyniki badania wskazują jednoznacznie, iż w miastach liczących od 50 000 do 100 000 mieszkańców zasadnym jest tworzenie nowych ROD na terenie działania okręgu Łódzkiego, Mazowieckiego i Śląskiego.**

RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE W MIASTACH W POLSCE LICZĄCYCH 50 000 - 100 000 MIESZKAŃCÓW

L.P.	OZ PZD	L.p	Miasto	Liczba mieszkańców w mieście	Liczba ROD w mieście	Powierzchnia ROD (w m ²) w mieście	Liczba działek rodzinnych w mieście	Powierzchnia ROD na 1 mieszkańca (w m ²)	Liczba mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD	Liczba mieszkańców przy- padających na 1 ROD
1		2	3	4	5	6	7	8 = 6/4	9 = 4/7	10 = 4/5
1	BYDGOSZCZ	1	Inowrocław	74 087	16	1 656 464	3 111	22,36	23,81	4 630,44
2	CZĘSTOCHOWA		X							
3	ELBLĄG		X							
4	POMORSKI	2	Tczew	59 977	11	1 448 100	3 324	24,14	18,04	5 452,45
		3	Wejherowo	50 129	4	596 696	1 368	11,90	36,64	12 532,25
5	GORZÓW WLKP.		X							
6	KALISZ	4	Konin	72 491	11	1 425 903	3 625	19,67	20,00	6 590,09
		5	Ostrów Wlkp.	75 670	12	1 223 280	2 576	16,17	29,38	6 305,83
7	KOSZALIN		X							

L.P.	OZ PZD	L.p	Miasto	Liczba mieszkańców w mieście	Liczba ROD w mieście	Powierzchnia ROD (w m2) w mieście	Liczba działek rodzinnych w mieście	Powierzchnia ROD na 1 mieszkańca (w m2)	Liczba mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD	Liczba mieszkańców przy- padających na 1 ROD
1		2	3	4	5	6	7	8 = 6/4	9 = 4/7	10 = 4/5
8	LEGNICA	6	Głogów	68 434	15	1 025 230	2 968	14,98	23,06	4 562,27
		7	Lubin	73 210	30	3 209 689	7 370	43,84	9,93	2 440,33
9	LUBLIN	8	Biała Podlaska	57 389	13	540 519	1 411	9,42	40,67	4 414,54
		9	Chełm	63 734	13	1 089 934	2 479	17,10	25,71	4 902,62
		10	Zamość	64 648	5	729 980	1 457	11,29	44,37	12 929,60
10	ŁÓDZKI	11	Bełchatów	58 326	6	516225	1 293	8,85	45,11	9 721,00
		12	Pabianice	66 265	13	570474	1 212	8,61	54,67	5 097,31
		13	Piotrków Trybunalski	74 694	15	959452	2 308	12,85	32,36	4 979,60
		14	Tomaszów Mazowiecki	63 601	13	783370	2 068	12,32	30,75	4 892,38
		15	Zgierz	54 542	11	372744	976	6,83	55,88	4 958,36
11	MAŁOPOLSKI	16	Nowy Sącz	83 829	12	789277	1 906	9,42	43,98	6 985,75
12	MAZOWIECKI	17	Legionowo	54 170	1	9671	32	0,18	1 692,81	54 170,00
		18	Ostrołęka	52 408	5	889422	2 333	16,97	22,46	10 481,60
		19	Pruszków	60 737	5	240103	627	3,95	96,87	12 147,40
		20	Siedlce	77 072	6	889806	2 172	11,55	35,48	12 845,33
13	OPOLSKI	21	Kędzierzyn- -Kozł	62 193	14	1 695 269	4 057	27,26	15,33	4 442,36
14	PIŁA	22	Piła	73 987	22	2 579 072	6 344	34,86	11,66	3 363,05
15	PODLASKI	23	Suwałki	69 527	6	960 910	2 373	13,82	29,30	11 587,83
		24	Łomża	62 779	5	558 442	1 392	8,90	45,10	12 555,80
16	POZNAŃ	25	Gniezno	69 883	21	1 317 040	2 733	18,85	25,57	3 327,76
		26	Leszno	64 589	8	1 046 115	2 369	16,20	27,26	8 073,63
17	PODKARPACKI	27	Mielec	60 504	8	1 275 886	3 128	21,09	19,34	7 563,00
		28	Przemyśl	62 154	21	2 337 041	3 865	37,60	16,08	2 959,71
		29	Stalowa Wola	62 400	6	891 282	2 681	14,28	23,27	10 400,00
18	SŁUPSK	30	Słupsk	92 000	9	2 875 000	6 705	31,25	13,72	10 222,22
19	SUDECKI	31	Jelenia Góra	80 524	15	2 024 352	5 162	25,14	15,60	5 368,27
		32	Świdnica	57 959	13	1 819 158	4 928	31,39	11,76	4 458,38

L.P.	OZ PZD	L.p	Miasto	Liczba mieszkańców w mieście	Liczba ROD w mieście	Powierzchnia ROD (w m2) w mieście	Liczba działek rodzinnych w mieście	Powierzchnia ROD na 1 mieszkańca (w m2)	Liczba mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD	Liczba mieszkańców przy- padających na 1 ROD
1		2	3	4	5	6	7	8 = 6/4	9 = 4/7	10 = 4/5
20	SZCZECIN	33	Stargard	68 477	11	2 264 590	5 089	33,07	13,46	6 225,18
21	ŚLĄSKI	34	Mysłowice	75 428	12	611 900	1 762	8,11	42,81	6 285,67
		35	Siemiano- wice Śl.	69 713	20	1 144 100	2 793	16,41	24,96	3 485,65
		36	Święto- chłowice	53 150	10	534 800	1 463	10,06	36,33	5 315,00
		37	Jastrzębie Z.	90 283	18	1 131 400	2 910	12,53	31,03	5 015,72
		38	Racibórz	55 818	15	894 695	2 334	16,03	23,92	3 721,20
		39	Żory	58 945	14	769 951	1 940	13,06	30,38	4 210,36
		40	Będzin	59 023	6	729 259	2 436	12,36	24,23	9 837,17
		41	Zawiercie	51 862	14	534 067	1 278	10,30	40,58	3 704,43
		42	Jaworzno	94 580	3	79 769	208	0,84	454,71	31 526,67
		43	Tarnowskie G.	60 889	21	1 210 300	2 490	19,88	24,45	2 899,48
		44	Piekary Śl.	57 917	10	959 500	2 280	16,57	25,40	5 791,70
		45	Wodzisław Śl.	49 353	8	479 174	1 009	9,71	48,91	6 169,13
22	ŚWIĘTO- KRZYSKI	46	Ostrowiec Świętokrzy- ski	70 300	11	806 015	1 983	11,47	35,45	6 390,91
		47	Starachowice	50 100	5	448 052	1 303	8,94	38,45	10 020,00
23	TORUŃSKO - WŁOCŁAWSKI	48	Grudziądz	95 964	52	2 356 039	4 780	24,55	20,08	1 845,46
24	WARMIŃSKO- MAZURSKI	49	Ełk	70 000	9	1 109 078	2 752	15,84	25,44	7 777,78
25	WROCŁAW		X							
26	ZIELONA GÓRA		X							
RAZEM				3 255 714	604	54 408 595	129 163	16,71	25,21	5 390,25

ROD w miastach liczących powyżej 100 000 mieszkańców

Z przeprowadzonego badania wynika, iż na terenie Polski funkcjonuje 41 miast liczących powyżej 100 000 mieszkańców, w których zlokalizowanych jest 1 733 rodzinnych ogrodów działkowych,

co stanowi 37 % wszystkich ROD w Polsce. Łączna powierzchnia ROD w tych miastach wynosi 144 324 811 m², na których funkcjonuje 338 312 działek rodzinnych.

Najwięcej miast liczących powyżej 100 000 mieszkańców, w których zlokalizowane są ogrody

**RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE W MIASTACH W POLSCE
LICZĄCYCH POWYŻEJ 100 000 MIESZKAŃCÓW**

Lp	OZ PZD	l.p.	Miasto	Liczba mieszkańców w mieście	Liczba ROD w mieście	Powierzchnia ROD (w m2) w mieście	Liczba działek rodzinnych w mieście	Powierzchnia ROD na 1 mieszkańca (w m2)	Liczba mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD	Liczba mieszkańców przypadających na 1 ROD
1	2	3	4	5	6	7	8	9 = 7/5	10=5/8	11=5/6
1	BYDGOSZCZ	1	Bydgoszcz	354 990	62	4 036 202	9 046	11,37	39	5 726
2	CZĘSTOCHOWA	2	Częstochowa	238 000	35	3 459 119	6 126	14,53	39	6 800
3	ELBLĄG	3	Elbląg	117 127	56	3 699 839	6 831	31,59	17	2 092
4	POMORSKI	4	Gdańsk	462 996	86	8 475 873	19 354	18,31	24	5 384
		5	Gdynia	247 329	22	2 643 441	6 892	10,69	36	11 242
5	GORZÓW WLKP.	6	Gorzów Wielkopolski	124 116	39	3 439 113	8 642	27,71	14	3 182
6	KALISZ	7	Kalisz	102 575	23	1 339 547	2 156	13,06	48	4 460
7	KOSZALIN	8	Koszalin	107 000	17	2 419 326	5 257	22,61	20	6 294
8	LEGNICA	9	Legnica	100 769	21	1 961 938	4 367	19,47	23	4 799
9	LUBLIN	10	Lublin	340 466	45	4 073 195	10 035	11,96	34	7 566
10	ŁÓDZKI	11	Łódź	711 332	102	7 132 458	16 105	10,03	44	6 974
11	MAŁOPOLSKI	12	Kraków	762 448	82	3 656 272	9 212	4,80	83	9 298
		13	Tarnów	110 381	15	1 628 369	3 829	14,75	29	7 359
12	MAZOWIECKI	14	Warszawa	1 753 977	154	10 970 342	26 596	6,25	66	11 389
		15	Płock	121 468	21	2 478 828	4 653	20,41	26	5 784
		16	Radom	215 653	27	1 733 602	3 696	8,04	58	7 987
13	WARMIŃKO- MAZURSKI	17	Olsztyn	174 000	27	2 101 324	5 224	12,08	33	6 444
14	OPOLSKI	18	Opole	118 938	13	2 091 828	5 222	17,59	23	9 149
15	PIŁA	19	x	0	0	0	0	0,00	0	0
16	PODLASKI	20	Białystok	296 628	30	2 549 508	6 587	8,59	45	9 888
17	POZNAŃ	21	Poznań	541 561	87	8 033 724	18 547	14,83	29	6 225
18	PODKARPACKI	22	Rzeszów	185 000	27	2 124 428	5 369	11,48	34	6 852
19	SŁUPSK	23	x	0	0	0	0	0,00	0	0
20	SUDECKI	24	Wałbrzych	114 930	20	4 151 905	11 469	36,13	10	5 747
21	SZCZECIN	25	Szczecin	405 413	86	11 283 415	23 339	27,83	17	4 714

Lp	OZ PZD	l.p.	Miasto	Liczba mieszkańców w mieście	Liczba ROD w mieście	Powierzchnia ROD (w m2) w mieście	Liczba działek rodzinnych w mieście	Powierzchnia ROD na 1 mieszkańca (w m2)	Liczba mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD	Liczba mieszkańców przypadających na 1 ROD
1	2	3	4	5	6	7	8	9 = 7/5	10=5/8	11=5/6
22	ŚLĄSKI	26	Katowice	298 111	49	2 104 828	5 461	7,06	55	6 084
		27	Sosnowiec	206 516	21	2 645 491	6 443	12,81	32	9 834
		28	Gliwice	182 969	66	3 951 572	9 356	21,60	20	2 772
		29	Zabrze	175 882	30	3 386 327	7 324	19,25	24	5 863
		30	Bielsko- -Biała	172 407	29	1 685 142	3 437	9,77	50	5 945
		31	Bytom	170 059	33	2 723 999	6 928	16,02	25	5 153
		32	Ruda Śląska	139 412	26	1 674 700	4 128	12,01	34	5 362
		33	Rybnik	139 540	10	660 300	1 651	4,73	85	13 954
		34	Tychy	128 415	36	1 354 488	4 098	10,55	31	3 567
		35	Dąbrowa Górnica	122 451	13	832 803	2 642	6,80	46	9 419
		36	Chorzów	109 541	29	2 033 952	5 084	18,57	22	3 777
23	ŚWIĘTO- KRZYSKI	37	Kielce	197 724	17	2 969 042	6 687	15,02	30	11 631
24	TORUŃSKO- -WŁOCŁAWSKI	38	Toruń	202 591	64	3 520 956	8 715	17,38	23	3 165
		39	Włocławek	112 635	28	1 810 207	3 838	16,07	29	4 023
25	WROCŁAW	40	Wrocław	637 075	158	14 211 179	37 339	22,31	17	4 032
26	ZIELONA GÓRA	41	Zielona Góra	138 000	27	3 276 229	6 627	23,74	21	5 111
RAZEM				10 840 425	1 733	144 324 811	338 312	13,31	32	6255

działkowe znajduje się na terenie okręgu Śląskiego (11 miast), Mazowieckiego (3 miasta), Pomorskiego (2 miasta), Małopolskiego (2 miasta) i Toruńsko – Włocławskiego (2 miasta).

Najwięcej rodzinnych ogrodów działkowych funkcjonuje w miastach powyżej 100 000 mieszkańców zlokalizowanych na terenie okręgu: Śląskiego (342 ROD), Mazowieckiego (202 ROD), Wrocławskiego (158 ROD), Małopolskiego (154 ROD), Pomorskiego (108 ROD), Łódzkiego (102 ROD).

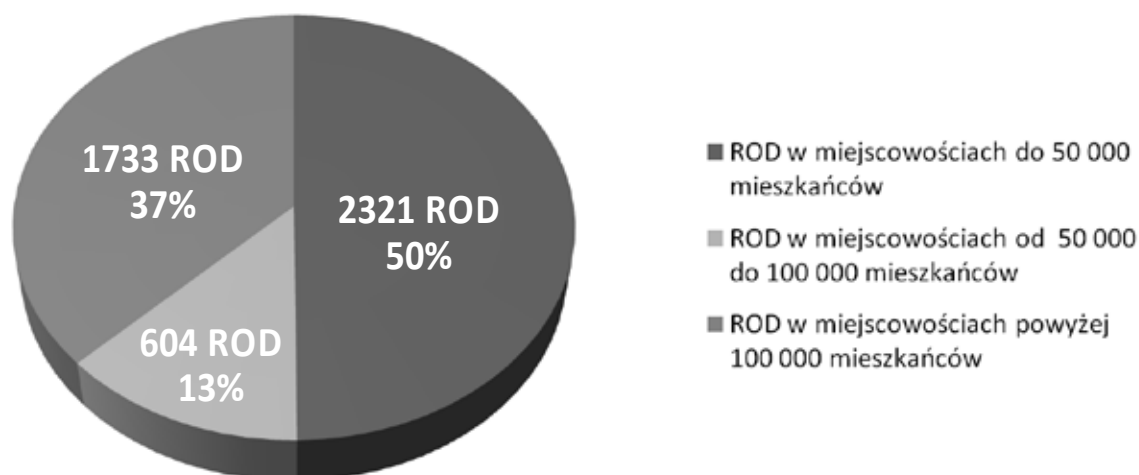
Najwięcej ROD funkcjonuje we Wrocławiu (158 ROD), w Warszawie (154 ROD) i Łodzi (102

ROD). Z kolei najmniej jest ROD w Opolu (13 ROD) i Rybniku (10 ROD).

Najmniejsze nasycenie ogrodami na 1 mieszkańca względem powierzchni ROD występuje w: Rybniku (4,73 m²), Krakowie (4,80 m²), Warszawie (6,25 m²), Dąbrowie Górniczej (6,80 m²), Katowicach (7,06 m²), Radomiu (8,04 m²), Białymstoku (8,59 m²), Bielsku – Białej (9,77 m²), Łodzi (10,03 m²), Tychach (10,55 m²) i Gdyni (10,69 m²).

Natomiast największe nasycenie ROD na 1 mieszkańca względem powierzchni ROD występuje w: Wałbrzychu (36,13 m²), Elblągu (31,59

Liczba ROD, według wielkości miast

m²), Szczecinie (27,83 m²) i Gorzowie Wlkp. (27,71 m²) (wykres nr 1).

Bardzo zbliżone z powyższymi wynikami są wyniki nasycenia liczby mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną w ROD. Najmniejsze nasycenie występuje w: Rybniku (85 mieszkańców na 1 działkę), Krakowie (83 mieszkańców na 1 działkę), Warszawie (66 mieszkańców na 1 działkę), Radomiu (58 mieszkańców na 1 działkę), Katowicach (55 mieszkańców na 1 działkę), Bielsku – Białej (55 mieszkańców na 1 działkę), Kaliszu (48 mieszkańców na 1 działkę), Dąbrowie Górniczej (46 mieszkańców na 1 działkę), Białymstoku (45 mieszkańców na 1 działkę) i Łodzi (44 mieszkańców na 1 działkę).

Największe nasycenie ogrodami według kryterium liczby mieszkańców na 1 działkę występuje w: Wałbrzychu (10 mieszkańców na 1 działkę), Elblągu (17 mieszkańców na 1 działkę), Gorzowie Wlkp. (14 mieszkańców na 1 działkę) oraz we Wrocławiu (17 mieszkańców na 1 działkę) (wykres nr 4).

Podobne wyniki są w przypadku liczby mieszkańców przypadających na 1 ROD. Najmniejsze nasycenie występuje w: Rybniku (13 954 mieszkańców na 1 ROD), Kielcach (11 631 mieszkańców na 1 ROD), Warszawie (11 389 mieszkańców na 1 ROD) i Gdyni (11 242 mieszkańców na 1 ROD), a największe nasycenie występuje w: Elblągu (2 092 mieszkańców na 1 ROD), Gliwicach (2 772 mieszkańców na 1 ROD), Gorzowie Wlkp. (3 182 mieszkańców na 1 ROD), Chorzowie (3 777 mieszkańców na 1 ROD) i Toruniu (3 165 mieszkańców na 1 ROD) (wykres nr 7).

Powyższe badanie pokazuje, iż w miastach liczących powyżej 100 000 mieszkańców zasad-

nym jest tworzenie nowych ROD w Warszawie, Krakowie, Katowicach, Gdyni, Łodzi, Radomiu, Białymstoku, Bielsku – Białej, Rybniku i Dąbrowie Górniczej.

Wnioski

Polski Związek Działkowców w ostatnim czasie obserwuje duże zapotrzebowanie na działki w dużych i mniejszych miastach, w szczególności ze strony młodych rodzin z dziećmi. Jest to temat, który coraz częściej pojawia się w doniesieniach medialnych, publicystycznej prasie ogólnokrajowej, a także w mediach społecznościowych. Chęć posiadania przez mieszkańców dużych i średnich miast kawałka zieleni, na której nie tylko można uprawiać warzywa, czy owoce, ale odetchnąć od miejskiego zgiełku i zanieczyszczonego powietrza jest coraz bardziej zauważalna. Również obecna sytuacja materialna wielu rodzin nie pozwala na wypoczynek w turystycznych miejscowościach Polski, czy za granicą. Zarówno do KR PZD, jak i do OZ PZD wpływają zapytania o możliwość otrzymania działki w konkretnych miastach.

Dlatego też KR PZD postanowiła zbadać zjawisko możliwości rozwoju ROD, biorąc pod uwagę kryterium nasycenia ogrodami w poszczególnych miejscowościach. Wyniki pokazały jaka powierzchnia ROD przypada na jednego mieszkańca, ilu mieszkańców przypada na jedną działkę rodzinną w danym mieście oraz ilu mieszkańców przypada na jeden ROD.

Z powyższego badania wynika, iż na terenie Polski istnieje:

- 1 043 miejscowości liczących do 50 000 mieszkańców, w których funkcjonuje 2 321 ROD

o pow. 207 094 080 m², na których urządzonych jest 447 210 działek rodzinnych;

- 49 miast liczących od 50 000 do 100 000 mieszkańców, w których funkcjonują 604 ROD o pow. 54 408 595 m², na których urządzonych jest 129 163 działki rodzinne;
- 41 miast liczących powyżej 100 000 mieszkańców, w których zlokalizowanych jest 1 733 ROD o pow. 144 324 811 m², na których funkcjonuje 338 312 działek rodzinnych.

Przeprowadzone badanie wykazuje, iż zarówno pod względem powierzchni ROD przypadającej na 1 mieszkańca, liczby mieszkańców przypadających na 1 działkę rodzinną, jak i liczby mieszkańców przypadających na 1 ROD:

- w miejscowościach liczących do 50 000 mieszkańców zasadnym jest tworzenie nowych ROD na terenie działania okręgu w Częstochowie, Śląskim i Małopolskim.
- w miastach liczących od 50 000 do 100 000 mieszkańców zasadnym jest tworzenie nowych ROD na terenie działania okręgu Łódzkiego, Mazowieckiego i Śląskiego, a w szczególności w takich miastach jak Pruszków, Legionowo, Zgierz, Pabianice, Bełchatów, Nowy Sącz czy Biała Podlaska.
- w miastach liczących powyżej 100 000 mieszkańców zasadnym jest tworzenie nowych ROD w Warszawie, Krakowie, Katowicach, Gdyni, Łodzi, Radomiu, Białymstoku, Bielsku – Białej, Rybniku i Dąbrowie Górniczej.

Reasumując, należy stwierdzić, iż bez względu na wielkość miejscowości uzasadnionym jest realizacja rozwoju ROD na terenie działania okręgowych zarządów PZD: Mazowieckiego, Śląskiego, Małopolskiego i Łódzkiego, a w szczególności w takich miastach jak Warszawa, Kraków, Katowice, czy Łódź.

Powyższe badanie potwierdza, iż przyjęcie przez Związek programu rozwoju ROD jest jak najbardziej zasadne. Są miasta, gdzie ogrodów działkowych jest zbyt mało, zatem tworzenie w nich nowych ROD z pewnością wywoła akceptację mieszkańców tych miejscowości.

Oczywiście przeprowadzone badanie jest tylko jednym z elementów niezbędnych do opracowania kompleksowego programu rozwoju ROD. Jednakże z pewnością ułatwi ono określenie potrzeb na nowe ROD w konkretnych miastach.

Konieczne jest większe zaangażowanie OZ PZD, które winny przeanalizować powyższe badanie i wytypować te miasta, w których rzeczywiście nie ma wolnych terenów ani wolnych działek lub te miasta, gdzie popyt na działki rodzinne równy jest podaży.

Należy pamiętać, iż zgodnie z ustawą z dnia 13.12.2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, ogrody nie muszą być zrzeszone w PZD, zatem i w niektórych miastach nasycenie ogrodami może być inne niż wynika z powyższego badania. Taka sytuacja występuje m.in. w Jaworznie, gdzie 454 mieszkańców przypada na 1 działkę rodzinną. Natomiast PZD ma wiedzę, iż poza 3 ROD zrzeszonymi w PZD, na terenie miasta funkcjonuje jeszcze 7 ogrodów. Zatem i współczynnik nasycenia ogrodami w Jaworznie będzie inny niż w powyższym badaniu. Dlatego też, konieczne jest podejście do każdej miejscowości indywidualnie, tak aby wytypowane miasta były faktycznie tymi miastami, gdzie rozwój ROD jest potrzebny.

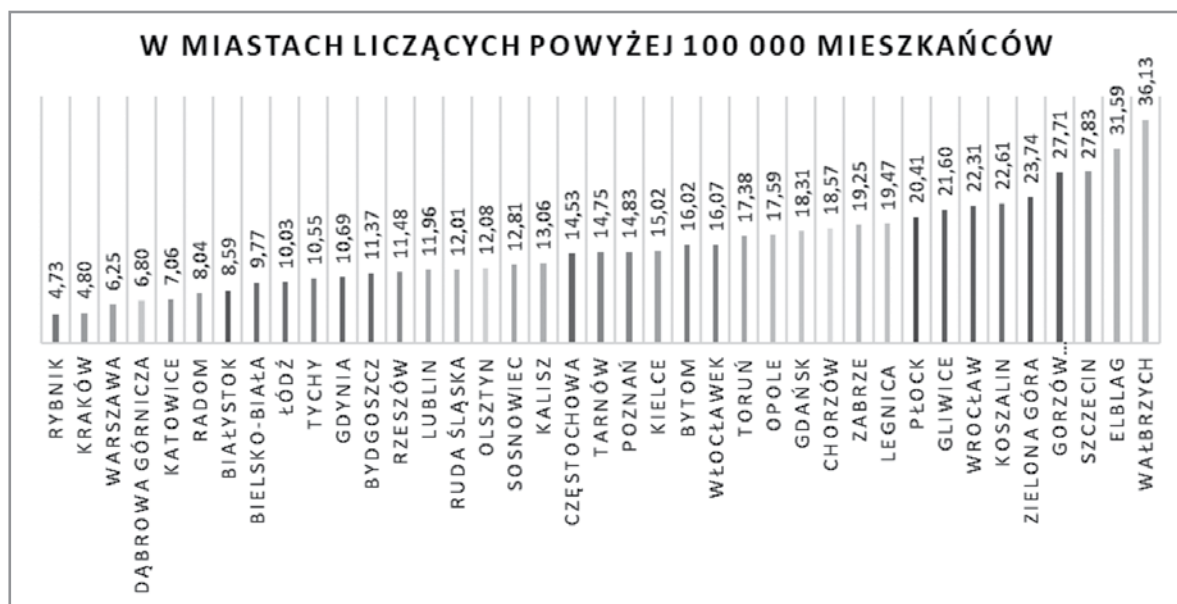
Istotne jest także włączenie do przygotowania programu rozwoju ROD zarządów ROD oraz kolegiów prezesów ROD z wytypowanych miejscowości, którzy najlepiej znają potrzeby mieszkańców. To oni są najbliższymi samorządów, co może przyczynić się do większej przychylności ze strony konkretnych władz samorządowych. Równie istotna będzie tu rola poszczególnych delegatur.

Zasadne jest, aby okręgi dokonały rozeznania nastawienia samorządów w tych miejscowościach, gdzie nasycenie ogrodami jest zbyt małe. Dzięki temu będzie można ustalić, które miasta czy gminy są zainteresowane rozwojem ROD, w których miastach Związek będzie mógł liczyć na nowe tereny oraz czy będzie mógł liczyć na wsparcie finansowe ze strony samorządów.

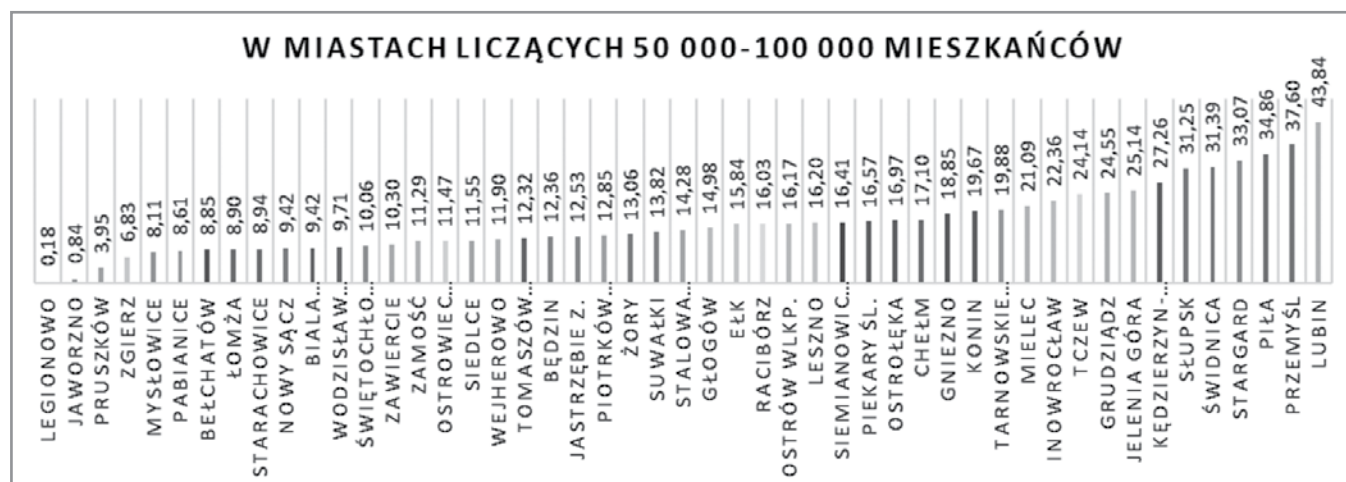
W tych miejscowościach, w których nasycenie ogrodami jest niewystarczające potrzebne jest także włączenie do wspierania oraz do działania jednostek pomocniczych gmin, w szczególności rad osiedli. Ich zaangażowanie w problem wraz z działaniami Związku mogą przynieść wymierne efekty. Zwłaszcza, iż największy popyt na działki jest właśnie w ogrodach zlokalizowanych przy osiedlach mieszkaniowych, gdzie mieszkańcy nie mają innej możliwości zaspokojenia swoich potrzeb rekreacyjnych. Na takie regiony poszczególnych miast winien być położony największy nacisk przy przeprowadzaniu analizy zapotrzebowania na nowe działki i nowe ogrody w Polsce.

NASYCENIE OGRODAMI WEDŁUG KRYTERIUM POWIERZCHNI ROD PRZYPADAJĄCEJ NA 1 MIESZKAŃCA (W M²)

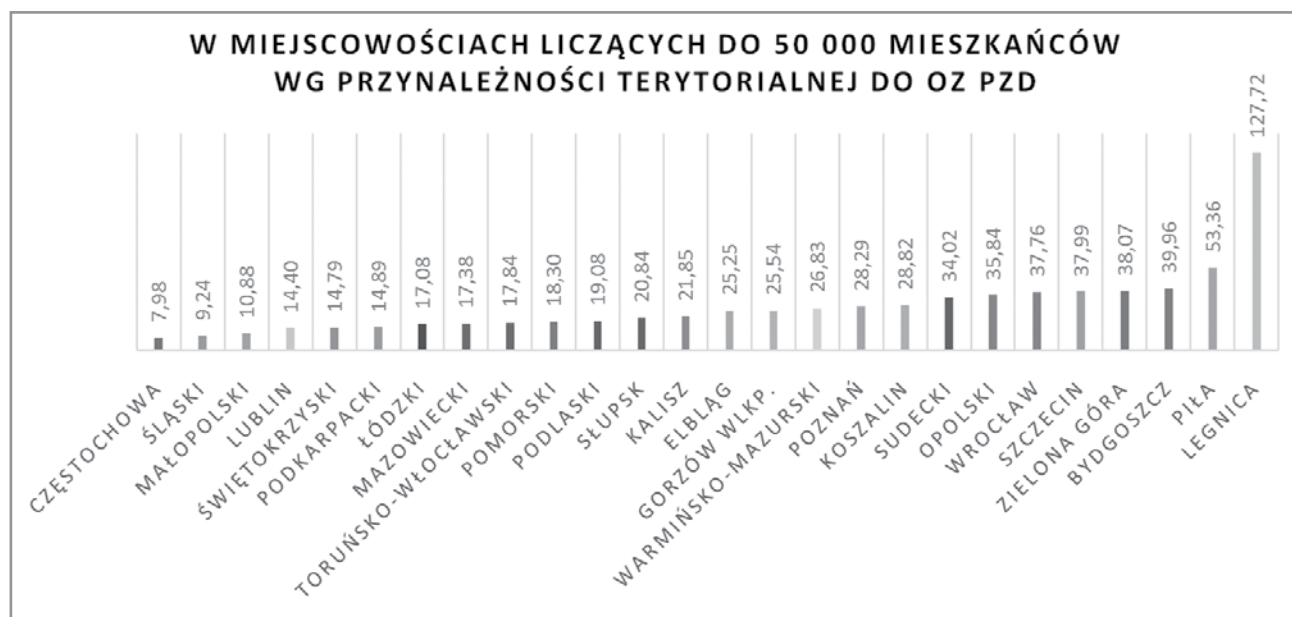
1.

2.

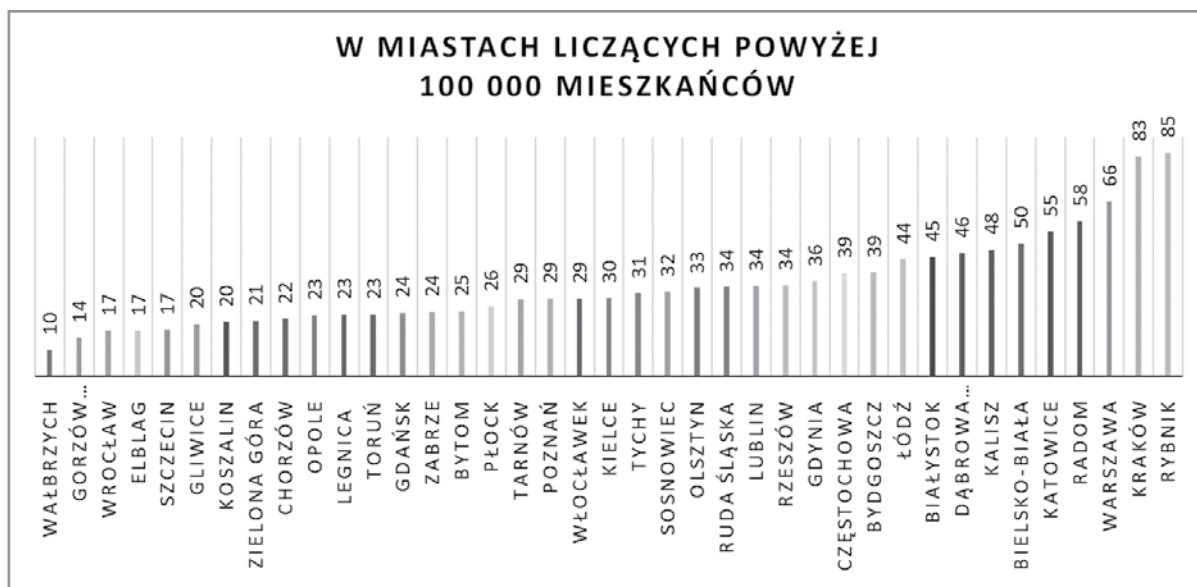

3.

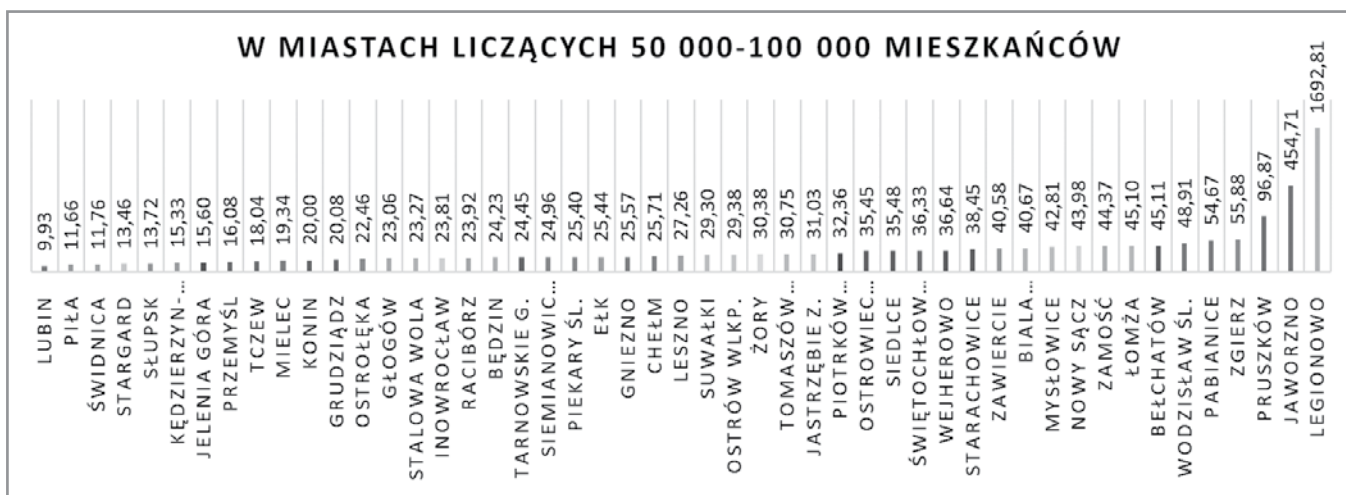

NASYCENIE OGRODAMI WEDŁUG KRYTERIUM LICZBY MIESZKAŃCÓW PRZYPADAJĄCYCH NA 1 DZIAŁKĘ RODZINNĄ W ROD

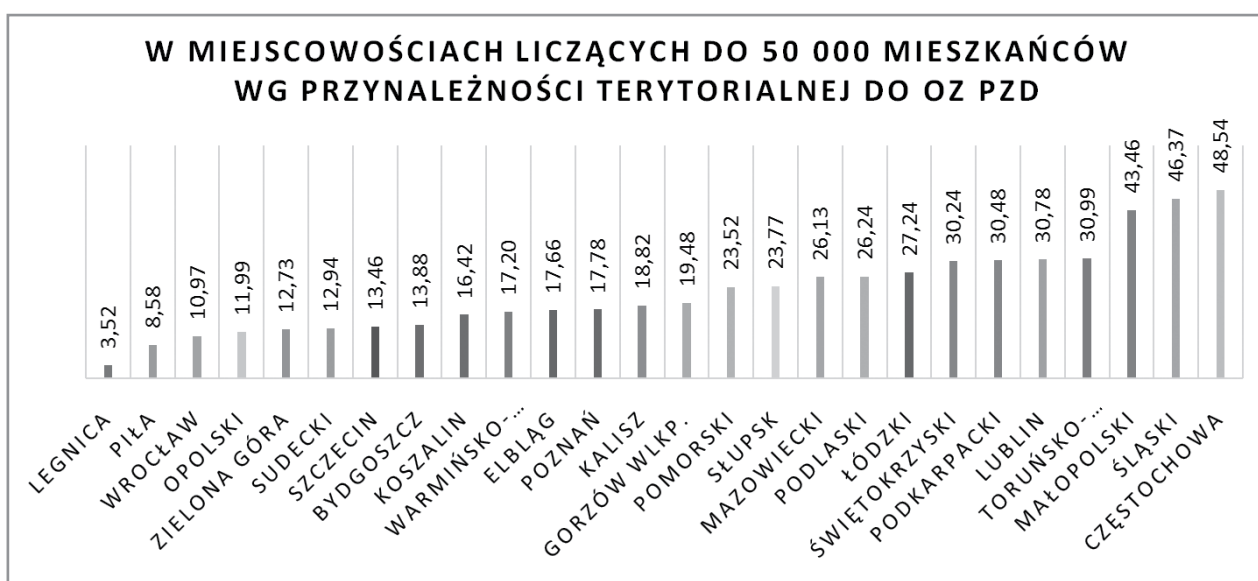
4.

5.

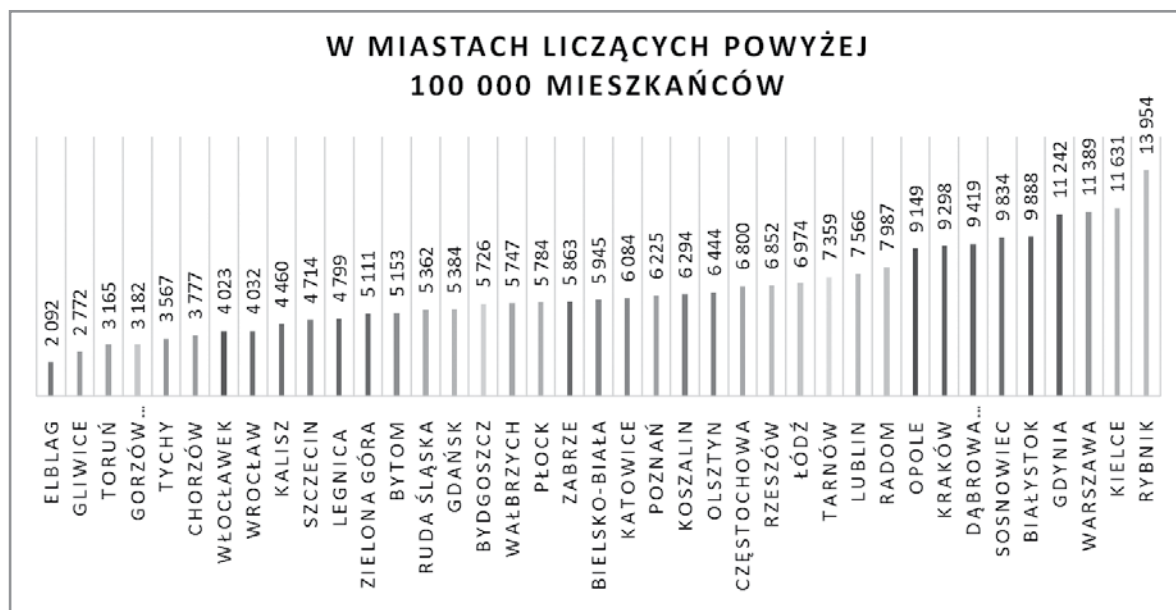

6.

NASYCENIE OGRODAMI WEDŁUG KRYTERIUM LICZBY MIESZKAŃCÓW PRZYPADAJĄCYCH NA 1 ROD

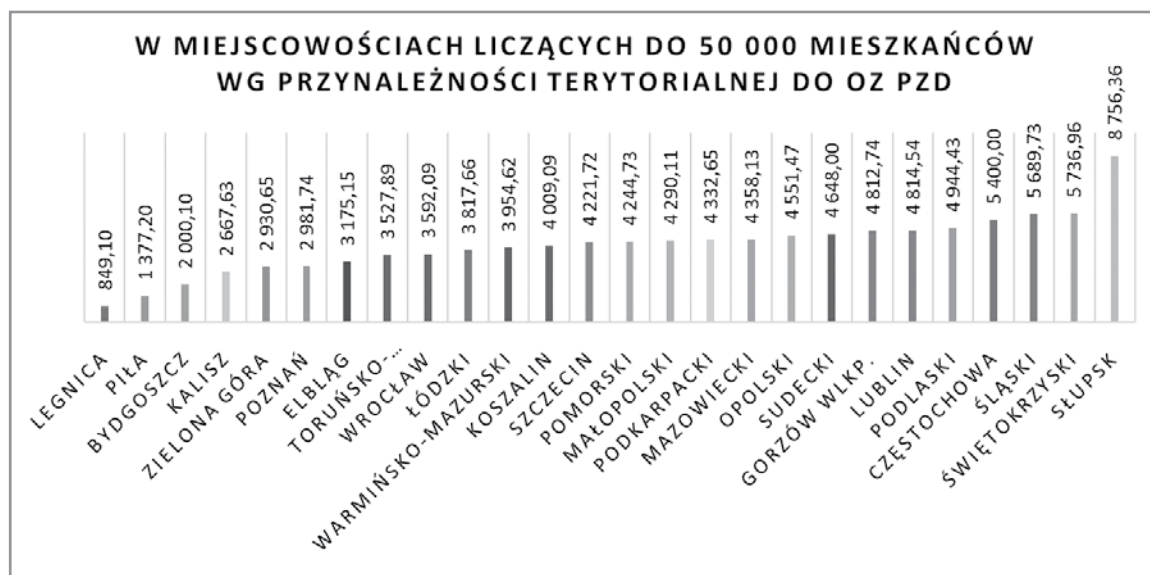
7.

8.

9.

V. OPROCENTOWANIE POŻYCZEK Z FUNDUSZU SAMOPOMOCOWEGO

UCHWAŁA NR 440/2017

**PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 14 listopada 2017 r.**

***w sprawie rezerwy oraz wysokości oprocentowania udzielonych w roku 2018 pożyczek
z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych***

Zgodnie z § 7 ust. 1pkt.1 i 2 uchwały nr 12/III/2015 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 1 października 2015 roku w sprawie Funduszu Samopomocowego PZD i zasad jego funkcjonowania, Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 5 i 6 statutu PZD, postanawia:

§ 1.

1. Ustalić na rok 2018 oprocentowanie udzielanych rodzinnym ogrodom działkowym pożyczek wewnątrzorganizacyjnych z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w wysokości 2 % w skali rocznej.
2. Dla zapewnienia płynności funkcjonowania Funduszu Samopomocowego rezerwa środków na rok 2018 wynosi nie mniej niż 200.000 złotych (słownie: dwieście tysięcy zł).
3. Zamieścić w Biuletynie Informacyjnym PZD komunikat o wysokości oprocentowania pożyczek udzielanych w 2018 r., dla ROD z Funduszu Samopomocowego PZD.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

UZASADNIENIE

PZD od lat już dostrzega systematyczny wzrost potrzeb w zakresie wyposażania ogrodów działkowych w niezbędne urządzenia infrastruktury ogrodowej, a także modernizację istniejących urządzeń ogrodowych. Dlatego już w 2002 roku podjęto zdecydowane działania w zakresie rozwiązań systemowych, których celem jest pomoc finansowa w realizacji zadań inwestycyjno-remontowych i przerwanie procesu dekapitalizacji majątku PZD, który służy wszystkim działkowcom. Tym rozwiązaniem było stworzenie w PZD Funduszu Samopomocowego. Fundusz ten zasilany jest z partycypacji w finansowaniu działalności prowadzonej przez jednostki wyższe na rzecz ROD i działkowców. Z uwagi, iż są to środki pochodzące od działkowców, istotne jest zadbanie, aby wartość funduszu, który podlega inflacji, utrzymywał się na tym samym poziomie.

Mając na uwadze przewidywaną inflację na 2018 rok, opracowaną przez Departament Analiz Ekonomicznych Narodowego Banku Polskiego na dzień 13 listopada 2017 r. w wysokości 2,3%, Prezydium KR PZD postanowiło ustalić oprocentowanie pożyczek wewnątrzorganizacyjnych z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w wysokości 2 % w skali rocznej.

Wysokość ta uwzględnia tylko przewidywaną inflację, tak aby realna wartość środków zgromadzonych na tym Funduszu nie malała.

SKARBNIK

/-/ Barbara KOROLCZUK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 14 listopada 2017 r.

VI. ZWOLNIENIA PODATKOWE ROD I DZIAŁKOWCÓW W 2018 ROKU

Przypominamy, iż zbliżają się terminy składania deklaracji na podatek rolny i od nieruchomości. Powyższe deklaracje należy złożyć w następujących terminach:

- **do 15 stycznia 2018 r. – w zakresie podatku rolnego,**
- **do 31 stycznia 2018 r. – w zakresie podatku od nieruchomości.**

Deklaracje winny być złożone do urzędu miasta/gminy właściwego ze względu na miejsce położenia ogrodu na formularzu według ustalonego wzoru. Obowiązek ten spoczywa na zarządach ROD, co wynika ze statutu PZD.

Dzięki ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych w dalszym ciągu Polski Związek Działkowców oraz działkowcy korzystają ze zwolnienia od podatku rolnego oraz podatku od nieruchomości. Powyższe zwolnienia wynikają wprost z *art. 12 ust. 1 pkt. 13 ustawy z dnia 15.11.1984 r. o podatku rolnym* – w przypadku zwolnienia z podatku rolnego, oraz z *art. 7 ust. 1 pkt. 12 ustawy z dnia 12.01.1991 r. o podat-*

kach i opłatach lokalnych – w przypadku zwolnienia z podatku od nieruchomości.

Jednakże, mimo powyższego zwolnienia, PZD obowiązany jest składać deklaracje, co wynika zarówno z ustawy o podatku rolnym (art. 6a ust. 9), jak i ustawy o podatku od nieruchomości (art. 6 ust. 10).

Natomiast wniosków o zwolnienie zarządy ROD nie muszą składać, gdyż zwolnienie zarówno z podatku rolnego, jak i z podatku od nieruchomości następuje z urzędu.

Jednocześnie przypominamy, że zwolnienie z podatku od nieruchomości dotyczy gruntów, altan działkowych, obiektów o powierzchni zabudowy do 35 m² oraz budynków stanowiących infrastrukturę ogrodową w rozumieniu ustawy o ROD, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Natomiast zwolnienie z podatku rolnego dotyczy gruntów położonych na terenie ROD, z wyjątkiem będących w posiadaniu podmiotów innych niż działkowcy lub stowarzyszenia ogrodowe w rozumieniu ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ROD.

AR

VII. MINISTER ŚRODOWISKA ODPOWIEDZIAŁ W SPRAWIE WYWOZU ŚMIECI Z TERENÓW ROD

Niesprawiedliwe zasady wywozu śmieci z terenów ROD, w tym wygórowane opłaty to temat wciąż aktualny w ogrodach działkowych. W związku z tym, Związek od kilku lat podejmuje szereg działań mających na celu zmianę przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, której nowelizacja z 2012 r. wywołała wiele niekorzystnych zmian w ROD.

W ramach tych działań, Krajowa Rada PZD usilnie zabiega o podjęcie przez Ministra Środowiska inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zmianę przepisów w/w ustawy w zakresie rodzin-

nych ogrodów działkowych. Po dwukrotnych wystąpieniach w 2016 r., Krajowa Rada PZD w tym roku postanowiła ponowić swoje wystąpienie.

W piśmie z dnia 19.07.2017 r. Krajowa Rada PZD zaproponowała wprowadzenie do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach precyzyjnych przepisów dotyczących wywozu śmieci z nieruchomości niezamieszkałych, do których należą ROD albo wprowadzenie przepisów dedykowanych wyłącznie ogrodom działkowym. W szczególności określenie w ustawie maksymalnej stawki opłaty za wywóz śmieci z nieruchomości

ści niezamieszkałych (aby ograniczyć uchwalanie horrendalnych stawek za wywóz śmieci z ROD), uzależnienie jej wysokości od stawek opłaty za wywóz śmieci z nieruchomości zamieszkałych oraz znaczące zróżnicowanie stawek za śmieci zmieszane i posegregowane, tak aby segregacja śmieci była naprawdę opłacalna. Jednocześnie KR PZD wyraziła chęć współpracy nad innymi alternatywnymi rozwiązaniami prawnym mającymi na celu zabezpieczenie interesów ROD i działkowców.

W dniu 18.10.2017 r. Ministerstwo Środowiska Departament Gospodarki Odpadami udzieliło Krajowej Radzie PZD odpowiedzi w tej sprawie. Poinformowało, że w dniu 6 października b.r. na posiedzeniu Zespołu ds. programowania prac Rządu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów podjęta została decyzja o wpisaniu projektu ustawy o utrzy-

maniu czystości i porządku w gminach do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów. To daje Ministrowi Środowiska możliwość podjęcia prac nad w/w projektem ustawy, którego przedmiotem będzie w szczególności zagadnienie zw. z ryczałtową stawką opłaty tzw. śmieciowej. Równocześnie Ministerstwo Środowiska zaprosiło PZD do włączenia się w prace nad nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W dniu 31.10.2017 r. Krajowa Rada PZD skierowała do wszystkich OZ PZD pismo zachęcające do przesyłania do KR PZD propozycji i uwag do w/w ustawy, które zostaną zebrane i przedstawione Ministrowi Środowiska w trakcie prac nad zmianą ustawy tzw. śmieciowej.

MAP

VIII. PISMO PREZYDIUM KR PZD Z DNIA 15 LISTOPADA 2017 ROKU DO MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI ZBIGNIEWA ZIOBRO W SPRAWIE PROJEKTU TZW. DUŻEJ USTAWY REPRYWATYZACYJNEJ

Szanowny Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z wielkim oczekiwaniem i nadzieją przyjęło ***projekt ustawy o zrekomensowaniu niektórych krzywd wyrządzonych osobom fizycznym wskutek przejęcia nieruchomości lub zabytków ruchomych przez władze komunistyczne po 1944 r.*** opublikowany w dniu 20 października 2017 r. na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Kwestia ustawowego rozwiązania problemu reprivatyzacji w Polsce od dawna leży w kręgu zainteresowań Polskiego Związku Działkowców i tysięcy działkowców, którzy zmagają się z pro-

blemem roszczeń zgłaszanych do gruntów ogrodów działkowych. Zjawisko to wywołuje skutki zarówno ekonomiczne (m.in. zapłatę wielomilionowych kwot z tytułu rzekomego bezumownego korzystania przez PZD jak i indywidualnych działkowców z nieruchomości do których zgłaszane są roszczenia), jak i społeczne – wydanie gruntu bez jakiegokolwiek rekompensaty za utracone składniki majątkowe stanowiące własność PZD i działkowców znajdujące się na tych gruntach, podważając tym samym zaufanie obywateli do państwa.

Dlatego też od ponad 27 lat, Polski Związek Działkowców uczestniczy w setkach postępowań sądowych i administracyjnych, aktywnie broniąc ROD i działkowców przed likwidacją ROD w związku z roszczeniami zgłaszanymi do gruntów ogrodów. Podejmując działania w obronie ROD i działkowców, Związek walczy przede wszystkim o zachowanie gruntów ogrodów „w naturze” i za-

pewnienie możliwości dalszego korzystania z nich przez działkowców. PZD dąży do utrzymania publicznego statusu własnościowego nieruchomości do których zgłaszane są roszczenia tj. dążąc do uniemożliwienia utraty przez Skarb Państwa/jednostkę samorządu terytorialnego tytułu własności nieruchomości, na których położone są rodzinne ogrody działkowe. Niezależnie od tego, Związek podejmuje działania na rzecz kompleksowej regulacji przez polskiego ustawodawcę problemu roszczeń do gruntów ROD. W ostatnim czasie dał temu wyraz najwyższy organ Związku tj. Krajowy Zjazd Delegatów PZD, który obradując w dniach 2-3 lipca 2015 r. w Warszawie zajął stanowisko *w sprawie znaczenia ustawy reprivatyzacyjnej dla przetrwania ROD i zachowania praw działkowców*, które zostało przekazane ówczesnym władzom państwowym.

Prezydium Krajowej Rady PZD zachęcało propozycją Ministerstwa Sprawiedliwości do zgłaszania uwag i opinii do projektu tzw. dużej ustawy reprivatyzacyjnej informuje, że dokonało wstępnej oceny poszczególnych zapisów projektu i część z nich wywołała wątpliwości co do możliwości skorzystania z dobrodziejstwa ustawy przez rodzinne ogrody działkowe.

W szczególności, budzi wątpliwości **art. 13 ust. 2 i 4** projektu w/w ustawy, który stanowi, że „*Prawo do rekompensaty nie przysługuje za nieruchomości przejęte na podstawie przepisów, o których mowa w art. 2 pkt 3 (aktów prawnych o charakterze nacjonalizacyjnym), jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy są przedmiotem własności lub użytkowania wieczystego Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego oraz są przeznaczone na cele publiczne, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, a które po dniu przejęcia przeznaczono na cele publiczne, o których mowa w odrębnych przepisach, w tym w: 20) dekrecie z dnia 25 czerwca 1946 r. o ogrodach działkowych (Dz. U. poz. 208), 23) ustawie z dnia 9 marca 1949 r. o pracowniczach ogrodach działkowych (Dz. U. poz. 117) (...)* – niezależnie od tego, czy dotychczasowi właściciele nieruchomości przejętych otrzymali należne odszkodowanie, o ile odszkodowanie takie przysługuje im na podstawie odrębnych przepisów” oraz „Przysługiwanie roszczenia odszkodowawczego, o którym mowa w ust. 2, ustala wojewoda rozpatrując wniosek o potwierdzenie prawa do rekompensaty, o którym mowa w art. 9 ust. 1.

Prezydium Krajowej Rady PZD stwierdza, że **w/w przepisy prawne są nieprecyzyjne i niejednoznaczne, a może nawet niekorzystne dla ogrodów i działkowców.** Wynika z nich bowiem, że o rekompensatę nie będą mogli ubiegać się dawni właściciele/ ich spadkobiercy nieruchomości Skarbu Państwa/jednostek samorządu terytorialnego przeznaczonych na cele publiczne, do których należały ogrody działkowe. A contrario, będą mogli dochodzić zwrotu gruntu, ewentualnie odszkodowania, którego zasady wypłaty nie zostały w projekcie bliżej określone, co może powodować trudności stosowania tego przepisu w praktyce.

Prosimy mieć na uwadze, że **roszczenia do gruntów ROD to ogromne zjawisko. Obejmują one 339 ROD o pow. ponad 979 ha i liczbę działek rodzinnych – blisko 24 tys. Ich wartość szacowana jest w milionach złotych. Dotyczą one gruntów ROD, które zgodnie z ustawami dotyczącymi najpierw pracowniczych ogrodów działkowych, a następnie rodzinnych ogrodów działkowych były lub są aktualnie własnością Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Znaczna część spraw roszczeniowych dotyczy gruntów, które były wywłaszczane i przeznaczane pod ogrody działkowe, stanowiące po dziś dzień urządzenia użyteczności publicznej. Dlatego też, tak ważne jest dla PZD, aby ogrody działkowe liczące tysiące działkowców były odpowiednio zabezpieczone tj. mogły skorzystać z zapisów tzw. dużej ustawy reprivatyzacyjnej i zamiast zwrotu gruntów zajętych przez ogrody byłym właścicielom lub ich spadkobiercom była wypłacana rekompensata finansowa.**

Prosimy też zauważyć, że ogrody działkowe powstawały w różnych okresach czasu, na podstawie różnych aktów prawnych dotyczących ogrodów działkowych i w różnych okolicznościach. Ogrody były tworzone na gruntach gmin lub zakładów pracy – posiadanych lub nabywanych na ten cel m.in. w drodze przejęcia na mocy ustaw/dekretów nacjonalizacyjnych. Wiele z nich powstała w latach 1946–1981 na nieruchomościach przeznaczonych na cel publiczny, jakim wówczas była realizacja pracowniczych ogrodów działkowych. Przejmowanie przedmiotowych nieruchomości przez Skarb Państwa na cel publiczny było realizowane na podstawie różnych aktów prawnych, w tym na mocy wskazanych w projekcie ustawy: dekretu 25 czerwca 1946 r. o ogrodach

działkowych oraz ustawy z dnia 9 marca 1949 r. o pracowniczych ogrodach działkowych, które nie wiadomo z jakich przyczyn, mają być „wyłączone” z możliwości ubiegania się o rekompensatę (zamiast zwrot gruntu).

W chwili obecnej, zdecydowana większość spraw roszczeniowych dotyczących ogrodów związana jest z kwestionowaniem zgodności z prawem wywłaszczenia nieruchomości. Dawnym właścicielom/ ich spadkobiercom zwracane są nieruchomości zajmowane przez ROD w związku ze stwierdzaniem nieważności decyzji lub innych aktów, stanowiących podstawę przejęcia nieruchomości na podstawie przepisów nacjonalizacyjnych. Mimo, że PZD i działkowcy zawsze przejmowali grunty w dobrej wierze i w pełnym zaufaniu do Państwa i ówczesnego prawodawstwa, obecnie ponoszą konsekwencje błędów, które występowały zarówno w momencie nacjonalizacji nieruchomości, jak i nieprawidłowości związanych z procesem samej reprivatyzacji.

Wobec tego, **Prezydium Krajowej Rady PZD zwraca się o zmianę lub doprecyzowanie art. 13 ust. 2 projektu ustawy o zrekompensowaniu niektórych krzywd wyrządzonych osobom fizycznym wskutek przejęcia nieruchomości lub zabytków ruchomych przez władze komunistyczne po 1944 r. w sposób umożliwiający zabezpieczenie ROD przed zwrotami gruntów uprzednio przejętych przez Skarb Państwa/jednostkę samorządu terytorialnego na mocy przepisów nacjonalizacyjnych.**

Niezależnie od powyższego, informujemy, że w związku z publiczną debatą nad projektem tzw. dużej ustawy reprivatyzacyjnej i ogromnym problemem roszczeń do gruntów ROD, w tym związanych z reprivatyzacją w tej sprawie wypowie się najbliższy Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów PZD (9 grudnia b.r.) oraz Krajowa Rada PZD (15 grudnia b.r.). PZD dokona również opracowania szczegółowego raportu dotyczącego roszczeń do gruntów ROD, którego celem będzie ocena sytuacji roszczeniowej i przyjęcie wniosków do dalszych działań w sprawach roszczeniowych, w tym w ramach uczestniczenia w pracach legislacyjnych Sejmu RP dotyczących projektu tzw. dużej ustawy reprivatyzacyjnej. Raport będzie obejmował m.in. genezę roszczeń, ich stan z podziałem na poszczególne regiony Polski, rodzaje roszczeń, źródła ich powstania, skutki (zwłaszcza finansowe) oraz dotychczasowe działania PZD podejmowane w sprawach roszczeniowych, a także perspektywy i wnioski. **Na podstawie m.in. raportu zostaną przygotowane szczegółowe propozycje i uwagi do projektu tzw. dużej ustawy reprivatyzacyjnej.**

Jednocześnie, z uwagi, że PZD reprezentuje ponad milionową grupę obywateli jesteśmy szczególnie zainteresowani pracami Ministerstwa Sprawiedliwości nad projektem w/w ustawy. Dlatego też prosimy o rozważenie przez Ministerstwo Sprawiedliwości zintensyfikowania współpracy na tym polu, co pozwoli na aktywny udział Związku w pracach legislacyjnych, a w konsekwencji lepsze zabezpieczenie praw i interesów działkowców dotkniętych skutkami tzw. „dzikiej” reprivatyzacji.

IX. SPRAWY WGG

- **Samorządy dają dotacje dla ROD**

Ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych z 13 grudnia 2013 roku, w art. 17 dała bardzo ważną podstawę prawną, umożliwiającą ubieganie się o dotacje celowe z budżetów gmin z przeznaczeniem na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej w ROD. Dotacja pozyskana w ramach budżetów gminnych ma służyć realizacji celu publicznego związanego z zadaniem gminy którym

jest tworzenie warunków dla rozwoju ROD (art.6 ust. 1), i może być przeznaczona w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, jeśli wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców, lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do tego ROD.

Unormowania te nie pozostają tylko na papierze, gdyż widać zaangażowanie zarządów ROD i przychylność włodarzy gminnych, któ-

rzy przekazali pieniądze na inwestycje i remonty w ROD. **W 2017 roku dotacje z budżetów gminnych otrzymało 247 ROD na łączną kwotę 2.730,857,00 złotych.**

Jednak, aby takie środki były zabezpieczone dla ogrodów w budżecie gminnym, ważna jest aktywność zarządów ROD i samych działkowców. Dlatego warto przy każdej okazji przypominać radnym o tym, że na samorządach ciąży obowiązek związane z tworzeniem warunków dla rozwoju ROD, w których społeczność lokalna użytkuje działki.

Zachęcamy zarządy ROD i samych działkowców, którzy często mają bezpośredni kontakt z samorządowcami, do większej aktywności w ubieganiu się o dotacje celowe na podstawie art. 17 ustawy o ROD, a że warto pokazując powyższe dane.

Przy tej okazji należy podziękować władarzom gmin za przekazane dotacje dla ROD i okazane zrozumienie dla potrzeb rozwoju ROD.

Aby uzyskać dotację z gminy, środki te muszą być zabezpieczone w budżecie gminnym. Projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada radzie gminy/miasta do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Sam budżet natomiast jest uchwalany do 31 stycznia każdego roku. O terminach tych przypominaliśmy na łamach Aktualności Związkowych nr 10/październik 2017.

Natomiast każda gmina ustala własne terminy, w ramach którego należy złożyć wniosek. Zatem zarządy ROD winny upewnić się, jaki termin obowiązuje w gminie, aby nie przekroczyć określonego terminu ubiegając się o dotację gminną.

ŚRODKI DLA ROD W RAMACH DOTACJI GMINNYCH W 2017 ROKU			
DOTACJE DLA ROD UDZIELONE PRZEZ GMINY W 2017			
OZ PZD	GMINA	ILOŚĆ ROD	KWOTA DOTACJI
BYDGOSZCZ	Bydgoszcz	3	311500
	Krotoszyn	1	35000
	Inowrocław	15	70000
	Sulnówko	1	5000
	Świecie	4	45000
	ŁĄCZNIE	24	466500
CZĘSTOCHOWA	Częstochowa	4	75000
	Błachownia	2	10000
	ŁĄCZNIE	6	85000
ELBLĄG	Elbląg	3	18000
POMORSKI	Brak	Brak	Brak
GORZÓW WLKP.	Brak	Brak	Brak
KALISZ	Ostrów Wlkp.	9	100000
	Krotoszyn	7	56500
	Pleszew	6	30000
	zduny	2	4000
	Koźmin Wlkp.	1	10000
	ŁĄCZNIE	5	200500

ŚRODKI DLA ROD W RAMACH DOTACJI GMINNYCH W 2017 ROKU			
DOTACJE DLA ROD UDZIELONE PRZEZ GMINY W 2017			
OZ PZD	GMINA	IŁOŚĆ ROD	KWOTA DOTACJI
KOSZALIN	Białogard	3	11000
	Sianów	1	9000
	ŁĄCZNIE	4	20000
LEGNICA	Legnica	1	20000
	Polkowice	1	50000
	Bogatynia	5	20000
	Kotła	1	1500
	ŁĄCZNIE	8	91500
LUBLIN	Zamość	1	14000
	Międzyrzec Podlaski	1	10000
	Kraśnik	3	21000
	Strzyniec	1	3000
	Hrubieszów	1	700
	Puławy	4	49000
	Łączna	1	10000
	ŁĄCZNIE	12	107700
ŁÓDZKI	Radomsko	2	20000
	Tomaszów Mazowiecki	6	30000
	ŁĄCZNIE	8	50000
MAZOWIECKI	brak	brak	Brak
OPOLSKI	Namysłów	1	40000
	Prudnik	1	1950
	Głubczyce	1	20000
	ŁĄCZNIE	3	61950
PIŁA	Gołańcz	1	3000
	Wyrzysk	1	6000
	Chodzież	9	20000
	Wronki	4	30184
	Piła	22	39000
	Czarnków	3	10000
	Trzcianka	5	5000
	Krzyż	1	10000
	Łobżenica	1	12000
	ŁĄCZNIE	47	135184

ŚRODKI DLA ROD W RAMACH DOTACJI GMINNYCH W 2017 ROKU			
DOTACJE DLA ROD UDZIELONE PRZEZ GMINY W 2017			
OZ PZD	GMINA	IŁOŚĆ ROD	KWOTA DOTACJI
PODKARPACKI	Tarnobrzeg	7	75000
	Nowa Dęba	3	20000
	Stalowa Wola	6	78975
	Kolbuszowa	1	2000
	ŁĄCZNIE	17	175975
PODLASKI	Białystok	12	200000
	Suwałki	6	91000
	Kuków	1	7000
	Hajnówka	1	22925
	Siemiatycze	1	15000
	ŁĄCZNIE	21	335925
POZNAŃ	Gniezno	16	26000
	Oborniki	3	11400
	Rawicz	1	34398
	Wolsztyn	1	13000
	Środa Wlkp.	2	28000
	Szamotuły	4	20000
	Śmigiel	1	15000
	ŁĄCZNIE	28	147798
SŁUPSK	Debrzno	2	30000
	Człuchów	1	10000
	ŁĄCZNIE	3	40000
SUDECKI	Bielawa	4	31100
	Kłodzko	2	10000
	Kamieniec Ząbkowicki	1	9900
	ŁĄCZNIE	7	51000
SZCZECIN	Myślibórz	2	26000
ŚLĄSKI	Tychy	1	40000
	Żory	1	20000
	Piekary Śl.	1	4600
	Wodzisław Śląski	2	26000
	Mikołów	1	3000
	Chorzów	2	10000
	Łaziska Górne	1	50000
	Czechowice Dziedzice	1	6000
	Bielsko Biała	1	8000
	ŁĄCZNIE	11	167600

ŚRODKI DLA ROD W RAMACH DOTACJI GMINNYCH W 2017 ROKU			
DOTACJE DLA ROD UDZIELONE PRZEZ GMINY W 2017			
OZ PZD	GMINA	IŁOŚĆ ROD	KWOTA DOTACJI
ŚWIĘTOKRZYSKI	Brak	Brak	Brak
TORUŃSKO-WŁOCŁAWSKI	Włocławek	9	350000
WARMIŃSKO-MAZURSKI			
	Węgorzewo	1	51625
	Iława	1	30000
	Bartoszyce	1	72000
	ŁĄCZNIE	3	153625
WROCLAW	Środa Śląska	1	7000
	Strzelin	1	3600
	Syców	1	2000
	ŁĄCZNIE	3	12600
ZIELONA GÓRA	Zielona Góra	2	29000
	Czerwieńsk	1	5000
	ŁĄCZNIE	3	34000
OGÓŁEM DOTACJE GMINNE		247	2730857

MK

- ROD beneficjentem środków w ramach budżetów obywatelskich**

Ważnym źródłem pomocy finansowej dla ROD są środki w ramach budżetów obywatelskich. Budżety obywatelskie stają się coraz bardziej popularną metodą realizacji inwestycji w miastach, tym bardziej, że pula środków przeznaczanych na te cele jest coraz większa. To, że warto zaważczyć o te środki wskazują poniżej przykładowo wymienione ogrody, które w 2017 roku zrealizowały inwestycje, sfinansowane w ramach budżetów obywatelskich na kwotę 2.111.650,00 złotych:

ROD „Waltera” w Świeciu – budowa wodociągu 75.200,00 zł

ROD „Nadwiślany” w Świeciu – budowa wodociągu 18.800,00 zł

ROD im. A. Mickiewicza w Jarocinie – tablice edukacyjne oraz modernizacja placu zabaw wraz z wyposażeniem – 43.000,00 zł

ROD „Wypoczynek” w Wałcu – ścieżka rowerowa dla działkowców – 130.000,00 zł

ROD „Sona” w Ciechanowie – budowa wodociągu – 200.000,00 zł

ROD „Jutrzenka” w Bytomiu – budowa placu zabaw wraz z modernizacją wewnętrznej

drogi dojazdowej do Domu Działkowca (płyty ażurowe) – 96.000,00 zł

ROD „Pod Widokiem” w Raciborzu- wybrukowanie drogi dojazdowej – 88.450,00 zł

ROD im. T. Kościuszki w Sandomierzu - oświetlenie ROD i monitoring terenu – 22.200,00 zł

ROD „Webera” oraz ROD „Biała Róża” w Zabrze – budowa solarnych lamp oświetleniowych na alejkach ogrodowych – 481.000,00 zł

ROD „Róża” i ROD „Odrodzenie” w Zabrzu- budowa solarnych lamp oświetleniowych na alejkach ogrodowych – 482.000,00 zł

ROD „Wiśnia”, ROD „1000-lecia” oraz ROD „Ratownik” w Zabrzu – budowa solarnych lamp oświetleniowych na alejkach ogrodowych – 475.000 zł

PZD zachęca zarządy ROD do korzystania z tej formy pomocy, gdyż zgłoszenie może praktycznie złożyć każdy mieszkaniec gminy. Sami mieszkańcy także decydują o podziale tych środków, gdyż również oni sami głosują na najciekawsze i najbardziej potrzebne zadania realizowane w ramach budżetów obywatelskich. Ponadto projekty które wygra są wykonywane w całości przez miasto i to miasto od-

powiada za jego prawidłową realizację. Działkowcy najlepiej znają potrzeby swojego ogrodu oraz wiedzą jakie inwestycje zostaną zaakceptowane przez społeczność lokalną. Dodatkowo mobilizacja środowiska działkowców pozwala aby przy zaangażowaniu własnym oraz z poparciem przyjaciół i rodzin pozyskać odpowiednią liczbę głosów na zgłoszony przez nich projekt. Zatem prosimy Zarządy ROD i działkowców aby dostrzegały potrzeby ROD i przekuwały je w ciekawe projekty obywatelskie aby zrealizowane inwestycje służyły nie tylko działkowcom ale i całej społeczności lokalnej.

MK

- **PZD otrzymuje kolejne decyzje potwierdzające prawo do gruntów ROD**

Polski Związek Działkowców dotychczas otrzymał decyzje potwierdzające prawo użytkowania do gruntów ROD w odniesieniu do ponad 950 ROD o powierzchni ponad 4730 ha, co stanowi 46 % ogółu powierzchni objętej regulacją. Od wejścia w życie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych tj. od 18 stycznia 2014 roku, Polski Związek Działkowców poprzez wszystkie swoje struktury, podejmuje aktywne działania w zakresie pozyskiwania decyzji potwierdzających prawo PZD do gruntów ROD o nieuregulowanym stanie prawnym. Działania te są możliwe dzięki rozwiązaniom prawnym, zawartym w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 13 grudnia 2013 r. i mają zastosowanie do ogrodów leżących na nieruchomościach stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego oraz spełniających choćby jedną z przesłanek określonych w art. 76 ustawy o ROD. W przypadku gdy ogród nie spełniał tych przesłanek a właściciel gruntu do 18 stycznia 2016 roku nie wydał decyzji o likwidacji takiego ROD, to stowarzyszenie ogrodowe prowadzące ROD ma prawo do nabycia prawa użytkowania zajmowanej nieruchomości, bez uwzględnienia przesłanek określonych w art. 76.

Aktualnie do rozpatrzenia przez organy administracji publicznej pozostają wnioski obejmujące powierzchnię ponad 5550 ha

Związek nadal aktywnie uczestniczy we wszystkich postępowaniach. Szereg spraw wymaga czynności geodezyjnych lub wyjaśnienia skomplikowanych spraw prawnych do gruntów. W szeregu spraw organy wydłużają termin rozpatrzenia sprawy z uwagi na ich skomplikowany charakter. Oczywiście tam gdzie postępowania administracyjne bez ważnych podstaw są przewlekane organy PZD składają zażalenia lub skargi na

przewlekłość lub bezczynność organów państwowych lub samorządowych. W niektórych sprawach podejmują działania przed wojewódzkimi sądami administracyjnymi. Jednakże ciągle są prowadzone przez przedstawicieli OZ PZD i zarządów ROD rozmowy z władzami organów jednostek samorządowych lub Skarbu Państwa celem polubownego rozwiązania problemów pojawiających się na drodze regulacji stanów prawnych gruntów ROD. Wszystkie te działania przynoszą wymierne efekty. Jednak nadal wiele wniosków oczekuje na ich rozpatrzenie i wydanie decyzji. Sprawa ta jest dla PZD priorytetowa więc działania są na bieżąco monitorowane. Związek pozostaje w przekonaniu, że w najbliższym czasie proces regulacji stanów prawnych gruntów będzie przyspieszał.

MK

- **Zmiana planu zagospodarowania ROD**

Zgodnie z § 29 ust. 1 Regulaminu ROD plan zagospodarowania ROD stanowi podstawę budowy, wyposażenia i urządzenia ROD. Jest on podstawowym dokumentem ustalającym przeznaczenie terenów Ogródu (teren ogólny; działki rodzinne) i rozmieszczenie infrastruktury ogrodowej oraz określającym sposób zagospodarowania ROD, w tym warunki zabudowy ROD.

Zgodnie z § 30 Regulaminu ROD plan zagospodarowania ROD oparty jest na podkładzie geodezyjnym, określa granice Ogródu, podział ROD na działki z zaznaczeniem ich granic, powierzchni i numeracji działek rodzinnych oraz wskazuje na podstawową infrastrukturę ogrodową.

Plan zagospodarowania ROD powinien przewidywać takie urządzenie ROD, które jest zgodne z ustawą z dnia 13.12.2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych w zakresie dopuszczalnej powierzchni działek (do 500 m²) oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami w zakresie usytuowania infrastruktury ogrodowej.

Procedura dokonania zmian w planach zagospodarowania ROD składa się z trzech etapów:

- **I etap** – podjęcie uchwały w sprawie zmiany planu zagospodarowania ROD przez walne zebranie.

Zgodnie z § 29 ust. 3 Regulaminu ROD walne zebranie członków ROD podejmuje uchwałę w sprawie zmiany planu zagospodarowania ROD. Przed walnym zebraniem zarząd ROD powinien udostępnić działkowcom dokumentację dotyczącą zmiany planu zagospodarowania ROD w terminach pozwalających na zapoznanie się z planowanymi działaniami.

Uchwała w sprawie zmiany planu zagospodarowania ROD powinna zawierać postanowienia dotyczące źródeł sfinansowania prac koniecznych do sporządzenia lub zmiany planu zagospodarowania ROD, a także przedstawiać przyczyny zmiany planu zagospodarowania ROD oraz ich uzasadnienie.

Zmiany planów zagospodarowania ROD uzasadniać mogą: konieczność odzwierciedlenia zmienionych granic Ogrodu (np. wskutek nabycia prawa do nieruchomości, skutkującego powiększeniem powierzchni ROD lub likwidacji części ROD powodującej zmniejszenie jego powierzchni), przebiegu nowotworzonych w ROD instalacji (elektrycznej, wodociągowej), ustanowienia nowych granic działek rodzinnych (powstałych w wyniku podziału lub łączenia) czy miejsca usytuowania altan na działkach rodzinnych. Najczęściej dotyczy to starych ogrodów, gdzie takich planów nie ma; wtedy podstawowym zadaniem jest naniesienie na plan istniejącej infrastruktury oraz układu dróg i działek.

Do zwołania walnego zgromadzenia oraz podejmowania uchwał stosuje się ogólne postanowienia Statutu PZD.

- **II etap** – wniosek zarządu ROD ws. zmiany planu zagospodarowania do Okręgowego Zarządu

Po podjęciu przez walne zebranie uchwały w sprawie zmiany planu zagospodarowania ROD zarząd ROD powinien przedstawić właściwemu OZ wniosek o zaakceptowanie zmian w planie zagospodarowania. Wraz z wnioskiem Zarząd ROD powinien przekazać OZ uchwałę walnego zebrania oraz dokumentację pozwalającą na dokonanie oceny proponowanej zmiany planu zagospodarowania ROD.

- **III etap** – zatwierdzenie zmiany planu zagospodarowania ROD przez Prezydium Okręgowego Zarządu

Prezydium Okręgowego Zarządu PZD, po rozpatrzeniu wniosku Zarządu ROD o zaakceptowanie zmiany i dokonaniu oceny przedłożonych dokumentów zatwierdza (lub odmawia zatwierdzenia) zmiany planu zagospodarowania ROD. Prezydium Zarządu OZ podejmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia planu zagospodarowania w drodze uchwały.

Uchwała Prezydium OZ PZD zatwierdzająca zmiany w planach zagospodarowania ROD stanowi podstawę dla dokonania czynności zwią-

zanych ze zmianą planu zagospodarowania (np. w zakresie naliczania opłat ogrodowych).

- **PZD wspiera Ogrody po nawałnicach**

W sierpniu br. Polskę nawiedziły potężne nawałnice oraz związane z nimi obfite opady deszczu. Na początku października przez Dolny Śląsk przeszedł Orkan Ksawer. Skutki tych anomalii pogodowych nie ominęły rodzinnych ogrodów działkowych. Starty dotyczyły zarówno działek rodzinnych, jak i infrastruktury ogólnooгородowej: ogrodzeń, alei i domów działkowca. Mimo upływu kilku tygodni od wystąpienia tych zjawisk, Zarządy najbardziej poszkodowanych ROD nadal walczą ze skutkami gwałtownych burz i opadów, huraganu, w szczególności z usuwaniem powalonych drzew oraz udrażnianiem rowów melioracyjnych, szacują szkody, a także przywracają do stanu funkcjonalności zniszczoną infrastrukturę ogrodową.

Pomoc poszkodowanym ROD-om udzielana jest na bieżąco przez struktury Związku. Zarząd każdego poszkodowanego ROD może zgłosić wystąpienie szkód na swoim terenie do właściwego Okręgowego Zarządu. Okręgowe Zarządy PZD powołują specjalne komisje, które dokonują wizji lokalnej i wstępnego oszacowania poniesionych strat, w tym przede wszystkim strat w infrastrukturze ogólnooгородowej. Zarządy ROD mogą ubiegać się o pomoc finansową ze specjalnego funduszu przeznaczonego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Z uwagi na to, że środki funduszu są ograniczone pomoc przyznawana jest jedynie na przywracanie funkcjonalności infrastruktury ogólnooгородowej. Prezydium KR PZD na podstawie wniosków złożonych za pośrednictwem Okręgowych Zarządów przyznaje dotacje celowe. Ponadto poszkodowane Ogrody skorzystać mogą z nieoprocentowanych pożyczek z Funduszu Samopomocowego PZD.

Okręgi współpracują też na bieżąco z władzami samorządowymi, służąc m.in. pomocą w składaniu przez ROD do władz samorządowych wniosków o pomoc rzeczową i finansową.

W 2017 roku Prezydium KR PZD przekazało dotacje dla 12 ROD na kwotę 66.856 zł. Dalsze wnioski w miarę ich wpływu zostaną niezwłocznie rozpoznane.

JZ.

- **Pożyczki Dla ROD z Funduszu Samopomocowego PZD**

Fundusz Samopomocowy funkcjonujący w Polskim Związku Działkowców gromadzi środki celowe przeznaczone na pożyczki dla ROD. Środki te stanowią źródło szybkiego finansowania inwestycji

i remontów w ROD w postaci niskooprocentowanych pożyczek. W 2017 r oprocentowanie wynosi 1 % w skali roku. Do 14 listopada 2017 roku **Prezydium Krajowej Rady udzieliło pożyczki dla 41 ROD na łączną kwotę 1.358.884 złotych**. Kolejne wnioski są w trakcie rozpatrywania, a decyzje zapadną na najbliższych posiedzeniach Prezydium KR PZD. Zarządy ROD, które raz skorzystały z tej formy finansowania, często po spłacie ubiegają się o ponowną pożyczkę na kolejne zadanie. Pożyczki z Funduszu Samopomocowego cieszą się uznaniem wśród zarządów ROD, gdyż pozwalają zabezpieczyć środki na realizację zadania, a ich spłatę rozłożyć na kolejne 5 lat (maksymalnie).

Zachęcamy zarządy do skorzystania z tej formy finansowania inwestycji i remontów w ROD.

MK

- **Polski Związek Działkowców przekazał środki finansowe dla ROD**

W ramach funkcjonujących w Polskim Związku Działkowców funduszy celowych, zarządy ROD mogą ubiegać się o dofinansowanie realizowanych zadań inwestycyjno-remontowych w ROD. Istnieje

możliwość uzyskania bezzwrotnej dotacji oraz niskooprocentowanej pożyczki (1% w skali roku). Ogrody, które borykają się z usunięciem szkód w ogólnooгородowej infrastrukturze spowodowanej podtopieniami, nawałnicami czy innymi zjawiskami atmosferycznymi też mogą liczyć na pomoc.

Do dyspozycji pozostaje Fundusz Rozwoju, z którego udzielane są dotacje dla ROD realizujących inwestycje i remonty, jako uzupełnienie środków własnych. W ramach tego funduszu **PZD udzielił dotacji dla 500 ROD w łącznej kwocie 3.879.015 zł**.

Ponadto Prezydium Krajowej Rady PZD przekazało następujące środki :

- **1.358.884 zł** w ramach FUNDUSZU SAMOPOMOCOWEGO PZD – udzielając pożyczek dla 41 ROD

- **66.856 zł** w ramach FUNDUSZU NA USUWANIE SKUTKÓW KLĘSK ŻYWIŁOWYCH – udzielając dotacji dla 12 ROD

Łącznie w **2017 roku (do 14 listopada) dla rodzinnych ogrodów działkowych PZD przekazał środki finansowe w wysokości 5.304.755 złotych:**

MK.

X. SPRAWY INSTRUKTORÓW DS. OGRODNICZYCH

- **Informacja z narady instruktorów ds. ogrodnich**

Podczas dwudniowej narady etatowych instruktorów ds. ogrodnich, która odbyła się w dniach 27-28 listopada br. w Warszawie, omawiano działalność szkoleniową i oświatową Okręgowych Zarządów PZD.

Naradę otworzył Prezes PZD Eugeniusz Kondracki, który wskazał, jaki jest cel narady: wypracowanie zakresu działania Okręgowego Zarządu w dziedzinie oświaty, zagospodarowania, modernizacji ROD i działek oraz zadań, które należą do etatowego instruktora OZ. – Po wystąpieniach i dyskusji przedstawimy projekt uchwały Prezydium KR PZD określający rolę i zadania okręgu na podstawie dotychczasowych praktyk, uwzględniając współczesne potrzeby ROD i działkowców. Chcemy też podyskutować na temat nowelizacji uchwały w sprawie społecznej służby instruktorskiej – mówił Prezes PZD.

Prezes Eugeniusz Kondracki powołał zespół, którego zadaniem było opracowanie uchwały

Prezydium KR PZD, określającej najważniejsze zadania okręgowego zarządu w zakresie oświaty ogrodnich i zagospodarowania ROD.

Kolejnym punktem narady była działalność Okręgowych Zarządów w zakresie oświaty ogrodnich oraz zagospodarowania ogrodów działkowych. Prezes PZD Eugeniusz Kondracki zaznaczył, jak ważna dla okręgu jest działalność oświatowa. – Priorytetem są szkolenia kandydatów na działkowców. Problem polega na tym, że w okręgach są różne programy. Chcielibyśmy, żeby powstał jeden program. – Prezes Eugeniusz Kondracki podkreślił, jak ważny jest udział działkowców w szkoleniach, że poziom wiedzy zależy od sposobu ich wyszkolenia. Nowi działkowcy muszą znać Statut PZD oraz Regulamin ROD, poznać zasady zagospodarowania i modernizacji działki. Prezes PZD zaakcentował też, jak ważne jest przekonanie działkowców do uprawy na działce zdrowych warzyw, owoców i ziół pochodzących z ekologicznej uprawy, które są trudno dostępne w sprzedaży.

Prezes PZD podkreślił również, że wiedzę na temat nawożenia i ochrony roślin należy przekazywać poprzez wykwalifikowanych wykładowców, osoby z pasją ogrodniczą, które potrafią dzielić się wiedzą w ciekawy sposób, także za pomocą metod audio-wizualnych. Poza szkoleniami i pokazami cięcia należałoby organizować pokazy dla działkowców z zakresu ochrony roślin, a także inne pokazy specjalistyczne na dobrze zagospodarowanych działkach.

Programy szkoleń i działalność oświatową z zakresu ogrodnictwa w okręgach przedstawili – Maciej Aleksandrowicz (OZ Mazowiecki), Anna Melska (OZ we Wrocławiu), Anna Michowska (OZ w Lublinie), Jadwiga Brzozowska (OZ Podkarpacki), Kazimierz Dominiak (OZ w Kaliszu).

Ostatnim punktem pierwszego dnia obrad było przedstawienie uczestnikom projektu ramowego zakresu obowiązków, czynności i odpowiedzialności instruktora ds. ogrodniczych w okręgowych zarządach PZD.

Podczas drugiego dnia obrad omawiano działalność Społecznej Służby Instruktorskiej. Dane z 2017 r. dotyczące działalności instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej przedstawił Prezes Okręgu Świętokrzyskiego Edward Galus – ilość instruktorów SSI (3849 osób), liczbę przeprowadzonych szkoleń dla SSI (71 szkoleń dla 1693 uczestników), ilość instruktorów, którzy wzięli udział w powszechnym przeglądzie ROD i działek w 2016 r. (1298) oraz ilość instruktorów SSI powołanych w 2017 r. (295 osób). Prezes Galus położył nacisk na szukanie i powoływanie nowych instruktorów SSI. Wyjaśnił, że w okręgu Świętokrzyskim organizowane są szkolenia dla instruktorów SSI, wyjazdy na targi, do ogrodów botanicznych i arboretów; co integruje i przyciąga instruktorów. Przekazał uczestnikom wzór ankiety, która każdego roku przesyłana jest do zarządów ROD w celu aktualizacji instruktorów. Stwierdził również, że młodzi ludzie powinni doceniać wiedzę i doświadczenie działających instruktorów SSI, okręgi powinny co roku prowadzić aktualizację instruktorów SSI.

Zofia Rut-Skórzyńska, Kierownik Wydziału Prezydialnego KR PZD omówiła sprawę nowelizacji uchwały nr 11/95 z 24.08.1995 r. w sprawie społecznej służby instruktorskiej w PZD. Wyjaśniła, że – instruktorzy SSI stanowią fundament działalności Związku, biorąc pod uwagę materię wokół której się obracamy. Zwróciła uwagę na konieczność dokonania zmian w nazewnictwie w treści uchwały, dostosowania treści uchwały i załącznika do obowiązujących przepisów prawnych oraz wprowadzenia zmiany w zakresie zadań instrukto-

rów, by dostosować je do obecnych czasów. Prezes Edward Galus zaproponował zmianę zapisu dotyczącego powoływania nowych instruktorów ogrodnich. Padła propozycja, by wzmocnić pozycję instruktora ogrodnego SSI w ROD.

W związku z dużą ilością młodych działkowców, którzy szukają informacji z zakresu ogrodnictwa w sieci stwierdzono, że należy zadbać o poradnictwo na stronach internetowych okręgów, regularnie aktualizować informacje dotyczące szkoleń dla działkowców i wzbogacać strony okręgów o ciekawe artykuły poradnicze. Omawiano również zasady publikacji tekstów i zdjęć na stronach internetowych OZ.

Podczas narady odbyło się też spotkanie uczestników z przedstawicielkami wydawnictwa „działkowiec” – Magdaleną Kondracką (Dyrektor) i Małgorzatą Majkowską (Sekretarz redakcji miesięcznika „działkowiec”). Dyskutowano nad tematami nowych broszur informacyjnych przeznaczonych dla działkowców i zarządów ROD. Instruktorzy ds. ogrodniczych określili potrzeby wydawnicze w okręgach.

Istnieje nadal potrzeba wydania wielu tematów ogrodniczych na ulotkach, aby można było przekazać je działkowcom. Wszystkie zgłoszone tematy mają uzasadnienie w praktyce. Tak jak dotychczas ulotki powinny być dostarczane działkowcom bezpośrednio, a koszty powinna ponosić Krajowa Rada PZD.

Uczestnicy narady bardzo pozytywnie ocenili „Poradnik początkującego działkowca”, który bezpłatnie dostarczany jest przez Krajową Radę nowym działkowcom.

Instruktorzy, którzy mają dużo doświadczenia w przeglądach i ocenie zagospodarowania działek oraz wiele spostrzeżeń wskazali na potrzebę udzielania pomocy działkowcom w modernizacji działek, czy prawidłowym wprowadzaniu zmian. Padła propozycja opracowania i wydania książki „Działka od nowa”, która byłaby pomocna w tych pracach.

Instruktorzy bardzo pozytywnie ocenili wydane przez Wydawnictwo pozycje, a zwłaszcza miesięcznik „działkowiec” i „Mój Ogródek” oraz wydawnictwa książkowe.

Obrady zakończył Eugeniusz Kondracki Prezes PZD podkreślając konieczność organizowania częstszych narad dla instruktorów ds. ogrodniczych. Dwudniowa narada była okazją do wymiany doświadczeń, poznania różnych metod szkolenia działkowców oraz przedstawienia opinii na temat działalności oświatowej prowadzonej przez okręgi PZD.

MW

- **Zadania OZ PZD w zakresie oświaty i zagospodarowania ROD na miarę potrzeb współczesnych czasów**

UCHWAŁA NR 470/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 8 grudnia 2017 r.
w sprawie zadań okręgowego zarządu PZD w zakresie oświaty
i zagospodarowania ROD na miarę potrzeb współczesnych czasów

Prowadzenie rodzinnych ogrodów działkowych ma charakter służebny wobec ludzi w zakresie zaspokajania potrzeb socjalnych członków społeczności lokalnych oraz poprzez kształtowanie zdrowego otoczenia człowieka. Oświata w rozumieniu edukacji i propagowania wiedzy oraz nowych rozwiązań stosowanych w ogrodnictwie w pełni realizuje założenia ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Zgodnie z art. 4 Ustawy ogromne znaczenie w rozwoju ogrodnictwa działkowego ma prowadzenie upraw ogrodniczych, które wzbogacają różnorodność gatunkową, tak rzadką na terenach aglomeracji miejskich.

Bioróżnorodność występująca na terenie rodzinnych ogrodów działkowych jest unikatowa i niespotykana w parkach miejskich, skwerach oraz na innych terenach zieleni, a wynika z bogactwa gatunków uprawianych przez działkowców. Dlatego propagowanie rozwoju ogrodnictwa działkowego jest podstawowym zadaniem struktur Stowarzyszenia Ogrodowego PZD.

Biorąc pod uwagę powyższe Prezydium KR PZD postanawia uznać, że:

§ 1

Do zadań okręgowego zarządu należy:

1. Podnoszenie poziomu estetyki i modernizacja infrastruktury ogrodowej istniejących ogrodów w oparciu o Uchwałę nr 5/II/2012 Krajowej Rady PZD z 24.02.2012 r. w sprawie programu modernizacji działek w ROD, Uchwałę nr 5/IV/2015 Krajowej Rady PZD z 25.11.2015 r. w sprawie programu „unowocześnianie infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych – ROD XXI wieku”, uchwałę nr 1/VI/2015 r. Krajowej Rady PZD z 22.03.2016 r. w sprawie „otwartego programu rozwoju społecznego Rodzinnych Ogrodów Działkowych”.
2. Doradztwo i nadzór w zakresie zagospodarowania działek ogrodniczych w oparciu o Statut PZD i Regulamin ROD poprzez organizowanie przeglądów ROD i działek, przygotowywanie
- zaleceń dla zarządów ROD uwzględniających wyniki przeglądów.
3. Upowszechnianie wiedzy ogrodniczej poprzez działalność edukacyjną w zakresie:
 - a. promocji, dystrybucji i udostępniania publikacji związkowych o tematyce ogrodniczej oraz pozyskiwanie i upowszechnianie innych materiałów pomocniczych,
 - b. tworzenia programów oraz organizacji szkoleń dla aktywu, nowych działkowców, działkowców i społeczności lokalnych,
 - c. pomoc i doradztwo w zakresie upraw ogrodniczych i zagospodarowania działek w formie porad ogrodniczych – telefonicznych, bezpośrednio oraz na stronie internetowej OZ.
4. Propagowanie idei ogrodnictwa działkowego i zdrowego stylu życia w ramach:
 - a. współpracy z instytucjami samorządowymi, naukowymi, ośrodkami doradztwa rolniczego, stacjami chemiczno-rolniczymi, inspektoratami nasiennictwa i ochrony roślin oraz organizacjami społecznymi,
 - b. promocji ogrodów działkowych poprzez:
 - 1) tworzenie warunków do integracji społeczeństwa,
 - otwieranie ogrodów dla społeczności lokalnych zgodnie z przyjętym Otwartym Programem Społecznego Rozwoju ROD,
 - organizację dni działkowca oraz jubileuszy,
 - udział w lokalnych imprezach,
 - 2) współpracę z prasą i mediami,
 - 3) propagowanie ogrodnictwa działkowego na stronach internetowych ROD i OZ.
 - c. organizacji konkursów promujących estetykę zagospodarowania ogrodów i działek, również w porozumieniu z samorządami lokalnymi.
5. Organizacja, prowadzenie, opracowywanie programów i współpraca z instruktorami Spo-

lecznej Służby Instruktorskiej, a w szczególności:

- a) udzielanie instruktorom SSI pomocy merytorycznej i organizacyjnej,
- b) wyposażanie instruktorów SSI w niezbędny sprzęt służący do wykonywania obowiązków,
- c) ocenianie i stosowanie wobec instruktorów SSI wyróżnień oraz nagród.

§ 2

Do zadań instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej należy:

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

Warszawa, dnia 8 grudnia 2017 r.

- 1) pomoc w organizowaniu i przygotowywaniu szkoleń oraz przeglądów ROD i działek,
- 2) przeprowadzanie działań interwencyjnych,
- 3) pomoc w przeprowadzaniu konkursów ROD i działek,
- 4) prowadzenie instruktażu i poradnictwa, organizacja pokazów ogrodniczych na terenach ROD i działek,
- 5) zbieranie informacji z zakresu ogrodnictwa,
- 6) propagowanie i rozprowadzanie literatury związkowej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

XI. PUBLICYSTYKA

• Mieszkańcy krytykują działkowców za łamanie zakazu spalania

Jak co roku, wraz z porą jesienną pojawia się problem unoszącego się znad ogrodów działkowych dymu, który przeszkadza mieszkańcom miast. Ze względu na zwiększoną aktywność pojawiania się smogu nad wieloma aglomeracjami, problem ten, z sezonu na sezon, staje się coraz bardziej zauważalny. Mieszkańcy miast skarżą się m.in. na ignorujących przepisy prawne działkowców, którzy decydują się na pozbycie resztek roślin i odpadów poprzez ich spalanie. Ale to nie jedyny problem. Wytykają też niektórym działkowcom bałagan, jaki panuje w ogrodach po zakończeniu sezonu.

Chodzi szczególnie o śmieci, które zalegają w wielu miejscach. Działkowe ogniska mają to do siebie, że często spala się w nich także śmieci. Tymczasem palenie starych ubrań, butów, folii, kartonów, czy plastikowych butelek jest zabronione ustawą i absolutnie nie wolno tego robić.

Media przytaczają opinie mieszkańców miast, którzy skarżą się na działkowców i ogrody. Gazeta Śląska w artykule pt „Ukarać dla przykładu działkowca” publikuje zdjęcia z weekendu, na których widać, jak nad ogrodami działkowymi unoszą się kłęby dymu. Gazeta przytacza wypowiedzi mieszkańców Świdnicy, którzy mają dość tak uciążliwego sąsiedztwa i skarżą się, że nie pomaga nic, nawet skargi do Straży Miejskiej, bowiem działkowcy mimo upomnień, dalej lekceważą przepisy. Portal „wałbrzyszek.com” zamieszcza opinię jednej z mieszkanki Wałbrzycha, która jest oburzona zachowaniem działkowców z Piaskowej Góry. Według jej relacji, w ROD „Lustrzanka” w Piaskowej Górze nie trudno zauważyć leżące dookoła butelki, styropian, zużyte opakowania i inne śmieci, które wydzielają nieprzyjemne zapachy skutecznie zniechęcając mieszkańców do jesiennych spacerów po tym terenie. Portal „jg24.pl” w artykule pt „Zakaz spalania odpadów zielonych z działek i ogrodów” przypomina działkowcom z Jeleniej Góry, że sys-

tem gospodarowania odpadami komunalnymi zapewnia odbiór odpadów biodegradowalnych, w tym również odpadów z ogrodów działkowych. W związku z tym spalanie trawy i liści na działkach w ROD, a także innych odpadów po jesiennych porządkach na terenie ogrodów jest zupełnie nieuzasadnione, a co ważniejsze jest kategorycznie zabronione. W podobnym tonie publikowanych jest wiele artykułów, w których działkowcy krytykowani są za spalanie swoich odpadów, a przez to zatrucie miasta i środowiska. Również do Krajowej Rady PZD co i rusz docierają skargi zarówno ze strony zatrutowych dymem mieszkańców, jak i samych działkowców, którym przeszkadza uciążliwi sąsiedzi z działki obok. Mieszkający obok ogrodów ludzie mają dość zatrucia środowiska trującymi i niebezpiecznymi kłębami dymu, które zagrażają ruchowi drogowemu, a przede wszystkim zdrowiu. Wiadomo przecież nie od dziś, że w wyniku spalania śmieci do gleby, wód i powietrza przenikają rakotwórcze substancje. Ogień wyjaławia glebę, a ponadto zabija zwierzęta i mikroorganizmy. Łamanie zakazu spalania to wyłącznie pojedyncze przypadki, a nie częsta praktyka. Jest wiele ogrodów, gdzie problem ten zupełnie nie występuje, a zarządy ROD dbają o przestrzeganie zakazu spalania i prowadzą nadzór, sprawdzając, czy działkowcy mają kompostowniki, a także oferują pomoc w ich zakładaniu. Niestety wystarczy kilku łamiących prawo działkowców, by zaszkodzić wszystkim. Uciążliwa, sezonowa powtarzalność tego procederu sprawia, że działkowcy tracą życzliwość ze strony własnej społeczności lokalnej, co w przyszłości może mieć daleko idące konsekwencje dla istnienia ogrodów w miastach. Takie działanie nie tylko uderza w dany ogród, ale kształtuje opinię społeczną w odniesieniu do wszystkich działkowców, ogrodów, a nawet PZD. Dlatego mieszkańcy chcą, by prawo o zakazie spalania było skuteczniej egzekwowane, a działkowcy dostawali najwyższe z możliwych kary. Jednak to nie tylko kwestia mandatu, ale także kreowania opinii o środowisku działkowym. Zważając na to, jak wiele problemów i zagrożeń czyha na ogrody działkowe od wielu lat, działkowcy potrzebują szerokiego poparcia społecznego.

Drodzy działkowcy, czy naprawdę chcecie być postrzegani jako truciele miast i współproducenti smogu?

Choć za tego typu działania grozi dość surowa kara, bo grzywna może wynieść nawet 500 zł, to wciąż nie odstrasza to kolejnych działkowców od

łamania prawa. Wielu działkowców nie chce przyjąć do wiadomości zakazu spalania. Wciąż pamiętają zmierzchłe czasy, gdy spalanie obumarłych części roślin i gałęzi było dopuszczalne w ciągu dnia w okresie od 1 maja do 30 września. Niestety, to już przeszłość. Regulamin ROD, który wszedł w życie 1 stycznia 2016r. mówi w § 68 w pkt. 5. o całkowitym zakazie spalania odpadów i resztek roślinnych. W świetle przepisów związkowych działkowcom zabrania się spalania na terenie ogrodu wszelkich odpadów oraz wypalania traw.

Związek prowadzi aktywną kampanię informacyjną dla działkowców zarówno w internecie, jak i poprzez związkową prasę. Informacja o zakazie spalania pojawia się regularnie na łamach „działkowca”, „Zielonej Rzeczypospolitej”, „Biuletynu Informacyjnego”, „Aktualności związkowych”, a także w „Informatorze działkowca”, który wieszany jest przez zarządy ROD na ogrodowych tablicach informacyjnych. Ponadto wiedza ta przekazywana jest podczas szkoleń dla działkowców, spotkań z prezesami ROD, a także podczas walnych zebrań w ROD. Działkowcy wiedzą o zakazie spalania, konsekwencjach i obowiązku posiadania kompostownika. Niestety, wiedza to jedno, a rzeczywistość to drugie.

Ogrodowe śmietniki

Niektórzy działkowcy pozbywają się śmieci nie poprzez spalanie... To, co możemy zobaczyć na przesłanych do Krajowej Rady PZD zdjęciach budzi niesmak i rodzi pytania, jakim sposobem w ogrodowych śmietnikach możemy znaleźć nie tylko gałęzie i odpady zielone, ale nawet zużyte wersalki, połamane meble i zepsute sprzęty AGD? Jak to możliwe, że dbający z taką pasją o swoje działki potrafią jednocześnie wyrzucać do wspólnych kontenerów wszystko, co popadnie? Decydując się na wyrzucanie zużytej elektroniki na ogrodowy śmietnik działkowiec musi mieć świadomość rażącego naruszenia nie tylko ogrodowego Regulaminu, ale także obowiązującego prawa. Naraża się tym samym na grzywnę, która może w tym wypadku wynieść nawet 5 tys. złotych! Zużyte sprzęty AGD i RTV należy oddawać do punktu zbierającego elektrośmieci, punktu skupu złomu lub zakładu przetwarzania. Można je także oddawać w sklepie przy okazji zakupu nowego. Z tego tytułu nie są pobierane żadne opłaty, więc to nie kwestia oszczędności, że sprzęty te pojawiają się pod wieloma śmietnikami w ROD, ale to wyraz pogardy dla obowiązujących przepisów i cwaniactwa. Podobnie rzecz ma się z odpadami zielonymi.

„Każdy działkowiec wie, że obowiązuje zakaz wyrzucania do kontenerów przy jednoczesnym obowiązku posiadania na każdej działce kompostownika” – zauważa działkowiczka i załącza zdjęcia ze swojego ogrodu. Jak pisze to sprawa żenująca, tym bardziej, „że sprawcami takiej sytuacji są nie tylko nowi, ale także starzy działkowcy” – zauważa. Tymczasem paragraf 68 pkt. 2 jasno wskazuje, że działkowcy oraz inne osoby przebywające na terenie ROD mają zakaz wrzucania do ogrodowych pojemników na śmieci części roślin oraz nie pochodzących z działki odpadów komunalnych”. Odpadów też nie można także spalać. Działkowiec zobowiązany jest do postawienia na działce kompostownika (§ 42 Regulaminu ROD) i składowania w nich resztek roślinnych. Resztki, które nie nadają się do kompostowania oraz pozostałe śmiecie należy umieścić w specjalnie do tego przeznaczonym pojemniku na terenie ROD. Zgodnie z treścią obowiązującej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie oraz § 36 Regulaminu ROD Zarządy są zobowiązane do wyposażania terenów ROD w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów, do których działkowcy będą mogli wrzucać odpady z działki nie podlegające kompostowaniu.

Co zatem zrobić z odpadami?

Większość liści i odpadów biodegradowalnych to znakomity materiał na kompost. Najprostszym sposobem pozbycia się resztek roślinnych jest więc założenie kompostownika, który można później ponownie wykorzystać do nawożenia roślin. Każdy działkowiec ma obowiązek wyposażenia swojej działki w kompostownik. Szczegółowe informacje na temat kompostownika można znaleźć w bezpłatnej broszurze wydanej przez KR PZD, która dostępna jest w OZ i w Zarządach ROD, jak również na stronie pzd.pl w zakładce wydawnictwa – broszury: **Jak wytwarzać i stosować kompost?**

Z kolei problem z pozostałymi po cięciu drzew i krzewów gałęziami rozwiąże rozdrabniacz do gałęzi. Wiele Zarządów ROD już zainwestowało w taką maszynę i dzięki temu rozwiązali problem odpadów. To zdecydowanie mniej kłopotliwe dla sąsiadów i ekologiczne rozwiązanie. Można o tym przeczytać m.in. w artykule pt. **„Rozdrabniacz gałęzi – sposób na pozbycie się gałęzi z ogrodu”**.

Dla lepszego zobrazowania bardzo niebezpiecznych, zwłaszcza dla życia ludzkiego skut-

ków, jakie niesie za sobą spalanie ww. odpadów polecamy artykuł, który dostępny jest na portalu pzd.pl: **„Dioksyny – związki niebezpieczne dla środowiska i człowieka”**, mgr inż. ochrony środowiska i leśnictwa Pana Jarosława Wołodkiewicza, instruktora etatowego w OZ Warmińsko-Mazurskim.

Apelujemy do wszystkich działkowców, by zadbali o porządek w ogrodzie i wokół niego. Należy pamiętać, że w § 85, pkt.1 Statutu PZD z 2 lipca 2015 r. znajduje się zapis o tym, że PZD może wypowiedzieć umowę dzierżawy działkowcowi, który „pomimo pisemnego upomnienia nadal korzysta z działki lub altany w sposób sprzeczny z przepisami ustawy lub regulaminem, niszczy infrastrukturę ogrodową albo wykracza w sposób rażący przeciwko porządkowi ogrodowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych działek”. Do takich uciążliwości należy także uporczywe i nagminne zaśmiecanie ogrodu, jak również spalanie odpadów.

AH

• Koci problem w ROD. Dla kogo są ogrody działkowe?

Jak co roku, wraz z sezonem jesienno-zimowym na łamach regionalnych mediów pojawia się problem z bezdomnymi kotami. Problem ten dotyka także ogrody działkowe. Bezdomne oraz wolno żyjące koty często samoistnie osiedlają się na działkach w rodzinnych ogrodach działkowych i przysparzają tym ogrom problemów.

Jedni skarżą się na okropny zapach i szkody, jakie czynią w uprawach oraz szkodliwość ich odchodów, drudzy – dokarmiając „zabiedzone dzikie kotki” sprawiają, że kolonia w sposób nieokreślony rozrasta się sprawiając, że ogród zamienia się w przytułek kotów. Wzajemne oskarżenia i konflikty, jakie wywołuje problem kotów w ROD trafiają na łamy gazet, które próbują wyciągnąć z tego tyle sensacji, ile tylko się da. Wśród nielicznych oskarżeń pojawiają się także te, o niewłaściwe traktowanie kotów przez działkowców i zarządy ROD. Każdy sygnał czy zarzut niewłaściwego traktowania zwierząt w ROD skutkuje jednak uruchomieniem wewnętrznego postępowania mającego na celu wyjaśnienie sprawy i w razie potrzeby podjęcie odpowiednich działań. Jak dotąd jednostka krajowa PZD nie odnotowała potwierdzenia okrutnego traktowania zwierząt na terenach ROD. Nie posiada też wiedzy o żadnym przypadku zastosowania sankcji karnych z tego tytułu wobec członków organów PZD. Związek dostrzega pro-

blematykę kotów w ROD, reaguje i podejmuje w tym zakresie stosowne działania, w tym m.in. edukacyjne oraz informacyjne. W ogrodzie działkowym, jak w każdej wspólnocie obowiązują bowiem ściśle zasady tego, co jest dozwolone oraz zakazane, a które wskazują przepisy Regulaminu ROD.

Komu mają służyć ogrody?

Zgodnie z ustawą z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, z założenia są one miejscem zaspokajania potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych oraz prowadzenia na własne potrzeby działkowców upraw ogrodniczych (art. 3 pkt 1, art. 4 ustawy o ROD). Cele rodzinnych ogrodów działkowych zostały w ustawie ujęte szeroko i obejmują również ochronę środowiska i przyrody (pkt 7) oraz kształtowanie zdrowego otoczenia człowieka (pkt 9). Zadania te – w odniesieniu do ogrodów prowadzonych przez PZD – realizuje Związek. PZD realizując zapisy ustawy ma stworzyć działkowcom takie warunki do korzystania z działek, by zapewnić realizację podstawowych funkcji ROD. Jedną z form zapewniającą ich realizację jest przyjęcie w regulaminie ROD takich reguł funkcjonowania ogrodu, by cele te można było wykonać.

W ogrodzie nie panuje bezprawie

Regulamin ROD, który zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o ROD obowiązuje wszystkich na terenie ogrodu, opracowany jest z jednej strony z poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, z drugiej zaś – właśnie z uwagi na konieczność wyważenia potrzeb wypoczynkowych, rekreacyjnych i uprawowo-ogrodniczych wszystkich działkowców oraz ich rodzin – zawiera szereg ograniczeń zarówno dotyczących zagospodarowania działek, jak i zachowania oraz postępowania w ogrodach, tj. m.in. niezakłócania spokoju, zakazu wjazdu pojazdami mechanicznymi na teren ROD, zakazu spalania.

Regulamin ROD zawiera też przepisy, które wprowadzają znaczne ograniczenia dla przebywania oraz chowu zwierząt na terenie ROD (m.in. § 58, § 68 pkt 10 Regulaminu ROD). Wprowadzenie takich ograniczeń – co jednak ma swoje ustawowe usprawiedliwienie – nie uchybia powszechnie obowiązującym przepisom prawa, w szczególności ustawy o ochronie zwierząt. Zwierzęta wolno żyjące (w tym koty, lisy, dziki, bobry), które z definicji ustawowej są zwierzętami żyjącymi w warunkach niezależnych od człowieka (art. 4 pkt

21 ustawy o ochronie zwierząt) często przedostają się na teren ogrodów. Nie oznacza to jednak, by – w świetle funkcji rodzinnych ogrodów działkowych – uzasadnione i dopuszczalne było celowe wabienie tych zwierząt pokarmem i oczekiwanie od społeczności działkowej tolerowania stałego przebywania tych zwierząt na terenie rodzinnych ogrodów działkowych, nawet w sytuacji wyrządzania przez nie szkód.

Problem dokarmiania

Tymczasem, jak grzyby po deszczu wyrastają kolejne inicjatywy dokarmiania kotów bytujących w ogrodach. Stowarzyszenia, fundacje, a nawet lokalne władze działając w kompletnej niewiedzy co do prawnych aspektów proponowanych przez siebie rozwiązań, montują w ogrodach domki dla kotów, czy też wyznaczają opiekunów, którzy mają zajmować się zimowym dokarmianiem kotów wolno żyjących w ROD. Tak jest m.in. w Sieradzu, gdzie Urząd Miasta Sieradza zakupił 10 drewnianych konstrukcji, w których będą mogły być dokarmiane koty. Domki te trafiły m.in. do ROD „Uroczysko”. – Zamiast skupisk misek na trawniku, wolno żyjące koty będą miały swoje domki. Mieszkańcy unikną bałaganu, a koty nadal będą miały zapewnioną pomoc – zapewniają władze. Czy jednak urzędnicy, którzy proponują takie rozwiązania nie powinni najpierw zapoznać się z obowiązującymi w ogrodach działkowych przepisami? Niestety Sieradz nie jest odosobniony, bowiem podobne pomysły padają także z ust innych włodarzy miast.

Z kolei zespół wolontariuszy z Fundacji Fabryka Dobrych Działań prowadzi właśnie lokalną zbiórkę suchej karmy, która ma zostać wykorzystana podczas jesieni i zimy. Członkowie grupy na co dzień zajmują się kotami z ogrodów działkowych przy ul. Góralskiej we Wrocławiu, gdzie żyje ich ponad setka!

Oferowana pomoc często jest sznurem, który zaciska się na szyi działkowców. Bowiem dokarmiane, rozmnażają się niczym króliki, a obraz, jaki działkowcy zastają po zimie, a których sprawcą są właśnie dzicy lokatorzy w ROD-koty, zakrawa o pomstę do nieba. Dokarmianie kotów bez ich sterylizacji, leczenia i szukania rozwiązań co można z nimi zrobić, nie jest żadnym rozwiązaniem, a jedynie piętrzy problemy. Dlaczego? Dokarmianie wolno żyjących kotów w ROD powoduje ich sztuczną koncentrację na terenie ROD co w sposób oczywisty prowadzi do naruszania przepisów ustawy o ROD i zdecydowanie uchybia

celom rodzinnych ogrodów działkowych. Zwierzęta zanieczyszczają swoimi odchodami uprawy na działkach, poszukują w altanach lub w innych pomieszczeniach na terenie ogrodu miejsca do przebywania i rozmnażania się. Istotne jest, że zanieczyszczenie upraw ogrodowych naraża działkowców zarówno na ryzyko chorób, utratę zdrowia – jak i straty materialne (działkowcy ponoszą koszty zasiewu i pielęgnacji roślin uprawnych, finalnie zaś nie mogą z nich korzystać lub korzystają w ograniczonym zakresie). Stwarzają także zagrożenie, bowiem na działkach bardzo często przebywają dzieci, które narażone są na poważne konsekwencje zdrowotne po bezpośrednim spożyciu zerwanych na działce owoców; trudno zatem mówić o możliwości *kształtowania zdrowego otoczenia człowieka* w ROD (art. 3 pkt 9 ustawy o ROD).

Kat i ofiara

Tymczasem wszelkie działania informujące o zakazie hodowli zwierząt w ROD i obowiązujących na terenie ogrodu przepisach prawnych traktowane są jako atak na „biedne zwierzątka”. Z art. 21 ustawy o ochronie zwierząt, który stanowi, że zwierzęta wolno żyjące stanowią dobro ogólnonarodowe i powinny mieć zapewnione warunki rozwoju i swobodnego bytu, nie można wywodzić normy nakładającej na każdego obywatela czy instytucję nakierowywania swojej aktywności wyłącznie lub przede wszystkim na zaspokajanie potrzeb zwierząt wolno żyjących – marginalizując przy tym wszelkie dobra człowieka, takie jak życie, zdrowie, prawo do wypoczynku. Tak się jednak dzieje. A ofiarą tej retoryki stają się ogrody działkowe i działkowcy.

O ile dokarmianie na terenie ROD wolno żyjących kotów w okresie jesienno-zimowym może być dopuszczalne incydentalnie, czy też wynikać z sytuacji w konkretnym ROD, to z pewnością nie może być to metoda rozwiązywania problemów z dzikimi kotami. A już na pewno nie może być mowy o zezwalaniu na dokarmianie kotów w okresie sezonu działkowego.

Poszanowanie praw zwierząt wolno żyjących nie może odbywać się kosztem zdrowia działkowców oraz naruszania ich interesu prawnego. W szczególności, że dokarmianie wolno żyjących kotów można zorganizować w innym miejscu, oddalonym od skupiska ludzi. To nie na PZD, ani nie na Zarządy ROD nałożony jest obowiązek opieki nad zwierzętami.

Obowiązki gmin

Zapewnienie wolno żyjącym kotom opieki, w tym ich dokarmianie należy do obowiązków gminy. Niektóre samorządy znakomicie wywiązują się ze swoich obowiązków i w tych miejscach działkowcy nie mają problemów z kotami na ogrodach ani też zatargów z wielbicielami niekontrolowanego ich dokarmiania, wbrew obowiązującym w ROD przepisom. Warto, by z tych gmin brali przykład także włodarze innych miast, którym wydaje się, że wystarczy postawić domek dla kotka w ogrodzie działkowym, czy dać parę złotych na karmę, by problem zniknął jak za dotknięciem magicznej różdżki.

Takim pozytywnym przykładem są Ząbkowice Śląskie, gdzie problem kotów został zlecony organizacji pożytku publicznego, która rozwiązuje go w sposób bezkonfliktowy i nie przerzuca odpowiedzialności za koty na działkowców czy zarządy ROD. – Jeżeli chodzi o bezdomne koty, to w Ząbkowicach bardzo pręźnie działa Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, które opiekuje się zwierzętami. Nie ma potrzeby indywidualnego dokarmiania bezdomnych zwierząt. A jeżeli ktoś posiada zwierzęta, to niech karmi je w domu – mówi na łamach portalu zabkowiceslaskie4you.pl burmistrz Ząbkowic Marcin Orzeszek.

Niekiedy rozwiązań szukają także sami mieszkańcy miast. Tak jest w Krakowie, gdzie mieszkańcy wzięli sprawy we własne ręce i przygotowali obywatelski projekt pt. „Zadbajmy o bezdomne koty”. Dzięki wsparciu Krakowian w przyszłym roku na krakowskich podwórkach stanie około 350 budek przeznaczonych dla wolno żyjących kotów. Nie ma żadnych podstaw, by obowiązki i – co ważniejsze – skutki wynikające z realizacji obowiązku dbania o dziko żyjące zwierzęta przerzucać na działkowców lub organy PZD.

Podając problem dokarmiania w ROD kotów wolno żyjących należy także mieć również na uwadze, że rodzinne ogrody działkowe mają na celu ochronę przyrody i środowiska (art. 3 pkt 7 i art. 46 pkt 5 ustawy o ROD, określający zadania stowarzyszenia ogrodowego) – bez preferencji dla jednego gatunku, np. kotów. Nęcenie tych zwierząt stałym pokarmem na teren ROD zagraża przede wszystkim ptakom, których znaczny ubytek w środowisku przekłada się z kolei na nadmiar owadów. Działkowcy nie są wrogami zwierząt czy dzikich kotów, jednak ogrody działkowe nie zostały przewidziane jako miejsce ich swobodnej hodowli i rozrodu, dlatego podejmując jakiegokolwiek działanie przysparzania i opieki nad kotami należy

brać pod uwagę nie tylko dobre chęci, ale także przepisy prawne.

AH

- **Pluralizm nie oznacza anarchii**

Tak też ustawodawca zakładał, uchwalając nową ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych w 2013 r., przy pełnym poparciu posłów wszystkich opcji politycznych.

Jednakże życie jest urozmaicone i stwarza takie sytuacje, których nawet ustawodawca nie mógł przewidzieć.

Bałamuceni działkowcy, często przez byłych działaczy PZD, którym z różnych względów podziękowano za ich działalność, stawiają sobie pytania – co dalej? I jak ma wyglądać przyszłość naszego ogrodu?

Do tej pory, zrzeszeni w PZD, mają sytuację stabilną i jasny pogląd na organizację i funkcjonowanie ogrodu, a tu co jakiś czas pojawia się próba wyodrębnienia się ze struktur PZD.

Do wyodrębnienia dążą członkowie stowarzyszenia, którym zaświtała myśl, by przejąć ogród gotowy, urządzony i dobrze funkcjonujący. A dlaczego? Bo widzą w tym swój interes.

Na przeszkodzie staje jednak prawo, które nie zezwala na przejmowanie ogrodu przez istniejące już stowarzyszenie, lecz wtedy i tylko wtedy, gdy działkowcy na specjalnym zebraniu wszystkich działkowców danego ogrodu, powołają na takim zebraniu nowe stowarzyszenie, po zapoznaniu się z nowym statutem i wyrobieniu sobie poglądu, co do wyboru stowarzyszenia prowadzącego ogród, podejmą stosowną uchwałę.

Ogród rodzinny może być prowadzony tylko przez jedno stowarzyszenie, nie może być wielości, bo to prowadziło by do anarchii.

Zwołanie takiego zebrania jest obwarowane ostrymi kryteriami ustawowymi, co do wyboru, przebiegu, udziału osób oraz parametrów ilościowych, wymaganych do podjęcia uchwały, o pozostaniu lub o powierzeniu ogrodu nowemu stowarzyszeniu. Działkowcy bowiem muszą wiedzieć, co ich czeka, jeżeli zdecydują się na zmianę a przede wszystkim muszą wyrazić swoją wolę w przekonaniu, że dany wybór jest dla nich korzystny.

Stowarzyszenie zwołujące zebranie działkowców jest odpowiedzialne za prawidłowość zwołania zebrania i jego przebieg zgodnie z przepisami ustawy, w interesie działkowców.

Inicjatorzy zwołania zebrania, chcąc osiągnąć skutek rozpoczynają kampanię, często daleko odbiegającą od norm prawnych i etycznych. W kampanii posługują się kłamstwem, oczernianiem oraz

obietnicami bez pokrycia, że gdy się wyodrębnią nie będzie kosztów na prowadzenie struktur, będzie można korzystać ze środków budżetowych gminy lub funduszy unijnych, że będzie uchwalanie opłat samodzielnie przez walne zebranie, że będzie możliwe uwłaszczenie. Aby to uwiarygodnić, dopisuje się różne „winy” zarządu, a często całego stowarzyszenia PZD. W ogrodzie tworzy się atmosfera nieufności, sprzyjająca manipulowaniu działkowcami, u których rodzą się pytania, kierowane do zarządu ogrodu a nawet do burmistrza miasta.

Aby sytuację uspokoić i wyciszyć emocje po odbytych zebraniach działkowców Pani Burmistrz Pyrzyce zorganizowała spotkanie z zarządem ROD „Miejski” oraz z zarządem stowarzyszenia „Zieleniec”.

Już na wstępie spotkania rozвіiała nadzieje na realizację obietnic głoszonych w ulotkach, rozszoszonych po mieszkaniach, wywieszanych na ogrodzeniach ogrodu, czy w mieście w witrynach sklepowych, bowiem w istniejącym stanie prawnym, wszystkie stowarzyszenia w kraju działają na tych samych warunkach i dzisiaj każdy ogród może korzystać z pomocy unijnej, ze środków budżetowych, jeżeli gmina ma możliwości, a ogród spełnia warunki i podejmuje inicjatywę.

Nie ma również możliwości uwłaszczenia działkowców w drodze porozumienia z gminą.

Kwestię zarządzania ogrodem, należy odnieść do zarządu pochodzącego z wyboru a opłaty niezbędne na funkcjonowanie ogrodu uchwała dzisiaj też walne zebranie, bez ich narzucania z góry. Koszty związane z prowadzeniem ogrodu w zakresie gospodarki terenami, inwestycji, obsługi prawnej, szkolenia oraz koszty realizacji przyjętych programów rozwojowych są w skali makroekonomicznej bezspornie są niższe, niż koszty w tym zakresie, każdego ogrodu funkcjonującego samodzielnie.

Na spotkaniu ujawniła się ogromna niewiedza pomysłodawców wyodrębnienia się oraz duże zaciętrzewienie w manipulacji faktami. Do tego stopnia, że Pani Burmistrz, była zmuszona studzić gorące głowy niektórych uczestników, reprezentujących stowarzyszenie „Zieleniec”.

Odbyte zebranie wszystkich działkowców – a było to już drugie podejście do wyodrębnienia, dowiodło, że działkowcy nie są zainteresowani zmianą stowarzyszenia, które dzisiaj prowadzi ogród i swoją wolę wykazali, że na zebranie nie przyszli, pomimo indywidualnego zaproszenia każdego z nich w sposób przewidziany ustawą.

Wynika z tego, że inicjatorzy zwoływania kolejnych zebrań powinni zdawać sobie sprawę z tego, że w ten sposób generują tylko niepotrzebne i niemałe koszty, a które tak czy inaczej obciążają wszystkich działkowców ogrodu.

Szermowanie hasłami i obietnicami na niewiele się zda, gdy woła działkowców rozmija się z ambicjami garstki przedstawicieli stowarzyszenia, która nie bacząc na skutki i możliwości, z uporem maniaka próbują forsować swoje idee fixe.

Tadeusz Jarzębak,
Prezes OZ w Szczecinie

- **Ogrody w służbie społeczeństwu. To już nie tylko hasło, ale rzeczywistość**

Z roku na rok rośnie w siłę aktywność społeczna ogrodów działkowych. Zarządy ROD korzystając z propozycji zawartych w Otwartym Programie Społecznego Rozwoju ROD, który jest jednym ze sztandarowych programów PZD, coraz chętniej podejmują inicjatywy, które służą otwieraniu ogrodów działkowych na potrzeby lokalnych środowisk. Patrząc na to, jak wiele imprez zorganizowano w minionym właśnie sezonie trudno nie oprzeć się wrażeniu, że to już nie ewolucyjne otwieranie się ogrodów działkowych, ale wręcz rewolucyjne. Ogrody działkowe cieszą się wciąż rosnącą popularnością w społeczeństwie, a otwartość środowiska działkowego na różnego rodzaju inicjatywy skierowane zarówno do osób często wykluczonych, jak niepełnosprawni, czy samotni, a także do młodzieży, dzieci i całych rodzin sprawia, że cieszą się one coraz większym poparciem społecznym.

Zajęcia dla najmłodszych

Inicjatywy umożliwiające aktywne i bezpośrednio angażowanie się zainteresowanych grup można zaobserwować chociażby na przykładzie współpracy ROD ze szkołami i przedszkolami. Kooperacja rodzinnych ogrodów działkowych z licznymi placówkami edukacyjnymi, domami dziecka i instytucjami opiekuńczo-wychowawczymi ma na celu przekazanie najmłodszym wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia, ekologii oraz walorów wynikających z faktu uprawy działki i przebywania na niej. „Żywe” lekcje przyrody w ROD stanowią dla dzieci element efektywnego i efektownego doświadczania przyrody. Takich owocnych przykładów absorbowania uwagi najmłodszych i tym podobnych działań PZD na rzecz dzieci, w skali całej Polski można mnożyć. Bez względu na porę roku częstym gościem wielu ogrodów są przedszkolaki.

W ROD „Przyjaźń” w Szczecinie przygotowały dla swoich rodziców występy z tańcem, piosenkami i zagadkami o jesieni. Jak przyznaje w rozmowie z PZD Prezes ROD Kazimiera Wadowska, ogród chętnie przyjmuje najmłodszych, aby wśród najmłodszych i ich rodziców upowszechniać modę na działkę.

Z kolei Rodzinny Ogród Działkowy im. Polania w Gnieźnie gościł ostatnio dzieci z Caritas Archidiecezji Gnieźnieńskiej z przedszkola „Orzelki”. Dzieci dzięki uprzejmości działkowców poznawały warzywa i owoce rosnące w ogrodzie, miały także okazję zasadzić własne drzewka, a za ciężką pracę otrzymały medale i dyplomy. Natomiast w ROD „Malwa” w Białej Podlaskiej najmłodszy uczestniczą cyklicznie w zajęciach pt. „Lekcje z zielonymi przygodami, tylko z działkowymi ogrodami”. Dzięki tym działaniom przedszkolaki zgłębiają tematykę wiosennych i jesiennych zmian, jakie zachodzą w przyrodzie. Ponadto mają okazję wykazać się znajomością warzyw, jakie obecna pora roku nam ofiarowuje.

Podobne zajęcia organizuje także ROD „Kolejarz” w Wągrowcu, ROD Nad Nielbą w Wałgrowcu, ROD „Senior” w Nowym Sączu, ROD „nad Strumykiem” w Toruniu, ROD „Flisak” w Toruniu, ROD „Chemik” w Żorach, ROD „Olszynka” w Świnoujściu, ROD „Miedzianka” w Polkowicach, ROD XXXV-lecia w Radomiu i wiele innych ogrodów, jednak nie sposób ich tu wszystkich wymienić. Przez niemal całe wakacje począwszy od czerwca do września w ROD „Irys” w Czechowicach – Dziedzicach co tydzień organizowane były „Aktywne dziecięce weekendy”. Dzieci nie tylko działkowców, ale też okolicznych mieszkańców gminy z radością korzystały z urządzeń na placu zabaw oraz infrastruktury ogrodu. – Radość w oczach dzieci jest dla nas bezcenna – piszą dumni z udanej inicjatywy członkowie Zarządu ROD. Pojawiły się także nowe zabawki – Helikopter kiwak oraz karuzela, które zostały sfinansowane ze środków dotacji, pochodzącej z budżetu Gminy Czechowice-Dziedzice, co nie tylko cieszy, ale pozwala wierzyć, iż pozytywna rola ogrodów i ich niezaprzeczalny udział w życiu społecznym miasta została zauważona i doceniona.

Jak kraj długi i szeroki, inicjatyw realizowanych przez PZD dla dzieci jest mnóstwo, więc nie będzie przesadą mówienie w tym przypadku o masowym zjawisku angażowania dzieci i młodzieży w sprawy pro-ekologiczne. Niektóre ogrody, jak ROD „Oaza” w Piotrkowie Trybunalskim czy ROD im. S. Staszica w Czarnkowie korzystając

z okazji, jaką jest jubileusz 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce zorganizowały piknik dla dzieci. Były konkursy z wiedzy o ochronie przyrody, rysunkowe dot. przyrody oraz sportowe. Były nagrody dla zwycięzców i dla każdego dziecka drobny upominek.

Takie formy spędzania czasu przez najmłodszych nie są jednorazowym odstępstwem od reguły, lecz na stałe wpisują się w lekcyjny kalendarz. Te wszystkie inicjatywy realizowane pod egidą PZD pokazują, że ogrody działkowe nie są jedynie oazami dla seniorów, lecz służą także jako instrument do prezentowania i przekazywania najmłodszemu niezbędnej wiedzy. A o tym, że taka forma zaprzyjaźniania dzieci z przyrodą i przyswajania przez nich informacji jest słuszna i skuteczna, świadczy fakt, iż „żywe” lekcje przyrody każdorazowo cieszą się wielkim zainteresowaniem wśród uczniów oraz samych pedagogów.

Nowe place zabaw

Otwarcie na najmłodszych obywateli to nie tylko organizacja zajęć, ale także przebudowa istniejącej infrastruktury i zakup np. placów zabaw. Nowe urządzenia zabawowe powstały w tym roku m.in. w ROD „Relaks” i „Wiarus” w Bolesławcu, a także w ROD „Oaza” w Kukowie, ROD „Płaszów” w Krakowie i „Jutrzenka” w Bytomiu. Środki na zakup urządzeń zabawowych w każdym przypadku pochodziły zarówno od działkowców, sponsorów, jak i z budżetu miasta. Władze Suwałk i Bolesławca doceniły wartość ogrodów działkowych i udzielając dotacji na montaż placu zabaw pokazały, że chcą wspierać aktywność wśród dzieci i promować bardziej urozmaicone spędzanie czasu wolnego. Zabawa w ROD to nie tylko kształtowanie poczucia estetyki, inspirowanie wyobraźni dzieci, ale także zapewnienie bezpieczeństwa w czasie wolnym. Ogrody są ogrodzone, dzieci są więc odgródzone od ruchu ulicznego, a wiele z nich posiada również monitoring.

Działalność rodzinnych ogrodów działkowych z myślą o dzieciach to nie tylko aranżowanie i przedstawianie ciekawych form edukacyjnych, ale także poczynania wnoszące do świata dzieci urozmaicone gry, zabawy i konkursy. Z okazji Dnia Dziecka w ponad 200 ogrodach odbyły się specjalnie przygotowane pikniki, w którym udział wzięły dzieci w różnym wieku. Malowanie twarzy na wzór bohaterów z kreskówek, brokatowe tatuaże, napełnianie balonów helem, przejażdżki na kucyku, projekcje bajek, obdarowanie każdego z uczestników okolicznościowym medalem oraz

paczką z prezentami to tylko niektóre z atrakcji przygotowywanych przez organizatorów.

Pomocna dłoń PZD

PZD nie poprzestaje na swojej pomocniczo-edukacyjnej działalności skupionej na najmłodszym pokoleniu. Kontynuowana od lat przez Związek aktywność społeczna na rzecz najbardziej potrzebujących, odbywa się w zaciszu gabinetów Krajowej Rady i Okręgowych Zarządów, bo nie o blask fleszy przecież tu chodzi. Należy szczerze oddać Związkowi, iż w kwestiach niesienia pomocy osobom dotkniętym przez los, robi o wiele więcej, niż zakłada to jego program. PZD ze swoimi inicjatywami wychodzi naprzeciw oczekiwaniom wszystkich tych, którzy nierzadko czują się pominięci i odepchnięci na marginesie społeczeństwa. W wielu ogrodach działkowych w całej Polsce przez cały rok prowadzone są przeróżne projekty, w których uczestniczą osoby chore i niepełnosprawne. Dobrym przykładem przyświecającym idei otwarcia ogrodów i wykorzystywania ich zasobów jest ROD Podzamcze w Wałbrzychu. Ogród od przeszło 15 lat nieodpłatnie udostępnia swoje zielone tereny oraz budynek osobom skupionym w Wałbrzyskim Stowarzyszeniu Osób Szczególnej Troski „Reedukacja”. Kilkunastoosobowa grupa wraz z opiekunami każdego roku już od wczesnej wiosny dwa razy w tygodniu spotyka się w ROD, poświęcając czas na rekreację i wypoczynek. Oprócz tego ROD Podzamcze oddaje do dyspozycji świetlicę i resztę ogrodowych dobrodziejstw Regionalnemu Stowarzyszeniu Osób z Chorobą Parkinsona.

Chętnych do niesienia pomocy nie brakuje także w Poznaniu, gdzie tamtejszy ROD im. 2. Armii Wojska Polskiego organizuje pikniki dla osób chorych na Alzheimera. Tego typu akcje stanowią doskonałą okazję do wymiany doświadczeń i nawiązania nowych znajomości, co w przypadku osób starszych i niekiedy siłą rzeczy samotnych, jest często sposobem na radzenie sobie z codzienną monotonią, samotnością i poczuciem wykluczenia. Również w Kielcach los osób borykających się z poważnymi problemami zdrowotnymi nie jest obojętny społeczności działkowej. W stolicy województwa świętokrzyskiego jednym z wielu przejawów działalności dobrotocznej było zorganizowanie przez kielecki ROD Magnolia wspólnej biesiady osób niepełnosprawnych fizycznie i intelektualnie oraz działkowców. Ogród o tej samej nazwie, ale mieszczący się ponad 170 km dalej na południowy zachód – bo w Mikołowie – każdego

roku włącza się w akcje pomocowe, organizując zbiórki odzieży, żywności i zabawek. Mikołowscy działkowcy współpracują ze Stowarzyszeniem Uśmiech z Mikołowa, tamtejszą Placówką Wsparcia Dziennego Świetlicą Opiekuńczo-Specjalistyczną oraz Domem Małego Dziecka. W czasie powodzi działkowcy zorganizowali również pomoc dla poszkodowanych w Chełmie Śląskim.

Dobre wzorce są przykładem także dla innych zarządów ogrodów, które zachęcane pozytywnym odzewem również otwierają swoje bramy dla osób potrzebujących. ROD im. Marii Curie – Skłodowskiej w Bydgoszczy zaprosił do ogrodu osoby niepełnosprawne wraz z rodzinami. Spotkanie miało charakter integracyjny i związane było z powitaniem jesieni. Zostało przygotowane przy współpracy z Ruchem na Rzecz Godności Osób Niepełnosprawnych WYZWANIE i było pierwszym w ramach planowanego cyklu. Miłą niespodzianką dla niepełnosprawnych dzieci z wolbromskiego Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego przygotował z kolei Rodzinny Ogród Działkowy „Relaks” w Wolbromiu. Działkowcy zaprosili do siebie dzieci na niecodzienny piknik. Obok bogatego poczęstunku, uczestnicy mogły wysłuchać referatu o pszczołach i ich zdrowotnym wpływie na ludzi a także zobaczyć z bliska „pszczelą rodzinę”.

Małe co nieco dla seniorów

Coraz więcej zajęć i aktywności oferowanych jest także seniorom. KR PZD wychodzi z założenia, że oferowane przez Związek wsparcie, nie powinno ograniczać się tylko do dbania o dobre samopoczucie psychiczne zainteresowanych i potrzebujących grup, ale i fizyczne. W związku z tym łódzki Rodzinny Ogród Działkowy Polanka również realizuje program PZD w zakresie zagospodarowania i modernizacji ROD, jak i przystosowania ogrodu do nowych funkcji. Jedną z inwestycji, którą zrealizowano w ogrodzie, był park aktywnej rehabilitacji na świeżym powietrzu. Z kolei w ROD „Piotruś” w Styrzyczu powstała właśnie ścieżka zdrowia oraz edukacyjno-przyrodnicza. Co roku organizowany jest tutaj także „Dzień Seniora”, który jest okazją do wspólnych wspomnień, zabawy i budowania wspólnoty.

Pionierzy robią to już od 43 lat. Mowa o wakacjach dla seniorów, które każdego roku Zarządy ROD i PZD organizują przy współpracy z MOPS, Caritasem czy innymi ośrodkami pomocy osobom starszym. Wczasy dla seniorów w Rodzinnym Ogródzie Działkowym im. Powstań-

ców Wielkopolskich w Chodzieży mają naprawdę długoletnią historię. Organizatorami corocznego wypoczynku są: Zarząd ROD, który udostępnia Dom Działkowca i teren ogólny ogrodu oraz władze samorządowe Miasta Chodzieży, które od 43 lat zabezpieczają środki finansowe na ten wypoczynek. Współorganizatorem jest również Polski Komitet Pomocy Społecznej w Chodzieży oraz Chodzieski Klub Gospodarczy. Z kolei pierwsze wczasy dla emerytów i rencistów w ROD Koło II w Warszawie ówczesny zarząd ogrodu zorganizował w 1968 r. W kronice ROD „Koło II” zachowały się zdjęcia dokumentujące to wydarzenie. – Takie inicjatywy są bardzo potrzebne, więc pielęgnujemy tę tradycję zapoczątkowaną pół wieku temu. Wczasy dla seniorów bardzo integrują lokalną społeczność z nami – mówi Andrzej Pontkowski, Prezes ROD „Koło II” w Warszawie. W tym roku odbyły się dwa dwutygodniowe turnusy dla seniorów. Podczas każdego z nich uczestnicy spotykali się na śniadaniu, brali udział w wielu atrakcjach, a każdy dzień kończył się wspólnym obiadem. Seniorzy zapoznali się z tajnikami serowarstwa, mieli kursy z pierwszej pomocy, warsztaty kulinarne i zajęcia z gimnastyki. Wczasom towarzyszyła wystawa malarstwa. Odbył się również seans filmowy. Uśmiechnięte twarze uczestników i zapowiedź powrotu w to miejsce za rok, to najlepsze dowody na duże znaczenie takich lokalnych inicjatyw. Także w ROD im. „Kolejarz” w Zbąszynku grupa seniorów z terenu gminy miała okazję spędzić czas w miłej atmosferze oraz uczestniczyć w ciekawych zajęciach i wykładach w ramach zorganizowanych tu wczasów dla seniorów. Każdego dnia przybyli seniorzy mieli wiele atrakcji: spotkanie z muzyką, konkursy plastyczne, spotkania z dietetykiem, policją, lekarzem, seniorzy mieli również zorganizowaną zabawę taneczną oraz wyjazd do Planetarium Keplera w Zielonej Górze. Warto również podkreślić fakt, że to nie pierwszy pobyt seniorów w tym ogrodzie, bowiem osoby starsze są tu częstym gościem podczas zabaw karnawałowych, andrzejkowych i majowych, które są już na stałe wpisane w życie ogrodu.

Jak grzyby po deszczu rodzą się kolejne inicjatywy – pikniki pokoleniowe, takie jak „Od juniora do seniora” zorganizowane w ROD Aster w Opolu czy festyn integrujący pokolenia i środowisko lokalne zorganizowany w ROD „Neptun” w Starogardzie Gdańskim. Jego inicjatorami byli sami działkowcy-seniorzy, którzy zaprosili do wspólnej zabawy wszystkie pokolenia działkowców oraz

gości. Licznie przybyli ci najmłodsi i najstarsi a dzięki przygotowanym różnorodnym atrakcjom wszyscy znaleźli coś dla siebie. Pojawił się też turniej działkowego brydża. Jeden z nich miał miejsce w ROD „Malwa” w Pile i cieszył się sporą popularnością. Komisja Polityki Społecznej OZ PZD w Poznaniu po raz czwarty zaprosiła działkowców na „Spotkanie z kulturą i sztuką w ROD”. W ROD im. ks. Przyłuskiego pojawiły się artystyczne prace malarskie i inne dzieła autorstwa samych działkowców. Wśród nich znalazły się rękodzieła haftu artystycznego, wyroby decoupage oraz szydełkowe.

Ruch to zdrowie

Ogrody działkowe dają ludziom nie tylko owoce i warzywa oraz świeże powietrze i miejsce do rekreacji, ale także zapewniają spora dawkę ruchu, który ma dobroczynny wpływ na zdrowie. Działkowcy pracują, spacerowicze podziwiają, ale coraz częściej zarządy ROD organizują inicjatywy sportowe skierowane do całej społeczności. W ROD im. Przemysława w Rogoźnie pojawiły się dzieci z Przedszkola nr 1 im. Kubusia Puchatka. Mali goście uczestniczyli wraz z opiekunami i rodzicami w zorganizowanym na terenie ogrodu już po raz drugi – Marszobiegu. Podczas festynu obecni byli nawet przedstawiciele lokalnych władz, m.in. burmistrz Roman Szuberski oraz zastępca burmistrza Renata Tomaszewska. Głównym celem festynu była integracja całej społeczności przedszkola, a także działkowców oraz promowanie zdrowia przy aktywnym spędzaniu czasu na świeżym powietrzu.

Z kolejną ciekawą inicjatywą dla społeczności miejskiej wystąpił Zarząd Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Niezapominajka” w Grudziądzu. Koncepcja cyklicznych Rajdów Rowerowych pod hasłem: „Śladami Dr. Jalkowskiego założyciela pierwszego ogrodu działkowego w Grudziądzu” nawiązuje wprost do obchodzonego właśnie w bieżącym roku Jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich. Celem rajdu jest m.in. popularyzacja turystyki rowerowej, promowanie zdrowego stylu życia, aktywny wypoczynek oraz prezentacja ciekawych zakątków w ogrodach. Uczestnicy pierwszego rajdu, który odbył się w ROD „Energetyk” w Grudziądzu bardzo pochlebnie wypowiadali się o tej formie integracji, która jest również świetną okazją do zobaczenia różnych form aranżacji działek w ogrodach, ale też sposobność do integracji środowiska działkowego, wymiany doświadczeń i co

bardzo ważne poznanie historii poszczególnych ogrodów.

Blisko 100 osób miłośników rekreacji rowerowej odpowiedziało pozytywnie na propozycję Zarządu ROD „Relaks-Storczyk” w Czechowicach-Dziedzicach i wzięło udział w II Ogrodowym Pikniku Rowerowym – imprezie towarzyszącej obchodom Dni Czechowic-Dziedzic w 2017r.. Warto było tego dnia pokonać ok. 25 kilometrów, bo na zakończenie przygotowano konkurs z wiedzy o rodzinnych ogrodach działkowych, a uczestnikom rozdano nagrody.

Bardzo popularną formą rekreacji, która zyskuje na popularności stają się spływy kajakowe. W ubiegłym roku działkowcy z ROD „1-go Maja” w Łaziskach Górnych popłynęli kajakami doliną Małej Panwii pierwszy raz. Obszar ten obejmuje jedną z najbardziej naturalnych rzek nizinnych w granicach województwa opolskiego. Decyzja o ujęciu spływu w grafiku rocznych wyjazdów wycieczkowo-rekreacyjnych zapadła jednomyślnie. Jak mówią działkowcy z ROD „Związkowiec” w Bydgoszczy, którzy w tym roku zorganizowali „Spływ kajakowy rzeką Brdą”, rekreacja i obcowanie z przyrodą nie tylko na działce. Działkowcy zapraszają do ogrodów mieszkańców, a także są znakomitymi organizatorami wspólnych aktywności. Do udziału w spływie bydgoskich działkowców zgłosiło się ponad 30 osób, a najmłodszy miał 5 miesięcy. Trasa spływu wyniosła ok 13 km i rozpoczęła w miejscowości Tryszczyn gdzie znajduje się tama elektrowni wodnej.

Funkcjonowanie ogrodów to dziś niemal jak zarządzanie przedsiębiorstwem, a przy tym podkreślić należy, że zarządy pełnią często swoje funkcje na zasadach wolontariatu, poświęcając swój czas, energię i siły. Tym bardziej szkoda, że tak wiele cennych inicjatyw, które podejmują obecnie ogrody działkowe nie przebijają się do serwisów informacyjnych i gazet, które często wolą przedstawiać stereotypowy i zaściankowy obraz sugerujący, że działkowiec to taki ktoś, kto od wielu lat uprawia eko marchewkę w centrum miasta blokując jego rozwój. Takie prezentowanie działkowców ma daleko idące konsekwencje w postaci kolejnych planów likwidacji ROD w planach zagospodarowania przestrzennego miast. Tymczasem wystarczy przyjrzeć się temu, co dzieje się w ogrodach, by przekonać się, jak żyją współczesne ogrody, jak wiele cennych inicjatyw ma tu swoje miejsce i jak mocno integrują się one z lokalną społecznością i znakomicie jej służą wypełniając wiele potrzeb.

AH

- **Warszawscy działkowcy walczą o ocalenie ROD im. Obrońców Pokoju w Warszawie**

Wciąż nie jest wiadome czy uda się ocalić najstarszy w Warszawie ROD im. Obrońców Pokoju. Planiści nie licząc się z mieszkańcami, którzy od wielu lat traktują to miejsce jak park, chcą zaorać ogród i w jego miejscu zbudować m.in. targowisko i parking podziemny. Działkowcy i lokalni mieszkańcy mówią w tej sprawie jednym głosem i nie zgadzają się na propozycje władz miasta. Działkowcom chcą pomóc także radni z Mokotowa, którzy proponują, by ogród objąć opieką konserwatora i wpisać go do rejestru zabytków stolicy.

Projekt miejscowego zagospodarowania przestrzennego Wierzbna przewiduje w rejonie ul. F. Joliot-Curie przeobrażenie dotychczasowego terenu ROD im. Obrońców Pokoju w ogólnodostępny park miejski. Poza zielenią parkową na obszarze między ulicami Raclawicką, Odyńca i Aleją Niepodległości oraz na terenie przylegającym do ul. Wołoskiej ma znaleźć się m.in. targowisko oraz podziemny parking. Jeśli miasto podjęłoby decyzję o zagospodarowaniu tego rejonu zgodnie z powstającym planem, większość działkowców straciłoby działki. Działkowcy kategorycznie nie zgadzają się na wprowadzanie planu zagospodarowania, jaki proponują władze Warszawy. Wielokrotnie wyrazili obawy, także podczas odbywających się w październiku konsultacji. Widmo utracenia działek, które dla wielu osób są dorobkiem całego życia spowodowało, że podczas spotkań temperatura dyskusji była wysoka. Przedstawiciele ratusza oraz Zarządu Zieleni omawiali możliwości zagospodarowania przestrzeni pod kątem uwarunkowań propozycji planu. Niestety mimo zapewnień, że plan zagospodarowania tego terenu nie jest jednoznaczny z chęcią likwidacji ogrodu, działkowcy nie usłyszeli ze strony reprezentantów magistratu, że utrzymają swoje działki. Działkowcy kategorycznie nie zgadzają się na wprowadzanie planu w zaproponowanej formie. Wielokrotnie wyrazili obawy, że jego zapisy są jednoznaczne z likwidacją ogrodu. Domagają się również od miasta jasnych deklaracji, które zapewnią im dalsze funkcjonowanie ROD na tym terenie. Przeciwnie jakimkolwiek zmianom jest również liczne grono okolicznych mieszkańców, którzy wspierają ROD w walce o przetrwanie.

ROD im. Obrońców Pokoju ma ogromną wartość historyczną – został założony w 1902 r. Spełnia ważną rolę ekologiczną, gdyż żaden park nie jest w stanie dorównać ogrodom działkowym pod

względem bioróżnorodności. Ma również spore znaczenie dla społeczności lokalnej i stanowi unikalny element urbanistyki miasta. ROD Obrońców Pokoju jest nie tylko chodzącą historią ogrodnictwa działkowego w stolicy, ale przede wszystkim jest miejscem, które mimo upływu lat wciąż żyje i służy całej społeczności miejskiej jako miejsce spotkań, edukacji dzieci i młodzieży oraz wielu innych, równie ciekawych inicjatyw dla warszawiaków. Tylko w tym roku Zarząd ROD przygotował cykl zajęć dla przedszkolaków pt. „Zielone lekcje”, a dzieci mogły obsadzić nasionkami przygotowane specjalnie dla nich grządki. Ponadto w ogrodzie od lat cieszy się popularności cykl pt. „Warszawscy działkowcy”. Polega on na przybliżeniu mieszkańcom Warszawy idei miejskiego ogrodnictwa, przedstawieniu historii ogrodu oraz jego mieszkańców.

Nie tylko działkowcy, ale także mieszkańcy Mokotowa wspierają działkowców w walce o przetrwanie. Poparcie dla działkowców wyraziła m.in. obywatelska organizacja Miasto Jest Nasze, które apeluje o wsparcie dla działkowców. „Zupełnie nie rozumiemy koncepcji niszczenia tego dobra w imię szerszego otwarcia przestrzeni zielonej. Boimy się, że to tylko przykrywką do zabudowy sporej części, i tym samym przecięcia pasu zieleni, który ciągnie się od Wołoskiej aż do Wisły” – napisali w apelu. Teraz do obrony warszawskiego ogrodu włączyli się także radni z Mokotowa z Komisji Ładu Przestrzennego i Ochrony Środowiska, którzy wnieśli do projektu MPZP Wierzbna uwagę dotyczącą potrzeby zachowania integralności Rodzinnych Ogródków Działkowych im. Obrońców Pokoju poprzez objęcie terenu ochroną konserwatorską i wpisaniem ich do ewidencji zabytków. Taka ochrona pozwoliłaby zachować w tym miejscu ogród działkowy w niezmienionej formie.

AH

- **Ogrody działkowe XXI wieku; jak je otwierać dla mieszkańców, by służyły również działkowcom**

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Wierzbna w rejonie ul. F. Joliot-Curie planuje się przeobrażenie dotychczasowego terenu ogrodów działkowych w ogólnodostępny park miejski. Na obszarze ograniczonym ulicami Raclawicką, Odyńca i Al. Niepodległości oraz przylegającym do ul. Wołoskiej, poza zielenią parkową, ma znaleźć się m.in. targowisko i parking podziemny. Choć w planie zapisano, że forma parku publicznego ma nawią-

zywać w zagospodarowaniu do historii miejsca, czyli pierwszych ogrodów działkowych w Warszawie, w sytuacji, gdy miasto podejmie decyzję o zagospodarowaniu tego obszaru zgodnie z powstającym planem, większość obecnych działkowców straci działki, a duża część obecnej, cennej roślinności zniknie.

Nasuwa się pytanie, jaki jest cel likwidacji ogrodów działkowych i dlaczego miasto nie dąży do zachowania najstarszego ogrodu działkowego na terenie Warszawy?

W 2014 roku SGGW zorganizowała Seminarium pt. „Przyszłość ogrodów działkowych w miastach”, podczas którego jednym z referentów był Eugeniusz Kondracki Prezes Polskiego Związku Działkowców. W swoim referacie Prezes PZD opisywał ewolucję polskich ogrodów działkowych, a także ich ogromne znaczenie dla społeczeństwa polskiego. Zaznaczył, że Polski Związek Działkowców gotowy jest do dialogu i otwarty na zmiany w istniejących ogrodach, a także dostrzega nowe koncepcje projektowe, które pozwalają otwierać ogrody działkowe dla całego społeczeństwa.

Podczas Seminarium przedstawiono kilka koncepcji zmian i możliwości upubliczniania ogrodów działkowych. Na szczególną uwagę zasługuje koncepcja programowo-przestrzenna najstarszego w Warszawie ROD „Obrońców Pokoju”, który powstał w 1902 r. Obszar tego ogrodu był nie tylko miejscem upraw. Podczas II wojny światowej służył za schronienie dla bezdomnym i kryjówkę dla żołnierzy AK. Pomimo zniszczeń po wojnie został odbudowany i wrócił do dawnej świetności.

Koncepcja przeobrażenia terenu ROD „Obrońców Pokoju” w ogród otwarty zawiera ciekawy program dydaktyczny dla dzieci, młodzieży i okolicznych mieszkańców. Nie wiąże się z likwidacją działek, a co za tym idzie koniecznością wypłaty odszkodowań dla działkowców i szukania terenów zamiennych.

Stworzenie tras dla biegaczy, zaprojektowanie nowych wejść na teren ogrodu (od strony ul. Raławickiej), wydłużenie alei głównej, zamontowanie oświetlenia, wydzielenie przestrzeni otwartej w pobliżu istniejącej świetlicy i stworzenie Centrum Edukacji Przyrodniczej, pozwoliłoby na zachowanie obecnej funkcji ogrodu działkowego z jednoczesnym otwarciem go dla okolicznych mieszkańców.

Ciekawym przykładem adaptacji dawnych ogródków działkowych, z zachowaniem znajdującej się na terenie działek roślinności, jest stworze-

nie przestrzeni do wypoczynku w parku im. Romana Kozłowskiego na Ursynowie na przełomie 2012 i 2013 roku.

Niepokojące projekty zmian

W powstającym projekcie planu zagospodarowania dla Wierzbna na terenie zieleni urządzonej (oznaczonym jako A. 1.ZP), czyli na obszarze obecnego ROD „Obrońców Pokoju”, wskaźnik minimalnego udziału terenu biologicznie czynnego działki lub terenu zaplanowano jako 70%. Zatem przy powierzchni 8,61 ha, jaką zajmują ogrody działkowe, w przyszłości 30 % tego obszaru będą mogły stanowić nawierzchnie utwardzone, obiekty małej architektury, budynki do 8,0 m wys., garaż podziemny i targowisko.

Trzeba pamiętać, że ogrody działkowe to nie tylko cenne drzewa, krzewy i rośliny zielne (często wartościowe, stare odmiany). Poza wartością historyczną i społeczną, jaką posiada 110-letni ROD Obrońców Pokoju, to także obszar, w którym żyją drobne ssaki, liczne owady i znajdują się miejsca lęgowe dla wielu gatunków ptaków; zwierzęta te zginą, jeśli ich obecne siedliska zostaną zniszczone.

mgr. inż. Małgorzata Wójcik,
Instruktor ds. ogrodniczych KR PZD

• Meldowanie na terenie ROD

Zgodnie z ustawą o ewidencji ludności, z dniem 1 stycznia 2018 r. zostanie zniesiony obowiązek meldunkowy. Oznaczać to będzie, że od nowego roku m.in. obywatel polski przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie będzie zobowiązany meldować się w miejscu stałego lub czasowego pobytu w terminie 30 dni, licząc od dnia przybycia do tego miejsca. W chwili obecnej jest procedowany rządowy projekt ustawy o zmianie w/w ustawy (druk 1815) utrzymujący obowiązek meldunkowy. Jeżeli zostanie on uchwalony obowiązek meldunkowy zostanie zachowany, bezterminowo.

Zniesienie obowiązku meldunkowego miałooby korzystne znaczenie dla rodzinnych ogrodów działkowych. Polski Związek Działkowców wielokrotnie wypowiadał się przeciwko zjawisku meldowania na działkach w ROD. W ostatnim piśmie w tej sprawie, skierowanym w dniu 4.01.2017 r. do Ministra Infrastruktury i Budownictwa, PZD wprost wskazał, że wykorzystywanie terenów ROD do celów mieszkaniowych jest niezgodne z art. 12 ustawy o ROD i konieczne jest wprowadzenie odpowiednich zmian z ustawie o ewidencji

ludności, aby organy meldunkowe w przypadku wniosku o zameldowanie na terenie ogrodu mogły wydawać decyzje odmowne.

Związek niejednokrotnie podkreślał, że zamieszkiwanie i meldowanie jest sprzeczne z ideą rodzinnych ogrodów działkowych, których celem nie jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych społeczeństwa, lecz zaspokajanie potrzeb rekreacyjnych i wypoczynkowych działkowców. Korzystanie z działek w celach mieszkalnych jest niezgodne z prawem, ale i często bardzo uciążliwe dla pozostałych osób korzystających z działek. Działkowcy skarżą się m.in. na ciągle jazdy samochodów po alejkach ogrodowych, które niszczą je, zakłócają zaciszę i przeszkadzają w odpoczynku. Wskazują na problemy związane ze spalaniem odpadów w kominkach w altanach działkowych, co grozi zdrowiu i bezpieczeństwu pozostałych działkowców. Podnoszona jest kwestia konieczności płacenia wyższych odpłat za wodę, prąd czy też śmieci, które generują przede wszystkim zamieszkujący działkowcy.

W świetle obowiązujących przepisów zameldowanie jest potwierdzeniem miejsca stałego lub czasowego pobytu. Aby dokonać zameldowania niezbędne jest posiadanie adresu, numeru domu i lokalu. Altana na terenie ROD nie spełnia tych wymogów. Adres posiada tylko ROD, a numer działki jest tylko numerem porządkowym na ogrodzie. Poza tym, altana nie spełnia wymogów technicznych, które są niezbędne do zamieszkiwania.

Problem zamieszkiwania i zameldowania w ROD w większości przypadków spowodowany jest bezrobociem, pogorszeniem sytuacji finansowej, brakiem mieszkań komunalnych czy też brakiem wsparcia instytucji, które winny zajmować się rozwiązywaniem tych problemów. Zdarzają się również przypadki, że zamieszkiwanie na terenie ROD nie jest wynikiem złej sytuacji materialnej, ale działaniem celowym żeby mieć mniejsze koszty utrzymania mieszkania. Wydaje się, że dopóki te problemy nie zostaną rozwiązane, dopóty – mimo wysiłku PZD – problem zamieszkiwania będzie pojawiał się na terenie ROD. Pamiętajmy jednak, że zamieszkiwanie i meldowanie się na terenie działki jest rażącym naruszeniem prawa – obowiązującej ustawy o ROD i statutu PZD. Osoba, która takie działania podejmuje naraża się na poważne konsekwencje, w szczególności utratę działki w wyniku wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej.

MAP

• Budżety obywatelskie

Tryumf włocławskich działkowców PZD

- Budżet Obywatelski Włocławka zdobyty!

Budżety Obywatelskie to świetna możliwość na wykonanie wielu zadań inwestycyjnych w miastach. Zadań, które wskazują w projektach sami mieszkańcy miast, starając się pozyskać jak największe poparcie na realizację swoich koncepcji.

Z możliwości poprawienia życia codziennego, w ramach projektów Budżetu Obywatelskiego już po raz drugi skorzystaliby działkowcy użytkujący swoje działki w zakolu rzeki Zgłowiączki, miasta Włocławek. Przy współudziale władz Okręgowego Zarządu Toruńsko-Włocławskiego Polskiego Związku Działkowców został opracowany projekt pn. Droga dla działkowców Południe Włocławek, który został zatwierdzony i wpisany na listę projektów, na które mieszkańcy Włocławka mogą oddawać swoje głosy poparcia.

Jak już wspomniałem na początku to już kolejna, druga inicjatywa działkowców PZD z Włocławka, w pozyskiwaniu środków w ramach Budżetu Obywatelskiego. Poprzednia inwestycja odnosiła się do modernizacji i budowy ulicy Jastrzębiej we Włocławku, ulicy prowadzącej do największego i zarazem najstarszego z ogrodów działkowych, jakim jest ROD «Przyszłość» – świetnie zarządzany z ciągle modernizowaną przez działkowców infrastrukturą wspólną.

Tegoroczny projekt dotyczy modernizacji, a na dobrą sprawę budowy od podstaw jedynej ulicy, stanowiącej dojazd do kompleksu ogrodów działkowych ulokowanych w zakolu rzeki Zgłowiączki. O problemie pisaliśmy 13 sierpnia 2017 roku na stronie okręgu toruńsko-włocławskiego w artykule „Czyżby bliski koniec drogi przez mękę?”. Przypomnę, że z drogi tej korzysta na co dzień ponad 1000 działkowców a w weekendy około 2-3 tysięcy osób, gdyż do ogrodów przybywają bliscy i rodziny działkowców, a ponadto z tej drogi korzystają spacerowicze oraz młodzież szkolna.

Projekt „Droga dla działkowców Południe Włocławek” był 53 projektem złożonym do Urzędu Miasta Włocławek, jednakże dzięki charyzmatycznej postawie kilku działkowców, w tym członków zarządów rod, udało się pozyskać rekordową ilość głosów popierających koncepcję modernizacji drogi. Dzięki zaangażowaniu tych osób udało się zebrać 1016 głosów, co jest bezapelacyjnym rekordem głosów oddanych w tegorocznym konkursie w ramach Budżetu Obywatelskiego we Włocławku. Co najistotniejsze, był to projekt lo-

kalny, a więc głos na niego mogli oddawać jedynie mieszkańcy osiedla Południe.

Reasumując, nie ma się czemu dziwić. Działkowcy zrzeszeni w Polskim Związku Działkowców nie raz już dowiedli, że potrafią zadbać o swoje prawa lub walczyć o to co dla nich dobre. Pozwolę sobie w tym momencie zadać na dobrą sprawę pytanie retoryczne – „Czy byłoby to możliwe dla małego stowarzyszenia ogrodowego?” Czy działkowcy, którzy ulegliby mrzonkom o wyodrębnieniu się z Polskiego Związku Działkowców, mieliby szansę na tak duże poparcie i pomoc innych? Odpowiedź nasuwa się sama. Prawda obrotni się zawsze sama, tylko duża monolityczna organizacja taka jak PZD jest w stanie wywalczyć i obronić swoich członków – działkowców.

Piotr Gadzikowski,
Prezes OZ Toruńsko-Włocławskiego PZD

ROD „Krubin” będzie miał nowy parking

ROD „Krubin” w Ciechanowie otrzyma spory zastrzyk finansowy w ramach Budżetu Obywatelskiego 2018. Gdyby ten niewielki ogród sam chciał uezierać zagwarantowaną kwotę, zajęłoby mu to kilkanaście lat.

Tysiące głosów, miliony złotych

W ciechanowskim Budżecie Obywatelskim 2018 oddano ponad 7 tys. głosów na projekty, a zarezerwowana na ten cel kwota wyniosła ok 1,68 mln zł. Zrealizowanych zostanie 10 projektów osiedlowych oraz 7 projektów ogólnomiejskich. Wśród wybranych znalazł się projekt zgłoszony przez Jana Tańskiego, Prezesa ROD „Krubin” w Ciechanowie. W głosowaniu otrzymał on 711 głosów.

Parking zamiast błota

Projekt przewiduje budowę 20 miejsc parkingowych i 3 lamp przed główną bramą wjazdową do ROD, pomiędzy ulicą Podleśną i Dobrą. Koszt inwestycji ma wynieść 97 tys. złotych. – Zaproponowaliśmy projekt parkingu, bo mamy sporo problemów w tym względzie. Wystarczy, że chwile popada, a przed bramą do ogrodu od razu mamy ogromne błoto. Jest wówczas problem z wywozem śmieci, a działkowcy nie mogą komfortowo dojechać do ogrodu – tłumaczy Jan Tański, Prezes ROD „Krubin”.

Projekt uzyskał bardzo dużą liczbę głosów. Na drugą propozycję w kategorii projektu osiedlowego zagłosowało ponad dwukrotnie mniej osób. – Dostać prawie 100 tysięcy złotych to dla nas coś

niebywałego! Myślę, że nawet w 15 lat byśmy nie zgromadzili tak dużych środków na parking – cieszy się Jan Tański. – Nasz ogród jest niewielki, bo mamy zaledwie 103 działki. Dla nas to jak złapać Pana Boga za nogi – dodaje.

Warto walczyć o budżety obywatelskie!

Jak zapewnia Prezes ROD „Krubin”, choć ogród po raz pierwszy startował w Budżecie Obywatelskim, na pewno nie zrobił tego po raz ostatni, tym bardziej, że lista projektów do zrealizowania jest długa. – Chcielibyśmy doprowadzić do ogrodu bieżącą wodę, znaleźć finansowanie na sieć wodociagową. Ponadto marzy nam się węzeł sanitarny z natryskami i z punktem poboru wody. Mamy nawet zarezerwowaną działkę na tego typu inwestycję. Nasza infrastruktura ma już kilkadziesiąt lat, więc chcielibyśmy również mieć nowe ogrodzenie i bramy z prawdziwego zdarzenia – wymienia Prezes ROD „Krubin”.

Nowy parking powstanie w 2018 r.

Projekt budowy parkingu ma zostać wpisany do ciechanowskiego budżetu na 2018 rok. W dalszej kolejności planowane są prace projektowe, których zwieńczeniem będzie budowa 20 miejsc postojowych wraz z systemem oświetleniowym.

ROD „Krubin” w Ciechanowie to kolejny przykład na to, że warto zgłaszać projekty związane z rozbudową infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych w lokalnych konkursach na budżety obywatelskie, ponieważ samorządy coraz chętniej wspierają ideę rozwoju ruchu ogrodnictwa działkowego w naszym kraju.

AH

Lampy solarne dla 7 zabrzańskich ROD z budżetu obywatelskiego

Zakończyły się prace związane z budową lamp solarnych na 7 zabrzańskich ROD, które wygrały zeszłoroczną edycję Budżetu Obywatelskiego 2016 Miasta Zabrze. Cały cykl trwał dwa lata i właśnie dobiegł końca okres czasu od wygrania projektu do realizacji robót budowlanych, które ostatecznie zostały sfinalizowane. Pula budżetu obywatelskiego wyniosła 4 mln zł z czego na rzecz Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Zabrzu udało się uzyskać kwotę prawie 1,5 mln zł.

Dzięki wspólnemu zaangażowaniu zabrzańskie ROD postanowiły powalczyć o te środki i w ten czas złożono trzy projekty dotyczące instalacji solarnych lamp oświetleniowych na alejkach ogrodowych. Do wspomnianych projektów

w pierwszym etapie włączyło się siedem ROD. Projekt pierwszy dotyczył ROD „Webera” i ROD „Biała Róża”, projekt drugi dotyczył ROD „Wiśnia”, ROD „1000 lecia” i ROD «Ratownik», natomiast projekt trzeci dotyczył ROD «Róża» i ROD «Odrodzenie». Wszystkie udało się wygrać.

Jednym z priorytetowych zadań dla wszystkich struktur Związku jest finansowanie zadań inwestycyjnych ze środków zewnętrznych, w tym budżetów obywatelskich. W tej kwestii Krajowa Rada PZD w formie uchwał wydała wiele wytycznych dotyczących realizacji takich zadań, gdyż fundusze i środki zewnętrzne stanowią istotne źródło finansowania wszelakiego rodzaju inwestycji na terenach ROD, które przyczynia się do rozwoju infrastruktury ROD. Wiele ROD idąc w ślad za uchwalonymi przez Krajową Radę PZD wytycznymi próbuje osiągnąć zamierzone cele i otrzymać wsparcie.

Zakończone zadanie budowy lamp solarnych w zabrzańskich ROD dowodzi jednego: Budżety obywatelskie to duża szansa dla realizacji wielu inwestycji na terenie Rodzinnych Ogrodów Działkowych i ich rozwoju. Mając na uwadze liczbę działkowców i ich rodziny można śmiało założyć, że ogrody mogą z powodzeniem przeforsować swoje projekty w budżetach obywatelskich. Mamy nadzieję, że ten przykład pobudzi do działania także innych, bo wielką szkodą byłoby z tych dużych środków nie skorzystać w przyszłości.

Inwestycja na terenie zabrzańskich ROD jest doskonałym przykładem współpracy pomiędzy Miastem a PZD. Potwierdził to również Prezes PZD Pan Eugeniusz Kondracki który w dniu 17.10.2017r. był obecny na terenie ROD «Wiśnia» w Zabrze. Wizyta na terenie ROD nastąpiła po konferencji przedjazdowej, która odbyła się w siedzibie Delegatury Rejonowej PZD Okręgu Śląskiego w Zabrze, a jej głównym tematem była nowelizacja Statutu PZD. Prezes PZD docenił jednocześnie zaangażowanie Zarządu ROD w zakresie poprawy infrastruktury. Dotyczy to nie tylko oświetlenia alejek w ROD, ale również świetlicy ROD, która dzięki ostatnim remontom lepiej służy Działkowcom. Prezes ROD «Wiśnia» w Zabrze przedstawił Prezesowi PZD także dalsze zamierzenia odnośnie inwestycji w ROD – już teraz ROD ubiega się o kolejne środki z budżetu obywatelskiego, które w razie ich pozyskania będą przeznaczone na plac zabaw. Pan Eugeniusz Kondracki podkreślił, iż taka inicjatywa jest bar-

dzo pożądana w ROD. Dzięki temu działki rodzinne są jeszcze bardziej atrakcyjne dla rodzin z dziećmi, można bowiem w łatwy sposób połączyć wypoczynek oraz uprawę działki z zabawą dla najmłodszych.

Poniżej przedstawiamy kilka fotografii lamp solarnych jakie zostały wybudowane na terenach ROD w Zabrze oraz z wizyty Prezesa PZD Pana Eugeniusza Kondrackiego na terenie ROD «Wiśnia» w Zabrze.

Mateusz Macianty

- St. inspektor ds. terenowo – prawnych

Inwestycja w ROD w ramach budżetu obywatelskiego w Raciborzu

Zarząd Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Pod Widokiem” w Raciborzu zrealizował w ogrodzie zadanie inwestycyjne w ramach budżetu obywatelskiego Miasta Racibórz edycja 2016/2017 p/n „Utwardzenie nawierzchni wewnętrznej w ROD Pod Widokiem w Raciborzu”. Zadanie obejmowało zaprojektowanie i wykonanie utwardzenia nawierzchni wewnętrznej w ROD Pod Widokiem w Raciborzu wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej. Inwestycja kosztowała 103 tys. złotych.

W ramach zadania wykonano następujące przedsięwzięcia:

- utwardzona została nawierzchnia części ogrodu (1650 m²) z przeznaczeniem na przemieszczanie się i parkowanie pojazdów – ogród zyskał 27 miejsc postojowych z dojazdem utwardzoną nawierzchnią od ul Brzeskiej,
- ułożono na ławie betonowej 240 m krawężnika drogowego,
- zamontowano z ocynkowanych paneli systemowych 300 mb ogrodzenia zewnętrznego,
- zdemonstrowano stary płot oraz uporządkowano teren po robotach.

W związku z w/w zadaniem uporządkowano teren wokół ogrodu, a ze środków ogrodowych zakupiono i posadowiono 2 bramy oraz 1 furtkę. Dzięki zrealizowaniu w/w zadań wizerunek ogrodu znacznie się poprawił, a sam ogród może być użytkowany przez okres całego roku bez względu na warunki atmosferyczne. Dotychczas w czasie długotrwałych opadów deszczu, roztopów dojazd do ogrodu i działek był praktycznie niemożliwy.

Zrealizowanie powyższych zadań nie byłoby możliwe bez wytrwałości i zaangażowania członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej ROD oraz znacznej części działkowców, którzy poświęcili

bardzo dużo czasu na pozyskiwanie głosów poparcia dla wnioskowanego zadania.

Rodzinny Ogród Działkowy „Pod Widokiem” w Raciborzu znajduje się we wschodniej części Raciborza na granicy Miasta Raciborza z Powiatem Wodzisławskim i przylega do ściany lasu Widok w Raciborzu – Brzeziu. Po wykonaniu w latach 1983-1986 niezbędnych przedsięwzięć organizacyjnych, ogród został zarejestrowany w 1986 r. Obecnie liczy 35 działek, a całkowita powierzchnia ogrodu wynosi 2,3741 ha. Po latach stagnacji, niewielkiego zainteresowania działkami, problemów z brakiem wody itp, od roku 2013 ogród zaczął się rozwijać, a nabrzmiały przez lata problemy jeden po drugim są systematycznie i na miarę możliwości rozwiązywane przy dużym wsparciu ze strony PZD i miejscowego samorządu. Od 2013 r. w infrastrukturę ogrodową zainwestowano łącznie 192.000,00 zł. W 2013 r. wykonano studnię głębinową za 62.000,00 zł oraz zmodernizowano sieć energetyczną za 18.000,00 zł. W roku 2015 za 5000,00 zł zakupiono działkę z altaną do remontu z przeznaczeniem na potrzeby działkowców i Zarządu. W roku bieżącym utwardzono nawierzchnię za 103.000,00 oraz posadowiono 2 bramy i furtkę za 4.000,00 zł. W najbliż-

szym czasie przed ogrodem kolejna pilna potrzeba inwestycyjna związana z wymianą zbiornika hydroforowego. Obecnie funkcjonujący zbiornik ma 67 lat i dał o sobie znać w bieżącym roku 2 dziurami w dennicy.

W imieniu działkowców składamy serdeczne podziękowania dla:

- Okręgowego Zarządu Śląskiego PZD w Katowicach za współfinansowanie wykonania studni głębinowej, modernizacji sieci energetycznej i zakupu działki z altaną,
- Prezydenta Miasta Raciborza za zrealizowanie zadania inwestycyjnego w ramach budżetu obywatelskiego Miasta Racibórz edycja 2016/2017 p/n „Utwardzenie nawierzchni wewnętrznej w ROD Pod Widokiem w Raciborzu”,
- Mieszkańców Raciborza za przychyłność dla naszego ogrodu podczas głosowania w ramach budżetu obywatelskiego edycja 2016/2017.
- Wyrażamy nadzieję, że w trakcie realizacji kolejnych niezbędnych inwestycji w infrastrukturę ogrodową, nie zabraknie nam wsparcia zarówno merytorycznego jak i finansowego ze strony Polskiego Związku Działkowców.

Zarząd ROD

XII. INFORMACJE

- **Informacja o wydaniu broszury pt. „Przeniesienie prawa do działki w ROD”**

Poradnik „Zasady przenoszenia prawa do działki w ROD”

Dostępny już jest – przygotowany w jednostce krajowej PZD dla zarządów ROD – poradnik „Zasady przenoszenia prawa do działki w ROD”. Poradnik trafi do każdego ogrodu i powinien wspomóc członków zarządów ROD w zakresie udzielania działkowcom oraz osobom zainteresowanym nabyciem od działkowców prawa do działki – informacji na temat ustawowych wymogów przenoszenia prawa do działki w rodzinnych ogrodach działkowych. Publikacja ma też pomóc zarządom ROD w prawidłowym wykonywaniu

przez nich działań w związku z kierowanymi do nich wnioskami o zatwierdzenie przeniesienia prawa do działki. W poradniku przedstawiono zatem poszczególne etapy działań zarządów ogrodów w takich sprawach, wskazując przy tym na konsekwencje jakie mogą wynikać z ewentualnego naruszenia lub nieprawidłowego wykonania przez zarządy ROD spoczywających na nich obowiązków i powinności.

Poradnik zawiera także wzory uchwał oraz pism zarządu ROD (np. wzór uchwały w sprawie odmowy zatwierdzenia przeniesienia prawa do działki, wzór oświadczenia zarządu ROD o odmowie zatwierdzenia przeniesienia prawa do działki), wzór umowy o przeniesienie prawa do działki.

AO

- **Informacja w sprawie druków na walne zebrania sprawozdawcze.**

Przypominamy, że Prezydium Krajowej Rady PZD Uchwałą Nr 335/2015 z dnia 17 grudnia 2015 r. wprowadziło wytyczne i druki do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w latach 2016, 2017 i 2018. Wytyczne opublikowane zostały w Biuletynie nr 1/2016, a druki były wkładką do tego Biuletynu. Ponadto wytyczne i druki opublikowano w odrębnej broszurze pt. „Wytyczne i druki do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w latach 2016 – 2018”, która została dostarczona do wszystkich jednostek organizacyjnych PZD.

Komplet obowiązujących formularzy do wykorzystania w czasie walnego zebrania lub konferencji delegatów w roku 2018 zostanie załączony do następnego wydania Biuletynu Informacyjnego (nr 1/2018).

Informujemy ponadto, że Prezydium KR PZD, jak co roku zdecydowało o wydrukowaniu zawiadomień na walne zebrania sprawozdawcze w formie pocztówki. Na początku roku 2018 zostaną przekazane do biur okręgów, skąd zarządy będą mogły odbierać odpowiednią do ilości członków PZD w swoim ROD liczbę zawiadomień.

ZRS

XIII. BIULETYN PZD I INFORMATOR DZIAŁKOWCA W 2018 R.

UCHWAŁA NR 471/2017 PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY PZD z dnia 8 grudnia 2017 r.

w sprawie zaopatrywania jednostek organizacyjnych PZD i członków organów PZD w Biuletyn Informacyjny w roku 2018 oraz finansowania kosztów jego wydania

Biuletyn Informacyjny PZD Uchwałą Nr 8/XXIV/2006 z dnia 23 listopada 2006 r. Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców został uznany oficjalnym publikatorem Związku. Biuletyn jest podstawowym i najszerszym źródłem informacji o działalności Związku dla zarządów i komisji ROD, a także działkowców. Uznając jego niezwykle ważną funkcję komunikacyjną, a także ze względu na jego wysoki poziom merytoryczny i zawarte w nim treści Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców postanawia:

§1

Wydawać i dostarczać Biuletyn Informacyjny PZD do jednostek organizacyjnych PZD i członków organów PZD.

§2

Biuletyn Informacyjny wydawany przez Krajową Radę PZD otrzymywać będą:

- 1) rodzinne ogrody działkowe w ilości:
 - a) 1 egzemplarz dla ROD liczących do 500 działek,
 - b) 2 egzemplarze dla ROD liczących powyżej 500 działek,
- 2) członkowie okręgowych zarządów, okręgowych komisji rewizyjnych,
- 3) członkowie Krajowej Rady PZD, Krajowej Komisji Rewizyjnej,
- 4) instruktorzy krajowi Społecznej Służby Instruktorskiej.

§3

Biuletyn Informacyjny dostarczany będzie przez Krajową Radę PZD, z tym że do członków władz okręgowych za pośrednictwem okręgowego zarządu PZD.

§4

Koszty wydania i dystrybucji Biuletynu Informacyjnego pokrywa Krajowa Rada PZD ze środków przeznaczonych na działalność statutową

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie do Biuletynów Informacyjnych datowanych na 2018 r.

WICEPREZES

/-/Stanisław ZAWADKA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 8 grudnia 2017 r.

UCHWAŁA NR 472/2017

PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY PZD

z dnia 8 grudnia 2017 r.

w sprawie dostarczania Informatora działkowca do rodzinnych ogrodów działkowych

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, doceniając rolę Informatora działkowca jako narzędzia komunikacji z członkami Związku postanawia:

§1

Dostarczać Informator działkowca do rodzinnych ogrodów działkowych z przeznaczeniem na tablice ogrodowe dostępne wszystkim działkowcom według następujących kryteriów uwzględniających liczbę działek w ogrodach:

1) do 100 działek	1 egzemplarz,
2) od 100 do 200 działek	2 egzemplarze
3) od 201 do 500 działek	3 egzemplarze
4) od 500 do 1000 działek	4 egzemplarze
5) powyżej 1000 działek	5 egzemplarzy

Jeśli w ogrodzie występuje większe zapotrzebowanie na Informator działkowca, ze względu na

liczbę terenów ROD, Okręgowe Zarządy PZD zobowiązane są zgłosić ten fakt do Krajowej Rady PZD. Większa indywidualnie przyznana ilość Informatora działkowca zostanie uwzględniona przy wysyłce.

§2

Zarządy ROD zobowiązuje się do wywieszania otrzymanych Informatorów działkowca na tablicach wewnątrz ogrodu

§3

Koszty wydania i dystrybucji pokrywa Krajowa Rada PZD ze środków statutowych.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES

/-/Stanisław ZAWADKA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 8 grudnia 2017 r.

SPIS TREŚCI

I. XVI posiedzenie KR PZD	1
1. Informacja	1
2. Porządek obrad	1
3. Komisja Uchwał i Wniosków	2
4. Uchwały	2
• Uchwała Nr 1/XVI/2017 KR PZD z dnia 11 października 2017 r. w sprawie zwołania Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców i ustalenia jego tematyki	2
• Uchwała Nr 2/XVI/2017 RK PZD z dnia 11 października 2017 r. w sprawie prac nad nowelizacją statutu PZD	3
• Uchwała Nr 3/XVI/2017 KR PZD z dnia 11 października 2017 r. w sprawie zarejestrowania zmian w regulaminie Okręgowego Zarządu PZD w Elblągu	4
• Uchwała Nr 4/XVI/2017 KR PZD z dnia 11 października 2017 r. w sprawie nadania sztandaru Rodzinnemu Ogrodowi Działkowemu „Zacisze” w Zabrze	4
• Uchwała Nr 5/XVI/2017 KR PZD z dnia 11 października 2017 r. w sprawie nadania sztandaru Rodzinnemu Ogrodowi Działkowemu „Przyjaźń” w Bytomiu	5
• Uchwała Nr 6/XVI/2017 r. KR PZD z dnia 11 października 2017 r. W sprawie stwierdzenia wygaśnięcia Panu Tadeuszowi Kosowskiemu mandatu członka Krajowej Rady PZD	5
• Uchwała Nr 7/XVI/2017 KR PZD z dnia 11 października 2017 r. w sprawie zmian w składach stałych komisji problemowych Krajowej Rady PZD	6
II. XVII posiedzenie Krajowej Rady PZD	6
1. Informacja	6
2. Porządek obrad	7
3. Komisja Uchwał i Wniosków	7
4. Uchwały	7
• Uchwała Nr 1/XVII/2017 KR PZD z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia propozycji zmian statutu PZD	7
• Uchwała NR 2/XVII/2017 KR PZD z dnia 15 listopada 2017 roku w sprawie przedłożenia Nadzwyczajnemu XIII Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD propozycji stanowisk zjazdowych	8
• Stanowisko KR PZD z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie potrzeb i możliwości rozwoju ROD	9
III. Prezydium KR PZD postanowiło.....	10
1. Powołanie służby kontrolno-instruktażowej	10
• Uchwała Nr 400/2017Prezydium KR PZD z dnia 25 października 2017 r. w sprawie powołania w PZD służby kontrolno – instruktażowej	10
2. Ramowy program szkoleń przed walnymi zebraniami	12
• Uchwała Nr 399/2017 Prezydium KR PZD z dnia 25 października 2017 r. w sprawie wpro- wadzenia ramowego programu szkoleń przed walnymi zebraniami sprawozdawczymi w ROD w 2018 roku	13
3. Nowelizacja uchwały w sprawie zadań i trybu pracy kolegów prezesów	16
• Uchwała Nr 417/2017 Prezydium KR PZD z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie zadań i trybu pracy kolegów prezesów	16
4. Ramowe zakresy obowiązków i czynności dla pracownika biura OZ PZD zatrudnionego na:	18
• Stanowisko inspektora ds. terenowo-prawnych	18
Uchwała Nr 419/2017 Prezydium KR PZD z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie ramowego zakresu obowiązków i czynności dla pracownika biura OZ PZD zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. terenowo-prawnych	18
• Stanowisko inspektora ds. inwestycji	22
Uchwała NR 418/2017 Prezydium KR PZD z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie ramowego zakresu obowiązków i czynności dla pracownika biura OZ PZD zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. inwestycji	22
5. Odznaczenie organizacyjne	25
• Uchwała Nr 445/2017 Prezydium KR PZD z dnia 14 listopada 2017 roku w sprawie za- twierdzenia wzoru odznaczenia organizacyjnego PZD	25
IV. Rozwój ROD	26
V. Oprocentowanie pożyczek z Funduszu Samopomocowego	39
• Uchwała Nr 440/2017 Prezydium KR PZD z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie rezerwy oraz wysokości oprocentowania udzielonych w roku 2018 pożyczek z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych	39

**VI. Zwolnienia podatkowe ROD i działkowców
w 2018 roku40**

**VII. Minister Środowiska odpowiedział
w sprawie wywozu śmieci z terenów ROD40**

**VIII. Pismo Prezydium KR PZD
z dnia 15 listopada 2017 roku do Ministra
Sprawiedliwości Zbigniewa Ziobro
w sprawie projektu tzw. dużej ustawy
reprivatyzacyjnej41**

IX. Sprawy WGG43

- Samorządy dają dotacje dla ROD43
- ROD beneficjentem środków w ramach
budżetów obywatelskich47
- PZD otrzymuje kolejne decyzje
potwierdzające prawo do gruntów ROD48
- Zmiana planu zagospodarowania ROD48
- PZD wspiera Ogrody po nawałnicach49
- Pożyczki Dla ROD z Funduszu
Samopomocowego PZD49
- Polski Związek Działkowców przekazał
środki finansowe dla ROD50

X. Sprawy instruktorów ds. ogrodnich50

- Informacja z narady instruktora
ds. ogrodnich50
- Zadania OZ PZD w zakresie oświaty
i zagospodarowania ROD na miarę potrzeb
współczesnych czasów52

Uchwała Nr 470/2017 Prezydium KR PZD
z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie zadań
okręgowego zarządu PZD w zakresie oświaty
i zagospodarowania ROD na miarę potrzeb
współczesnych czasów52

XI. Publicystyka 53

- Mieszkańcy krytykują działkowców
za łamanie zakazu spalania53
- Koci problem w ROD. Dla kogo
są ogrody działkowe?55
- Pluralizm nie oznacza anarchii58
- Ogrody w służbie społeczeństwu.
To już nie tylko hasło, ale rzeczywistość59
- Warszawscy działkowcy walczą o ocalenie
ROD im. Obrońców Pokoju w Warszawie ...63
- Ogrody działkowe XXI wieku;
jak je otwierać dla mieszkańców,
by służyły również działkowcom63
- Meldowanie na terenie ROD64
- Budżety obywatelskie65

XII. INFORMACJE68

- Informacja o wydaniu broszury
pt. „Przeniesienie prawa do działki
w ROD”68
- Informacja w sprawie druków na walne
zebrania sprawozdawcze69

**XIII. Biuletyn PZD i Informator działkowca
w 2018 r.69**

- Uchwała Nr 471/2017 Prezydium KR PZD
z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie
zaopatrywania jednostek organizacyjnych
PZD i członków organów PZD w Biuletyn
Informacyjny w roku 2018 oraz
finansowania kosztów jego wydania69
- Uchwała Nr 472/2017 Prezydium KR PZD
z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie
dostarczania Informatora działkowca
do rodzinnych ogrodów działkowych70